

INTERREG EUROPA 2014–2020

CCI 2014 TC 16 RFIR 001

Dokument programu współpracy

OSTATECZNY

6 maja 2015 r.

Uwaga: Przekład roboczy. Dokument o charakterze pomocniczym. Oryginał w języku angielskim

Opracowano na podstawie wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna”, zawartego w Załączniku II do Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r., opublikowanego w Dzienniku Urzędowym UE z dnia 22 marca 2014 r.

SPIS TREŚCI

SEKCJA 1. STRATEGIA	5
1.1 Strategia dotycząca wkładu programu EWT w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.	5
1.1.1 Opis zawartej w programie EWT strategii dotyczącej wkładu w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.	5
1.1.1.1 Wstęp	5
1.1.1.2 Kontekst programu	5
1.1.1.3 Ocena potrzeb i wyzwań dla realizacji programu	6
1.1.1.4 Szansa dla INTERREG EUROPA: pogłębianie wiedzy z zakresu polityk dla wspierania strategii „Europa 2020”	11
1.1.1.5 Strategia programu INTERREG EUROPA	13
1.1.2 Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i odpowiadających im priorytetów inwestycyjnych, z uwzględnieniem wspólnych ram strategicznych, w oparciu o analizę potrzeb w całym obszarze objętym programem, oraz wyboru strategii mającej na celu zaspokojenie tych potrzeb, której zadaniem, w stosownych przypadkach, jest zajęcie się brakującymi ogniwami w infrastrukturze transgranicznej, z uwzględnieniem wyników ewaluacji ex ante.	17
1.2 Uzasadnienie alokacji finansowej	18
SEKCJA 2. OSIE PRIORYTETOWE	20
2.A Opis osi priorytetowych innych niż pomoc techniczna	20
<i>Oś priorytetowa 1 - Badania naukowe, postęp technologiczny i innowacje</i>	20
2.A.2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny	20
2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty	20
<i>Oś priorytetowa 2 - Konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw</i>	37
2.A.2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny	37
2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty	37
<i>Oś priorytetowa 3 - Gospodarka niskoemisyjna</i>	44
2.A.2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny	44
<i>Oś priorytetowa 4 - Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami</i>	51
2.A.2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny	51
2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty	51
2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty	51
2.B Opis osi priorytetowych dotyczących pomocy technicznej	66
<i>Oś priorytetowa 5 - Pomoc techniczna</i>	66
SEKCJA 3. PLAN FINANSOWY	70
3.1 Środki finansowe z EFRR (w EUR)	70
3.2.A Łączne środki finansowe z EFRR oraz współfinansowania krajowego (w EUR)	71
3.2.B Podział według osi priorytetowej i celu tematycznego (w EUR)	72
SEKCJA 4. ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO	73
Opis zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego	73
4.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (w stosownych przypadkach)	73
4.2 Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (w stosownych przypadkach)	73
4.3 Zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) (w stosownych przypadkach)	73

4.4 Wkład planowanych interwencji w realizację strategii makroregionalnych i strategii morskich, zgodnie z potrzebami obszaru objętego programem, określonymi przez właściwe państwa członkowskie, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ważnych projektów strategicznych zidentyfikowanych w tych strategiach (w stosownych przypadkach).....	74
SEKCJA 5. PRZEPISY WYKONAWCZE DO PROGRAMU WSPÓŁPRACY.....	75
5.1 Odpowiednie instytucje i podmioty.....	75
5.2 Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu.....	80
5.3 Krótki opis rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli.....	80
5.4 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi w przypadku korekt finansowych wprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub Komisję.....	89
5.5 Stosowanie euro.....	90
5.6 Zaangażowanie partnerów.....	90
5.6.1 Działania podjęte na rzecz angażowania partnerów oraz ich rola w przygotowaniu programu współpracy.....	90
5.6.2 Rola partnerów we wdrażaniu programu współpracy, włącznie z udziałem w Komitecie monitorującym.....	91
SEKCJA 6. KOORDYNACJA.....	93
6.1 Koordynacja z pozostałymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi.....	93
6.1.1 Koordynacja z programami realizowanymi w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.....	93
6.1.2 Komplementarność z programami transgranicznymi i transnarodowymi.....	94
6.1.3 Koordynacja z pozostałymi programami współpracy międzyregionalnej.....	94
6.1.4 Koordynacja z EFS, EFFROW i EFMR.....	95
6.2 Koordynacja z innymi instrumentami unijnymi.....	95
6.3 Spójność/koordynacja z innymi politykami i narzędziami UE.....	96
6.3.1 Koordynacja z platformą inteligentnej specjalizacji.....	96
6.3.2 Spójność z zasadami pomocy państwa.....	96
SEKCJA 7. ZMNIEJSZANIE OBCIĄŻEŃ ADMINISTRACYJNYCH DLA BENEFICJENTÓW.....	97
7.1 Ocena obciążeń administracyjnych beneficjentów.....	97
7.2 Planowane najważniejsze działania, zmniejszające obciążenia administracyjne w ramach INTERREG EUROPA.....	97
7.3 E-spójność.....	98
SEKCJA 8. ZASADY HORYZONTALNE.....	99
8.1 Zrównoważony rozwój.....	99
8.2 Równość szans i niedyskryminacja.....	100
8.3 Równouprawnienie płci.....	100
SEKCJA 9. ODREBNE ELEMENTY.....	102
9.1 Duże projekty, które mają być wdrażane w okresie programowania.....	102
9.2 Ramy wykonania dla programu współpracy.....	102
9.3 Właściwi partnerzy zaangażowani w przygotowanie programu współpracy.....	102
9.4 Stosowne warunki wdrażania programu określające zarządzanie finansowe, a także programowanie, monitorowanie, ewaluację i kontrolę udziału państw trzecich w programach transnarodowych i międzyregionalnych poprzez wkład środków z IPA II lub EIS.....	110
ZAŁĄCZNIKI.....	111
Załącznik nr 1 - Raport z ewaluacji <i>ex ante</i> wraz ze streszczeniem.....	111
Załącznik nr 2 - Pisemne potwierdzenie zgody na treść programu współpracy.....	111
Załącznik nr 3 - Mapa obszaru programu.....	112
Załącznik nr 4 - Streszczenie programu współpracy dla obywateli.....	113

CCI	<i>CCI 2014 TC 16 RFIR 001</i>
Tytuł	<i>INTERREG EUROPA</i>
Wersja	
Pierwszy rok	<i>2014</i>
Ostatni rok	<i>2020</i>
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Nr decyzji KE	
Data decyzji KE	
Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Regiony NUTS objęte programem współpracy EWT	<i>Wszystkie</i>

SEKCJA 1. STRATEGIA

1.1. Strategia dotycząca wkładu programu EWT w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięcie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.1.1 Opis zawartej w programie EWT strategii dotyczącej wkładu w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.1.1.1 Wstęp

Dla zwiększenia skuteczności polityki spójności program INTERREG EUROPA promuje wymianę doświadczeń w zakresie celów tematycznych, wśród partnerów z całej Unii, tak aby umożliwić identyfikację i upowszechnianie dobrych praktyk celem ich transferu, głównie do programów operacyjnych w ramach *Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia*, a w uzasadnionych wypadkach także do programów *Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT)*¹. Powyższe zostanie zrealizowane poprzez ułatwianie i wsparcie procesu pogłębiania wiedzy z zakresu polityk, przekazywania wiedzy i transferu dobrych praktyk pomiędzy władzami regionalnymi i lokalnymi oraz innymi podmiotami o znaczeniu regionalnym. Program obejmuje swoim zasięgiem całe terytorium Unii Europejskiej (UE), Norwegię i Szwajcarię. Jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Budżet programu na lata 2014–2020 wynosi 359 mln euro.

Sekcja pierwsza opisuje kontekst programu współpracy - przepisy, potrzeby i wyzwania terytorialne oraz polityczne, doświadczenia z realizacji poprzednich edycji programów współpracy międzyregionalnej oraz przedstawia ogólną strategię i cele programu.

1.1.1.2 Kontekst programu

INTERREG EUROPA jest jednym z instrumentów służących wdrażaniu **polityki spójności** UE. Realizując tę politykę, UE dąży do harmonijnego rozwoju w Unii poprzez wzmocnienie jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, aby stymulować rozwój w regionach UE i w państwach członkowskich. Celem tej polityki jest ograniczanie dysproporcji istniejących pomiędzy regionami UE pod względem ich rozwoju gospodarczego i społecznego oraz ekorozwoju, biorąc pod uwagę ich szczególne cechy i szanse o charakterze terytorialnym. W okresie finansowania obejmującym lata 2014–2020 polityka spójności będzie ukierunkowana na wspieranie realizacji celów strategii „Europa 2020”.

„Europa 2020” jest strategią, której zadaniem jest przekształcenie UE w inteligentną gospodarkę o zrównoważonym rozwoju, sprzyjającym włączeniu społecznemu, zapewniającą wysoki poziom zatrudnienia, wydajności i spójności społecznej. „Europa 2020” jest programem przeznaczonym dla całej Unii, uwzględniającym różne punkty wyjścia, potrzeby i cechy charakterystyczne państw członkowskich w celu promowania wzrostu gospodarczego całej UE. „Europa 2020” ma trzy, wzajemnie się uzupełniające priorytety:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Agenda terytorialna 2020² stanowi podstawę terytorialnego wymiaru strategii „Europa 2020”. W tym kontekście INTERREG EUROPA może wносить wkład, zapewniając regionom możliwości

¹ Art. 2 pkt 3 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 (rozporządzenie ws. EWT).

² Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020 – W kierunku bardziej konkurencyjnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów (maj 2011 r.).

podejmowania działań ukierunkowanych na konkretny obszar, w odpowiedzi na wyzwania strategii „Europa 2020” w zakresie inteligentnego, zrównoważonego rozwoju, sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Ramy prawne programu INTERREG EUROPA stanowią **rozporządzenia dotyczące polityki spójności na lata 2014–2020**. Towarzyszą im **wspólne ramy strategiczne** (WRS), w których określono najważniejsze działania podejmowane w zakresie priorytetów UE oraz zawarto wytyczne w celu zapewnienia koordynacji pomiędzy funduszami.

Potencjalny zakres tematyczny programu INTERREG EUROPA ujęto w 11 celach tematycznych przedstawionych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów³. W rozporządzeniu w sprawie Europejskiej Współpracy Terytorialnej⁴ i we Wspólnych Ramach Strategicznych⁵ określono, że celem programu powinno być wzmocnienie skuteczności polityki spójności przez zachęcanie do wymiany doświadczeń pomiędzy regionami, w zakresie celów tematycznych. Program powinien w szczególności przyczyniać się do transferu dobrych praktyk głównie do programów operacyjnych realizowanych w ramach celu polityki spójności Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach także do programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna (EWT). Realizacja programu powinna także obejmować integrację i wykorzystywanie rezultatów osiągniętych podczas poprzednich inicjatyw UE związanych z innowacjami i wsparciem dla klastrów, np. inicjatywy „Regiony Wiedzy”.

Poza ramami polityki spójności UE INTERREG EUROPA może także wnieść wkład w realizację szeregu innych sektorowych i tematycznych strategii oraz programów, takich jak Plan działania UE na rzecz gospodarki niskoemisyjnej⁶ i Plan działania UE na rzecz efektywnego gospodarowania zasobami⁷, program „Horyzont 2020”⁸ oraz program COSME⁹.

1.1.1.3 Ocena potrzeb i wyzwań dla realizacji programu

Aby INTERREG EUROPA był w pełni efektywny, podstawę realizacji programu powinny stanowić rzeczywiste potrzeby grupy docelowej: instytucji publicznych i innych podmiotów na szczeblu regionalnym w Europie. W dalszej części tekstu zidentyfikowano główne wyzwania polityczne oraz potrzeby regionów Europy, odnoszące się do każdego z trzech filarów strategii „Europa 2020”, wskazano także główne modele zróżnicowania terytorialnego w ramach tematów. Ma to na celu zidentyfikowanie kluczowych obszarów polityki, w których pogłębianie wiedzy na temat polityki międzyregionalnej oraz transfer doświadczeń mogą przyczyniać się do inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Na podstawie wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie wdrażania programu współpracy międzyregionalnej w latach 2007–2013 przedstawiono także kluczowe wymogi, które pomogą zapewnić maksymalne rezultaty i generować trwałe skutki wymiany i transferu doświadczeń w zakresie celów tematycznych.

Wyzwania polityczne dla regionów europejskich

Na początku okresu programowania 2014–2020 Europa mierzy się z wieloma wyzwaniami, które w istotny sposób wpływają na szeroki zakres obszarów polityki na szczeblu UE, krajowym, regionalnym i lokalnym. Głównym wyzwaniem jest zdolność gospodarki europejskiej do wzrostu, wprowadzania innowacji i generowania miejsc pracy podczas wychodzenia z kryzysu, który, z rozpoczęciem okresu trwania programu, ciągle oddziałuje na części Europy. Jednocześnie Europa musi reagować na zmiany demograficzne i zmianę klimatu oraz odwrócić tendencję związaną z jej zależnością w zakresie zasobów. Wiele z powyższych wyzwań ekonomicznych i społecznych jest

³ Art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (ws. wspólnych przepisów).

⁴ Pkt 7 i art. 2 pkt 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 (ws. EWT)

⁵ Wspólne ramy strategiczne, załącznik nr II (projekt) – priorytety współpracy.

⁶ Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. COM(2011) 112 ostateczny

⁷ Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy. COM(2011) 571 ostateczny.

⁸ Rozporządzenie (UE) nr 1291/2013 ustanawiające Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji 2014–2020

⁹ Rozporządzenie (UE) nr 1287/2013 ustanawiające Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw 2014–2020 (COSME 2014-2020)

definiowanych poprzez wzrost międzynarodowych zależności i wzajemnych powiązań – na skalę europejską, a nawet globalną.

Obszar realizacji programu obejmuje 286 regionów¹⁰. W świetle opisanych wyzwań, ich charakterystyka, szanse oraz sytuacja jest niezwykle zróżnicowana. Składają się na nie regiony metropolitalne, miejsce zamieszkania dla coraz większej części populacji europejskiej, będące istotnym czynnikiem wzrostu gospodarczego. Ale taka koncentracja ludzi i działań gospodarczych wiąże się także ze specyficznymi wyzwaniami. Jednocześnie największa część obszaru Europy składa się z regionów o zróżnicowanym charakterze terytorialnym: podmiejskich, wiejskich, przybrzeżnych, górskich oraz innych, o własnym specyficznym zestawieniu regionalnych szans i wyzwań związanych z inteligentnym, zrównoważonym i umożliwiającym włączenie wzrostem.

W ósmym sprawozdaniu okresowym ws. kohezji¹¹ również podkreślono ten stan rzeczy oraz zidentyfikowano potrzebę programów spójności dla wsparcia przyspieszenia rozwoju oraz inwestycji tworzących miejsca pracy, kładących nacisk na kilka ważnych obszarów, takich jak innowacyjność i MŚP, efektywność energetyczna oraz gospodarka niskoemisyjna, zatrudnienie i edukacja.

Zróżnicowanie regionalne w UE, w której regiony znacznie się różnią pod względem cech, szans i potrzeb, wymaga wyjścia poza ramy polityk uniwersalnych. Zróżnicowanie to wymaga zastosowania podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar, dzięki któremu regiony będą miały możliwość i środki do realizacji polityk, które są zgodne z ich potrzebami¹². Jednocześnie zróżnicowanie to jest atutem, dzięki któremu każdy region może rozwijać się zgodnie z własnymi możliwościami, a jednocześnie odnosić korzyści z doświadczeń innych regionów dzięki różnym formom interakcji. Charakter każdego regionu tworzy podstawę roli, jaką spełnia on w dążeniu Europy do inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Rozwój inteligentny

Osiągnięcia w zakresie działalności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjności są wyraźnie zróżnicowane w państwach członkowskich i regionach UE. Zgodnie z regionalną tablicą wyników innowacji¹³ (2012), większość regionów państw europejskich znajduje się na różnych poziomach, jeżeli chodzi o osiągnięcia w zakresie innowacji. Regiony, które kwalifikują się jako „liderzy innowacji”, tj. głównie regiony Europy centralnej i północnej, mogą znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie regionów słabszych, nawet w granicach jednego państwa członkowskiego. Regiony europejskie różnią się od siebie pod względem mocnych i słabych stron systemów innowacji, co widać w różnicach w zapewnianiu czynników sprzyjających innowacyjności, np. poziomu wykształcenia ludności i inwestycji publicznych w B+R.

Zasoby B+R są skoncentrowane w kilku wiodących regionach - głównie w ramach „Europejskiej przestrzeni badawczej”, gdzie wydatki na B+R mogą sięgać nawet 7% PKB - a równocześnie mogą one być bardzo niskie (poniżej 1%) w innych¹⁴.

Inwestycje dokonywane przez region w kapitał ludzki są również wsparciem dla jego zdolności do wprowadzania innowacji. Dowiedziono, że w regionach słabszych, położonych głównie we wschodniej i południowej części Europy, udział ludności posiadającej wykształcenie wyższe ma większy wpływ na produkcję regionalną niż wydatki na B+R¹⁵.

Takie zróżnicowanie regionalne wywołuje potrzebę regionalnych programów wspierających innowacyjność, dopasowanych do potrzeb poszczególnych regionów. Jednym z instrumentów dostępnych dla państw członkowskich i regionów jest tworzenie strategii inteligentnej specjalizacji w celu skoncentrowania zasobów wsparcia innowacyjności na kluczowych obszarach interwencji,

¹⁰ Regiony na poziomie NUTS 2 w 28 państwach członkowskich UE + Norwegia i Szwajcaria.

¹¹ Regionalny i miejski wymiar kryzysu. Ósme sprawozdanie okresowe ws. postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Komisja Europejska (2013).

¹² Inwestowanie w przyszłość Europy. Piąte sprawozdanie ws. spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Komisja Europejska (2010).

¹³ DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu – Regionalna tablica wyników innowacji (2012).

¹⁴ Polityka regionalna jako czynnik przyczyniający się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii Europa 2020 – COM(2010) 553 ostateczny.

¹⁵ 2. raport syntetyczny ESPON – 2013.

klastrach lub sektorach, które stanowią źródło przewag konkurencyjnych oraz wspierania dostarczania innowacji w kluczowych obszarach przez łańcuch innowacji.

Technologie Informacyjno-Komunikacyjne (TIK) wnoszą istotny wkład w rozwój inteligentny, jako czynnik wspomagający innowacyjność, tworzenie wiedzy, handel elektroniczny i zatrudnienie. Obecnie różnice pod względem jakości infrastruktury TIK i zastosowania handlu elektronicznego występują raczej na poziomie międzypaństwowym, niż na poziomie międzyregionalnym, przy wyraźnym podziale na północ – zachód i południe – wschód oraz przy dominującej pozycji Europy północno-wschodniej pod względem zaawansowania. W regionalnym rozmieszczeniu zatrudnienia w branży TIK widoczny jest podział na miasta i obszary wiejskie oraz koncentracja ludności zatrudnionej w branży TIK w obszarach metropolitalnych¹⁶.

Współpraca międzyregionalna może przyczyniać się do rozwoju inteligentnego, umożliwiając regionom europejskim doskonalenie polityk i programów regionalnych na rzecz innowacji i wspierania B+R. Dzięki wymianie doświadczeń i pogłębianiu wiedzy na temat polityk w kluczowych obszarach, takich jak np. wsparcie klastrów, transfer technologii z obszaru badań do przedsiębiorstw, rozwój umiejętności, innowacyjność w sektorze MŚP i infrastruktury innowacji, regiony będą mogły przyspieszyć i udoskonalić wdrażanie regionalnych polityk rozwoju.

Rozwój zrównoważony

Kreowanie zrównoważonego rozwoju wymaga tworzenia sprzyjającego klimatu dla biznesu i przedsiębiorstw. MŚP stanowią ponad 99% przedsiębiorstw w Europie, zapewniając dwie trzecie wszystkich prywatnych miejsc pracy i 80% nowych miejsc pracy tworzonych w całej UE. Wiele MŚP ucierpiało jednak w latach kryzysu gospodarczego trwającego od 2008 roku, ponad 3 mln miejsc pracy w MŚP uległo likwidacji¹⁷. Od tamtego czasu wartość dodana MŚP i wzrost zatrudnienia powoli się podnoszą, a w wielu państwach członkowskich Europy centralnej i północnej wskaźniki te wróciły do poziomów z 2008 roku. Interesującym jest, że stopy wzrostu MŚP (liczba przedsiębiorstw, zatrudnienie, wartość dodana) w UE-12 („nowe” państwa członkowskie) przewyższyły te, odnotowane w UE-15 („stare” państwa członkowskie) przed kryzysem. Ich spadek był jednak również znacznie większy w 2009 roku, niż spadek stóp wzrostu UE-15. Od 2010 roku obie grupy państw członkowskich charakteryzuje w dalszym ciągu podobny model wzrostu¹⁸.

Aby wesprzeć MŚP, będące motorami wzrostu i zatrudnienia w Europie, należy w pierwszej kolejności zająć się szeregiem wyzwań i trudności. Obejmują one potrzebę zachęcania do przedsiębiorczości, zapewnianie MŚP lepszego dostępu do finansowania, udoskonalanie umiędzynarodawiania MŚP, zarówno na wewnętrznych rynkach unijnych, jak i na rynkach światowych¹⁹. Wszystkie te działania wymagają udoskonalenia przepisów, wsparcia i infrastruktury dla MŚP. Jest to obszar, w którym regiony całej Europy muszą odegrać swą rolę.

Zrównoważony rozwój wymaga także zaangażowania decydentów w działania związane z wyzwaniami, jakie niesie za sobą zmiana klimatu. Skutki zmiany klimatu mają nie tylko charakter środowiskowy; dotyczą one również sfery gospodarczej i społecznej. Główne skupione negatywne skutki będą odczuwalne w regionach przybrzeżnych i – mówiąc bardziej ogólnie - w Europie południowej²⁰. Jednak wszystkie terytoria, włącznie z obszarami miejskimi lub góorskimi będą doświadczać specyficznego i znaczącego wpływu zmian klimatycznych. Podejście terytorialne jest niezbędne, aby ograniczyć liczbę regionów w trudnej sytuacji oraz aby rozwijać, wdrażać i wzmacniać działania dostosowawcze.

Aby zrealizować cel polegający na ograniczeniu emisji CO₂ o 20%, regiony europejskie muszą inwestować w rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Ponadto muszą rozwijać bardziej ekologiczne i bardziej efektywne formy transportu oraz innowacyjne modele mobilności. Inwestycje w działania służące poprawie efektywności energetycznej w budynkach mogą zapewnić istotny wkład w ograniczanie zużycia energii.

UE posiada duży potencjał do osiągnięcia celu 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych. Energia ze źródeł odnawialnych jest szansą na rozwój nowych gałęzi przemysłu, szczególnie w sektorze

¹⁶ 2. raport syntetyczny ESPON – 2013.

¹⁷ Komisja Europejska (2011): Przegląd programu „Small Business Act” (MEMO/11/109).

¹⁸ Sprawozdanie z przeglądu wyników MŚP z 2012 r., Ecorys dla Komisji Europejskiej.

¹⁹ Komisja Europejska, DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu – zgromadzenie MŚP 2012 r.

²⁰ 2. raport syntetyczny ESPON – 2013.

energii wiatrowej, energii pływów, energii słonecznej i w sektorze biomasy. Sektory te stwarzają szczególne szanse w bardziej peryferyjnych lub wiejskich częściach Europy, szczególnie w Europie północnej pod względem energii wiatrowej, i w Europie południowej pod względem energii słonecznej²¹.

Regiony odgrywają kluczową rolę w ochronie ekosystemów oraz zapobieganiu utracie różnorodności biologicznej. Przy około 17% europejskich miejsc pracy związanych pośrednio z zasobami naturalnymi, obecna utrata różnorodności biologicznej ma oczywiste konsekwencje gospodarcze, które, jak się szacuje, odpowiadają spadkowi PKB na poziomie 3% w skali roku²².

Regiony mogą inwestować w zrównoważony rozwój przez realizację polityk, za pośrednictwem których wspierają ekologiczne inwestycje, eko-innowacje oraz przechodzenie na niskoemisyjną gospodarkę, odporną na zmiany klimatu. Stosowanie zintegrowanego podejścia do zrównoważonego rozwoju regionalnego, przy uwzględnieniu określonych kontekstów i szans terytorialnych, może przyczynić się do poprawy efektywnego gospodarowania zasobami oraz tworzenia nowych miejsc pracy w regionach europejskich²³.

Współpraca międzyregionalna może wspierać regiony europejskie w zapewnianiu zrównoważonego rozwoju, umożliwiając włączanie dobrych doświadczeń i polityk innych regionów do własnych programów regionalnych, w obszarach obejmujących promowanie efektywności energetycznej, wykorzystanie zrównoważonych opcji mobilności, inwestowanie w różnorodność biologiczną i zielone infrastruktury, będące źródłami usług ekosystemowych oraz poprawę efektywnego gospodarowania zasobami. Program może także umożliwić regionom tworzenie lepszych polityk wspierających przedsiębiorczość, usługi wsparcia dla biznesu oraz rozwój szans dla przedsiębiorstw w oparciu o eko-innowacje.

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu

W 2011 roku wskaźnik zatrudnienia w UE wynosił 69%, pomiędzy krajami i regionami UE istniały istotne różnice w tym zakresie. Regiony o wskaźniku zatrudnienia wyższym niż 75% są zlokalizowane głównie w Europie północnej, natomiast regiony w Europie wschodniej i południowej charakteryzują raczej niskie wskaźniki zatrudnienia. Kryzys gospodarczy wpłynął szczególnie mocno na bezrobocie wśród młodzieży. Krajowe i regionalne dysproporcje w poziomach bezrobocia wśród młodzieży są uderzające, najwyższe poziomy obserwuje się w południowych i południowo – wschodnich regionach Europy²⁴.

Odsetek ludności o niskich kwalifikacjach określany jest w głównej mierze w kontekście krajowym, istnieją niewielkie dysproporcje na poziomie regionalnym lub wiejsko – miejskim. Wskaźnik przedwczesnego zakończenia nauki różni się znacznie wśród regionów europejskich, najwyższe wskaźniki odnotowano w Europie południowo – zachodniej i w regionach najbardziej oddalonych. W 2010 roku jedna trzecia regionów europejskich nie osiągnęła celu zmniejszenia odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poziomu poniżej 10%²⁵.

Współpraca międzyregionalna może wnieść wkład do rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu przez wspieranie pogłębiania wiedzy w zakresie polityk i transfer doświadczeń z zakresu polityk regionalnych w obszarze przywracania do pracy. Kluczowe obszary działań to, przykładowo, polityki wspierające rozwój MŚP jako głównych podmiotów tworzących nowe miejsca pracy, programy promujące przedsiębiorczość kobiet i młodzieży oraz rozwój umiejętności dla potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Współpraca międzyregionalna – zdobyte doświadczenia i wiedza

Program INTERREG IVC z sukcesem wytworzył inicjatywy współpracy międzyregionalnej w całej Europie. Kluczowym czynnikiem dla osiągnięcia celu programu INTERREG IVC - poprawy

²¹ 2. raport syntetyczny ESPON – 2013.

²² Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r., COM(2011) 244 oraz <http://ec.europa.eu/environment>.

²³ Wkład polityki regionalnej w zrównoważony rozwój w ramach strategii „Europa 2020” – COM(2011) 17 ostateczny.

²⁴ Dane z 2011 r. przedstawione w wyszukiwarce map ESPON (ang. map finder tool).

²⁵ Wyszukiwarka map ESPON: <http://mapfinder.espon.eu/?p=1593>.

skuteczności polityk rozwoju regionalnego, był zakres, w jakim projektom udało się wywrzeć faktyczny wpływ na ramy polityki uczestniczących regionów.

Na potrzeby wsparcia i stymulowania powyższego procesu wprowadzono kilka nowości:

- Od początku programu projekty kapitalizacyjne były szczególnym typem projektów służących wyłącznie przygotowaniu wdrażania (przez plany działania) uprzednio zidentyfikowanych dobrych praktyk w ramach regionalnych programów EFRR. Pierwsze projekty kapitalizacyjne wykazały obiecujące rezultaty pod względem potencjału do poprawy wdrażania programów celu Konwergencja oraz Konkurencyjność regionalna i zatrudnienie. Jednak odsetek projektów kapitalizacyjnych był ograniczony i stanowił ok. 10% wszystkich projektów. Udowodnionym wyzwaniem dla projektów było zapewnienie niezbędnego udziału instytucji zarządzających oraz wyczerpanie środków EFRR w kolejnych latach okresu programowania, co utrudniło realizację planów działania w wielu regionach.
- W okresie programowania wprowadzono dodatkowy wymóg, stanowiący, że każdy region uczestniczący w projekcie opracowuje „plan działania”, w którym określa, w jaki sposób mógłby kontynuować pracę nad włączeniem wiedzy zdobytej w trakcie współpracy do polityk²⁶ lokalnych/regionalnych.
- Program rozpoczął proces kapitalizacji tematycznej, skupiając się na gromadzeniu, analizowaniu, przechowywaniu i upowszechnianiu tematycznej wiedzy pochodzącej z projektów pracujących nad tym samym tematem. Pierwsze rezultaty (w połowie 2013 r.) pokazują, że analiza przeprowadzona przez ekspertów i badania porównawcze rezultatów projektów wnoszą wartość dodaną do programu oraz instytucji uczestniczących w projektach.

Kapitalizacja jest kluczowym elementem cyklu zarządzania wiedzą, które jest bardzo wymagającym zadaniem, biorąc pod uwagę zasięg geograficzny programu, powszechny brak nawyku przechowywania i waloryzacji w ramach działań publicznych, istnienie barier językowych itd.

Oprócz powyższych doświadczeń, bieżąca analiza i ewaluacja, prowadzone w trakcie realizacji programu²⁷ INTERREG IVC, dostarczyły kilku cennych wniosków i rekomendacji dla programu w latach 2014–2020:

Treść i opracowanie programu

- Należy wprowadzić silniejszą koncentrację tematyczną, aby zapewnić lepszą widoczność rezultatów projektów, bardziej równomierne upowszechnianie wiedzy w obszarze programu oraz ułatwić planowanie tematycznych naborów wniosków.
- Należy zbadać różne podejścia, żeby zapewnić mniejszą liczbę wniosków, o wyższej jakości (np. procedurę dwustopniową lub ukierunkowane nabory wniosków).
- Należy lepiej uwzględnić wymiar terytorialny w wyborze projektów, dla zapewnienia, że projekty i partnerstwa posiadają kompetencje do reagowania na różne potrzeby i możliwości wszystkich typów terytoriów w Europie.
- Należy **zapewnić zaangażowanie i wsparcie odpowiednich podmiotów i instytucji** (np. instytucji zarządzających programami regionalnymi) oraz sprawdzić przed opracowaniem planów działania oraz w ich trakcie, czy będzie dostępne finansowanie dla ich realizacji.

Logika interwencji programu oraz proces nabywania wiedzy

- Należy zapewnić tworzenie „partnerstw projektowych zorientowanych na cel” (tj. charakteryzujących się odpowiednią kombinacją warunków kontekstowych, doświadczeń w polityce oraz wpływem na politykę), jednak pozostać otwartym na mniej doświadczonych partnerów oraz innowacje, które mogą wnieść do programu.
- Należy ponownie rozważyć rolę i **możliwe większe wykorzystanie „działań związanych z wdrażaniem”**, bezpośrednio związanych z wymianą doświadczeń.

²⁶ Skutki podejścia będą widoczne kiedy odpowiednie projekty zakończą się w latach 2013/2014.

²⁷ W szczególności: ocena okresowa programu INTERREG IVC (2010) oraz Aktualizacja oceny okresowej (2013) oraz Badanie dotyczące wymiany doświadczeń (2013).

- Należy podkreślić **znaczenie wielowymiarowego procesu nabywania wiedzy** (tj. procesu, który zapewnia pogłębianie wiedzy w zakresie polityki na poziomie projektu, organizacyjnym, regionalnym i na szerszym poziomie UE), jako siły napędowej zmian w politykach.
- **Rezultaty nabywania wiedzy muszą być bardziej efektywnie przekazywane i „osadzane” w instytucjach partnerskich, tak, aby mogły prowadzić do zmian w politykach.**
- Należy mocniej podkreślić stronę popytu, aby wyraźnie zidentyfikować faktyczne potrzeby ewentualnych końcowych użytkowników dobrych praktyk rozwijanych w ramach innych projektów.
- Należy upewnić się, czy **proces kapitalizacji oraz komunikacja zewnętrzna** skutecznie docierają do końcowych grup docelowych.

Kluczowy wniosek dla INTERREG EUROPA stanowi, że program musi zwiększyć starania aby zapewnić, że wspierane działania faktycznie prowadzą do konkretnych zmian w polityce regionów partnerskich. Projekty powinny być nastawione na przygotowanie rzeczywistego wdrożenia działań opartych na wymianie. Oznacza to, że wraz z rozpoczęciem działań należy systematycznie angażować właściwe podmioty lokalne, w każdym z regionów partnerskich. Należy stworzyć także możliwości tzw. „działań związanych z wdrażaniem”, przykładowo akcji pilotażowych, jako części silniejszego ukierunkowania na wdrożenia rzeczywistych zmian w politykach.

Dla wzmocnienia procesu wielowymiarowego nabywania wiedzy i kapitalizacji program powinien także rozwinąć nowe formy docierania do szerszych grup docelowych podmiotów polityki regionalnej w Europie oraz umożliwić im łatwy dostęp oraz czerpanie z tematycznej wiedzy i doświadczenia zgromadzonego w ramach innych programów i polityk regionalnych.

Powyższe wnioski przełożono na cele operacyjne programu (Sekcja 1.1.4) oraz typy działań, które będą wspierane (Sekcja 2).

W rozporządzeniu EWT określono, że współpraca międzyregionalna powinna służyć integracji doświadczeń zdobytych podczas realizacji innych inicjatyw współpracy UE wspierających innowacyjność i klastry, w szczególności programów siódmego programu ramowego w zakresie badań - „Regiony Wiedzy” i „Potencjał badawczy w regionach objętych celem Konwergencja i w najbardziej oddalonych regionach”. Inicjatywa „Regiony Wiedzy”, z budżetem w wysokości 126 mln euro (w latach 2007–2013), zachęcała do ogółośuropejskiej współpracy w ramach partnerstw opartych na „potrójnej helisie” (uniwersytety/centra badawcze, przedsiębiorstwa i władze regionalne), dla rozwoju klastrów napędzanych badaniami naukowymi. Działania były zorientowane na koordynację wspólnych programów badań, wymianę wiedzy oraz tworzenie nowych klastrów napędzanych badaniami naukowymi, dla których projekty opracowywały wspólne plany działania.

Ocena inicjatywy „Regiony Wiedzy”²⁸ wykazała pozytywny wkład w tworzenie regionalnych strategii innowacyjności, także w regionach mniej rozwiniętych. Kluczowe rekomendacje dotyczące poprawy działań w typie inicjatywy „Regiony Wiedzy” to wzmocnienie nabywania wiedzy pomiędzy projektami, zapewnienie udziału najważniejszych podmiotów regionalnych na wczesnym etapie, uwzględnienie finansowania działań pilotażowych jako części projektów.

1.1.1.4 Szansa dla INTERREG EUROPA: pogłębianie wiedzy z zakresu polityk dla wspierania strategii „Europa 2020”

Analiza potrzeb pokazuje, że regiony europejskie zajmują się szerokim zakresem zagadnień w politykach, powiązanych z inteligentnym, zrównoważonym rozwojem sprzyjającym włączeniu społecznemu. Analiza ilustruje także różnicowanie w postępach i wynikach osiąganych przez regiony w ww. kwestiach. Za pomocą własnych polityk i strategii regionalnych regiony Europy mogą wnieść istotny wkład w realizację celów strategii „Europa 2020”. Polityka spójności wyposaża regiony europejskie w instrumenty pozwalające na radzenie sobie z indywidualnymi wyzwaniami związanymi z rozwojem, za pomocą regionalnych (lub krajowych) programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Interwencje w kontekście

²⁸ Ocena wpływu programu „Regiony Wiedzy”, Technopolis (2011).

programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, związane z badaniami i innowacyjnością, powinny opierać się na krajowych lub regionalnych „strategiach inteligentnej specjalizacji” (ang. RIS3)

W tym miejscu INTERREG EUROPA może wnieść wartość dodaną, oferując regionom europejskim szansę na nabywanie wiedzy w zakresie polityk i transfer dobrych praktyk. Realizując powyższe, program może pomóc regionom we wzmacnianiu polityk, poprawić sytuację związaną z rozwojem regionalnym oraz, ostatecznie, przyczynić się do osiągnięcia celów strategii Europa 2020.

Pod tym względem rozporządzenie EWT określa szczególne zadanie programu, polegające na wspieraniu wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach również programów celu EWT. Dostarczając odpowiednie praktyki i doświadczenie z regionów z całej Europy oraz przygotowując ich wdrożenie w ramach programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w uczestniczących regionach, można wzmocnić tempo i jakość realizacji tych programów.

Powyższe podejście zapewni programowi wysoki stopień koncentracji, niezbędny do zapewnienia wystarczającego wpływu i ogólnoeuropejskiego znaczenia rezultatów. Uwzględniając jednak, że inne polityki i programy regionalne mogą także znacząco przyczyniać się do realizacji celów polityki spójności (wzmacniania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej dla stymulowania rozwoju w regionach europejskich), powyższe podejście nie powinno wykluczać włączania wkładu podmiotów regionalnych, bezpośrednio nie zaangażowanych we wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.

Aby osiągnąć powyższe, program musi wspierać inicjatywy współpracy między regionami europejskimi, służące poprawie efektywności polityk. Podobnie jak w poprzednich okresach programowych, wsparcie skupia się na pogłębianiu wiedzy w zakresie polityk, opartym na identyfikacji, wymianie, dostosowaniu i transferze dobrych praktyk wśród regionów. Aby zmaksymalizować wpływ współpracy, nacisk musi być położony na planowanie i przygotowanie konkretnych działań związanych z wdrożeniem i zastosowaniem praktyk w uczestniczących regionach.

Dodatkowo zachodzi potrzeba ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu polityk, aby wykorzystać dobre praktyki polityki regionalnej i aktywnie przekazywać rezultaty projektów współpracy międzyregionalnej wszystkim podmiotom regionalnym, zaangażowanym w określony obszar polityki. Jeżeli regiony europejskie będą potrafiły dobrać przykłady dobrych praktyk, wiedzę ogólną i specjalistyczną do szczególnych potrzeb polityki, w momencie ich pojawienia się, zmaksymalizuje to zasięg i wpływ programu INTERREG EUROPA. Program będzie musiał stworzyć udogodnienia dla regionów europejskich, żeby zapewnić im ciągły dostęp do bogatych zasobów wiedzy w zakresie polityki regionalnej, którą regiony będą mogły wykorzystywać bezpośrednio w politykach i strategiach dla wsparcia celów strategii „Europa 2020”.

Wspierając pogłębianie wiedzy w zakresie polityk, należy zwrócić uwagę na stronę popytu: w odniesieniu do podejść i narzędzi, jakie są potrzeby i możliwości wykorzystania przez potencjalnych użytkowników końcowych? Zgodnie z definicją, proces kapitalizacji można uznać za sukces, kiedy doświadczenia zostały ponownie efektywnie wykorzystane przez odbiorców końcowych. W zarządzaniu kapitalizacją należy zatem skupić się na czynnikach umożliwiających ponowne, efektywne zastosowanie. Ponadto proces kapitalizacji nie może być stworzony wyłącznie dla korzystania zeń, musi być napędzany przez użytkowników końcowych,

Program INTERREG EUROPA może dalej wspierać regiony europejskie przez integrację doświadczeń z wielu inicjatyw europejskich, w tym w szczególności inicjatywy „Regiony Wiedzy”, promującej ogólnoeuropejską współpracę między publicznymi i prywatnymi ośrodkami badań, przedsiębiorstwami, władzami oraz wspieranymi regionalnymi klastrami napędzanymi badaniami naukowymi.

1.1.1.5 Strategia programu INTERREG EUROPA

Zgodnie z rozporządzeniami, celem programu INTERREG EUROPA powinno być wzmacnianie efektywności polityki spójności przez zachęcanie do wymiany doświadczeń między regionami, w zakresie celów tematycznych. Program powinien w szczególności przyczyniać się do transferu dobrych praktyk głównie do programów operacyjnych celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach także do programów celu Europejska Współpraca Terytorialna. Program powinien integrować i wykorzystywać rezultaty poprzednich inicjatyw UE, związanych z innowacyjnością i wspieraniem klastrów, przykładowo inicjatywy „Regiony Wiedzy”.

Uwzględniając główne potrzeby i wyzwania terytorialne oraz zidentyfikowane szczególne potrzeby wywodzące się z doświadczeń we współpracy międzyregionalnej w poprzednich edycjach, państwa partnerskie zdefiniowały następującą **misję** programu:

Program przyczyni się do inteligentnego, zrównoważonego, umożliwiającego włączenie społeczne rozwoju w Europie przez wspieranie (i ułatwianie) dzielenia się wiedzą i transferu dobrych praktyk wśród podmiotów regionalnych, aby udoskonalać politykę regionalną/spójności.

W oparciu o misję, w kolejnych akapitach opisano szerzej strategię programu, przedstawiając jego cel ogólny i odpowiadające mu cele operacyjne i tematyczne oraz priorytety inwestycyjne.

Cel ogólny programu

Na podstawie zdefiniowanych w rozporządzeniach w sprawie polityki spójności celów współpracy międzyregionalnej oraz potrzeb i wyzwań zidentyfikowanych powyżej, dla programu INTERREG EUROPA określono następujący **cel ogólny**:

Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, szczególnie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych wypadkach EWT, poprzez promowanie wymiany doświadczeń i pogłębiania wiedzy w wybranych obszarach polityki, wśród podmiotów regionalnych.

Cel ogólny można doprecyzować dla odzwierciedlenia sposobu, w jaki program INTERREG EUROPA może interweniować, żeby zrealizować cel strategiczny udoskonalenia polityki spójności przez upowszechnianie wiedzy i transfer dobrych praktyk.

Strategia programu ma dwie płaszczyzny. Z jednej strony, w oparciu o doświadczenia ze współpracy międzyregionalnej (zob. Sekcja 1.1.3), program odpowiada na potrzebę ciągłego ułatwiania pogłębiania wiedzy z zakresu polityk oraz kapitalizacji dobrych praktyk polityki regionalnej. Umożliwi to podmiotom regionalnym z całej UE wybór odpowiednich doświadczeń i praktyk w momencie, kiedy zajdzie potrzeba wzmacniania polityk. Z drugiej strony, program wspiera współpracę międzyregionalną podmiotów regionalnych, poświęconą pogłębianiu wiedzy z zakresu polityk i transferowi dobrych praktyk. W tym wypadku celem szczegółowym jest przygotowanie scalenia wniosków ze współpracy z działaniami i politykami regionalnymi, głównie w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach EWT. Realizując powyższe, celem programu jest wniesienie bezpośredniego wkładu we wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach EWT.

W związku z powyższym, zdefiniowano następujące **cele operacyjne**:

1. *Ułatwianie ciągłego, ogólnoeuropejskiego pogłębiania wiedzy i kapitalizacji praktyk wśród podmiotów regionalnych celem wzmacniania polityk regionalnych, w szczególności wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych wypadkach EWT.*
2. *Wspieranie wymiany doświadczeń i upowszechniania praktyk wśród podmiotów regionalnych celem przenoszenia wiedzy zdobytej w trakcie współpracy na grunt polityk regionalnych, w szczególności do programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych wypadkach EWT.*

Cele operacyjne na poziomie programu mają zastosowanie do wszystkich obszarów polityki regionalnej, wspieranych przez program.

Aby wypełnić ogólną misję programu oraz zrealizować ww. cele operacyjne, program zastosuje następujące podejście do współpracy międzyregionalnej.

Dla wsparcia realizacji pierwszego celu operacyjnego - **ułatwianie ciągłego, ogólnoeuropejskiego pogłębiania wiedzy** i kapitalizacji dobrych praktyk, zostaną utworzone „platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk”. Platformy będą stworzone dla różnych obszarów tematycznych i będą funkcjonowały w trakcie trwania programu, świadcząc regularne usługi i wsparcie dla regionów Europy. Zamierzeniem platform jest informowanie oraz poprawa definicji i wdrażania polityk regionalnych, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.

Dla wsparcia celu związanego z **wymianą doświadczeń i upowszechnianiem praktyk** dla przygotowania ich wdrażania w politykach regionalnych, program będzie wspierał i finansował „Projekty Współpracy Międzyregionalnej”, realizowane przez partnerstwa składające się z właściwych podmiotów regionalnych. Celem projektów będzie zachęcanie do pogłębiania wiedzy w zakresie polityk oraz przygotowanie wdrożenia dobrych praktyk w regionach uczestniczących, w szczególności w ramach poszczególnych programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w stosownych przypadkach EWT. Doświadczenie i praktyki stanowiące podstawę wymiany mogą pochodzić z różnych źródeł, włącznie z projektami i programami unijnymi, takimi jak na przykład krajowe i regionalne fundusze strukturalne, EWT, Regiony Wiedzy, Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji, LIFE+, 7. Program Ramowy etc.

Jak sprecyzowano to w powyższym celu głównym i celach operacyjnych, INTERREG EUROPA jest ukierunkowany na „właściwe podmioty regionalne”. Mogą to być zarówno władze regionalne, jak i lokalne oraz inne kategorie podmiotów odgrywających rolę w określaniu i wdrażaniu programów i polityk regionalnych. Sekcja 2 niniejszego dokumentu przedstawia bardziej szczegółowy opis podmiotów regionalnych właściwych dla każdej z osi priorytetowej programu.

Co do zasady, beneficjentami programu są instytucje publiczne i podmioty prawa publicznego. Pod pewnymi warunkami, beneficjentami mogą być także podmioty prawa prywatnego (zob. także: Sekcja 2 dokumentu). Szczegółowe informacje zostaną zawarte w podręczniku programu.

Pomimo tego, że MŚP nie mogą bezpośrednio otrzymywać wsparcia EU jako beneficjent, stanowią one ważną grupę docelową i, tam, gdzie będzie to właściwe, są zachęcane do udziału w działaniach w ramach projektów INTERREG EUROPA oraz korzystania z wymiany doświadczeń.

Cele tematyczne programu

Programy funduszy strukturalnych w okresie programowym 2014–2020 muszą być ukierunkowane na ograniczoną liczbę celów tematycznych. Cele mają odpowiadać głównym potrzebom obszaru objętego programem, na którym, w ramach realizacji, możliwe byłoby wniesienie najbardziej odpowiedniego wkładu. W rozporządzeniach zasadę koncentracji tematycznej doprecyzowano zapisem, zgodnie z którym programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia muszą alokować minimalny odsetek budżetu EFRR dla wyłącznie czterech celów tematycznych: 1) badania i rozwój; 2) technologie informacyjno-komunikacyjne; 3) konkurencyjność MŚP; 4) gospodarka niskoemisyjna. Odsetek wynosi co najmniej 50% dla regionów „słabiej rozwiniętych” oraz odpowiednio 60% i 80% dla regionów „w okresie przejściowym” i „bardziej rozwiniętych”²⁹. Odnośnie do współpracy międzyregionalnej, rozporządzenia nie narzucają żadnych ograniczeń co do (liczby) celów tematycznych, które należy wybrać. Jednak państwa partnerskie INTERREG EUROPA zgodziły się aby zastosować zasadę koncentracji jako część strategii programu. Koncentracja programu na ograniczonej liczbie celów tematycznych zwiększa potencjał do wywierania istotnego wpływu na polityki regionalne w UE, w zakresie wybranych obszarów. Ponadto zwiększa możliwość koncentracji pod względem klastrowania i kapitalizacji zagregowanych rezultatów projektów we wspieranych obszarach, co zwiększy strategiczne znaczenie programu na poziomie europejskim.

Wyboru ograniczonej liczby celów tematycznych (CT) można dokonać poczynawszy od celu programu - wnoszenia wkładu w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

²⁹ Art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1301/2013 (ws. EFRR).

W tym kontekście kluczowym jest, że program INTERREG EUROPA jest ukierunkowany na cele tematyczne, na których programy celu 1. powinny koncentrować większość środków. Jak wspomniano powyżej, pomiędzy 50% a 80% wszystkich środków EFRR dostępnych dla programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia będzie alokowanych do celów tematycznych 1, 2, 3 i 4.

Odnosnie do wspierania CT2 – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne, państwa partnerskie uważają za mniej dogodne radzenie sobie z wyzwaniami związanymi ze społeczeństwem cyfrowym w ramach wyodrębnionej osi priorytetowej. Raczej wprowadzenie TIK jest postrzegane jako temat przekrojowy, który łączy się z innymi celami tematycznymi, na przykład jako integralna część infrastruktury innowacji (CT1) lub przez rozwój przez MŚP e-usług. W związku z tym, cel tematyczny 2 nie został wyodrębniony w programie INTERREG EUROPA, ale wkład projektów do Europejskiej Agendy Cyfrowej (ang. *Digital Agenda for Europe*) będzie śledzony poprzez system monitorowania programu.

Podobne podejście będzie miało zastosowanie do kwestii zmiany klimatu. Regiony mają do odegrania dużą rolę w strategiach odporności na zmianę klimatu. Cel tematyczny 4 jest ewidentnie powiązany z zagadnieniem zmiany klimatu, jednak ta tematyka może mieścić się także w innych celach tematycznych, przykładowo - badania i innowacje w zakresie odnawialnych źródeł energii (CT 1) lub adaptacja ekosystemów do warunków klimatycznych (CT 6).

Państwa partnerskie określiły wspólną potrzebę zajęcia się kwestiami związanymi z ochroną środowiska i promowaniem efektywnego gospodarowania zasobami w regionach. Wiele regionów w Europie zmagają się z wyzwaniami związanymi z ochroną i rozwojem różnorodności biologicznej oraz zasobów naturalnych i kulturowych, jak również z tworzeniem ekologicznego wzrostu gospodarczego w oparciu o ekoinnowacje i prawidłowe zarządzanie środowiskowe. Jest to zgodne z celem tematycznym 6, który w związku z tym został uwzględniony w programie INTERREG EUROPA.

W ramach programu INTERREG EUROPA uwzględniono następujące cele tematyczne:

1. wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji (CT1);
2. zwiększanie konkurencyjności MŚP (CT3);
3. wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach (CT4);
4. zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami (CT6).

Wybór CT jest zgodny przede wszystkim z zasadami inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, określonymi w strategii „Europa 2020”. Element rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu będzie również obecny w programie, w bardziej ogólnym kontekście, jako temat przekrojowy. Kluczowa kwestia zatrudnienia zostanie uwzględniona przykładowo poprzez wspieranie konkurencyjności MŚP, jak również w odniesieniu do (eko)innowacji jako nowych sił napędowych rozwoju i zatrudnienia.

Priorytety inwestycyjne

Żeby skoncentrować realizację programu na wybranych CT, spośród opcji określonych w rozporządzeniach w sprawie polityki spójności³⁰ wybrano odpowiednią liczbę priorytetów inwestycyjnych. Podczas wyboru stosuje się kilka najważniejszych zasad, mając na uwadze charakter programu INTERREG EUROPA. Program jest instrumentem służącym zmianie i poprawie polityk oraz programów (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT) w regionach europejskich. Proces zachodzi przez transfer doświadczeń i pogłębianie wiedzy z zakresu polityk wśród podmiotów regionalnych, w celu przygotowania realizacji dalszych działań w regionach. Program nie wspiera inwestycji rzeczowych na dużą skalę, środków technicznych lub badań w regionach.

Jeżeli celem programu jest spowodowanie zmian w polityce i poprawa wdrażania programów (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT) realizowanych w regionach UE, kwestią kluczową jest, aby uwzględniał on różnorodność potrzeb i szans regionów w dziedzinach, do których odnoszą się wybrane cele tematyczne. Różnorodność przejawia się w różnych akcentach, priorytetach i poziomach ambicji w politykach i programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu

³⁰ Art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1301/2013 (ws. EFRR).

i zatrudnienia i EWT) realizowanych w każdym regionie europejskim, nawet jeśli dotyczą tego samego celu tematycznego. Program powinien być zatem otwarty na pełen zakres tematów w ramach każdego wybranego celu tematycznego, określonego przez regiony Europy w ich indywidualnych programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT).

W oparciu o powyższe wnioski, dla celu tematycznego wybiera się od jednego do dwóch priorytetów inwestycyjnych, które wspierają międzyregionalną wymianę i pogłębianie wiedzy z zakresu polityk, w kwestiach reprezentatywnych dla zakresu tematycznego danego celu tematycznego. Tabela 1 zawiera przegląd priorytetów inwestycyjnych wybranych dla programu INTERREG EUROPA wraz z krótkim uzasadnieniem wyboru.

1.1.2 Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i odpowiadających im priorytetów inwestycyjnych, z uwzględnieniem wspólnych ram strategicznych, w oparciu o analizę potrzeb w całym obszarze objętym programem, oraz wyboru strategii mającej na celu zaspokojenie tych potrzeb, której zadaniem, w stosownych przypadkach, jest zajęcie się brakującymi ogniwami w infrastrukturze transgranicznej, z uwzględnieniem wyników ewaluacji *ex ante*.

Tabela 1: Uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych

Wybrany cel tematyczny	Wybrany priorytet inwestycyjny	Uzasadnienie wyboru
1 – Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1a – Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (BI) i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.	- Dostępność solidnej infrastruktury innowacyjności oraz potencjału jest zasadniczym warunkiem inteligentnego rozwoju w regionach. - Regiony europejskie posiadają zróżnicowane mocne i słabe strony w wydajności tzw. czynników "wspomagających" innowacyjność, wykazując potencjał do wymiany międzyregionalnej obejmującej np. ułatwienia dla badań, poziomy wykształcenia siły roboczej i inwestycje publiczne w B+R. - CT1 jest jednym z CT, na których wszystkie programy realizowane w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia muszą koncentrować znaczną część swoich środków.
	1b – Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.	- Inteligentny rozwój wymaga odpowiedniego wsparcia dla zapewniania innowacyjności w całym łańcuchu innowacyjności. - Regiony muszą ukierunkowywać wsparcie dla innowacji w kluczowych obszarach o wysokim potencjale innowacyjnym (inteligentna specjalizacja). - Regiony osiągają różne wyniki pod względem zapewniania innowacji, co wskazuje na istnienie potencjału do prowadzenia współpracy międzyregionalnej obejmującej np. wspieranie klastrów ukierunkowanych na badania, współpracę polegającą na podejściu opartym na potrójnej spirali oraz transfer technologii. - CT1 jest jednym z priorytetowych CT programów realizowanych w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.
3 – Wzmacnianie konkurencyjności MŚP	3d – Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.	- Zrównoważony rozwój regionalny wymaga zapewnienia „zdrowego” klimatu dla biznesu i przedsiębiorstw. - Regiony muszą zachęcać do przedsiębiorczości oraz wspierać MŚP np. w udoskonalaniu rozwoju produktów i usług, internacjonalizacji na rynkach wewnętrznych i światowych oraz zapewnianie dostępu do finansowania, wiedzy i sieci współpracy. - Współpraca międzyregionalna może pomóc regionom w tworzeniu udoskonalonych polityk obejmujących wspieranie przedsiębiorczości oraz usługi wsparcia dla biznesu. - CT3 jest jednym z priorytetowych CT programów realizowanych w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.
4 – Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4e – Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu o istotnym znaczeniu dla łagodzenia zmiany klimatu.	- W celu obniżenia emisji dwutlenku węgla regiony muszą wdrożyć strategię w zakresie rozwoju i stosowania odnawialnych źródeł energii, wariantów mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz w zakresie przyjęcia środków na rzecz efektywności energetycznej, aby zmniejszyć zużycie energii. - Dzięki współpracy międzyregionalnej regiony mają możliwość zapewnienia zrównoważonego rozwoju poprzez zintegrowanie pomysłów doświadczeń i polityk z innych regionów z własnymi regionalnymi strategiami niskoemisyjnymi. - CT4 jest jednym z priorytetowych CT programów realizowanych w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.
6 – Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami	6c – Konserwacja, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	- Podmioty regionalne muszą zapewnić ochronę ekosystemów, krajobrazów oraz przeciwdziałać (dalszej) degradacji zasobów naturalnych i kulturowych. - Jednocześnie dziedzictwo naturalne i kulturalne jest ważnym zasobem służącym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju w regionach europejskich. - Współpraca międzyregionalna może przyczynić się do poprawy regionalnych strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez zachęcanie do pogłębiania wiedzy na temat polityki w zakresie zrównoważonego zarządzania i wykorzystania tych aktywów.
	6g – Wspieranie przekształcenia przemysłu w kierunku gospodarki zasobooszczędnej, promowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego, ekoinnowacji i zarządzania efektywnością środowiskową w sektorach publicznym i prywatnym.	- Dla tworzenia zrównoważonego rozwoju, regiony muszą budować gospodarkę, w której efektywne gospodarowanie zasobami, zielone technologie i ekoinnowacje są elementami napędzającymi wzrost gospodarczy i zatrudnienie. - Regionalny rozwój ekologiczny wymaga także zapewnienia polityk w dziedzinie ochrony środowiska ukierunkowanych na bardziej efektywne wykorzystanie powietrza, wody, odpadów i gleby. - Dzięki współpracy międzyregionalnej regiony mogą opracowywać zintegrowane strategię zrównoważonego rozwoju w oparciu o bardziej efektywne wykorzystanie zasobów.

1.2 Uzasadnienie alokacji finansowej

Uzasadnienie alokacji finansowej (tj. wsparcia Unii) dla każdego celu tematycznego oraz, w stosownych przypadkach, priorytetu inwestycyjnego, zgodnie z wymogami koncentracji tematycznej, z uwzględnieniem ewaluacji *ex ante*.

Całkowity budżet programu INTERREG EUROPA w ramach EFRR zostanie podzielony równo pomiędzy wybrane cele tematyczne. Każdy z czterech celów tematycznych otrzyma przydział w wysokości 25% budżetu dostępnego w ramach EFRR (z wyłączeniem środków przeznaczonych na pomoc techniczną).

Celem równego podziału jest podkreślenie, że wszystkie wybrane cele tematyczne mają to samo znaczenie i uzasadnienie w strategii programu. Dzięki takiemu rozwiązaniu szanse prowadzenia współpracy międzyregionalnej można zapewnić na tym samym poziomie, dla każdego z czterech filarów tematycznych programu.

Jednocześnie podział pozwala zapewnić przydzielenie znacznej części budżetu dostępnego w ramach EFRR (75%) na realizację trzech wybranych celów tematycznych (tj. CT1, CT3, CT4), na których zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFRR programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia powinny koncentrować większość swoich środków. Jest to ważna kwestia, ponieważ odzwierciedla szczególne zadanie INTERREG EUROPA, polegające na zapewnianiu wsparcia dla tych programów (w stosownych przypadkach także dla programów EWT).

Tabela 2: Przegląd strategii inwestycyjnej programu współpracy

Oś priorytetowa	Wsparcie EFRR (w EUR)	Część (%) ogólnej kwoty wsparcia Unii dla programu współpracy (w podziale na fundusze)			Cel tematyczny	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe odpowiadające priorytetom inwestycyjnym	Wskaźniki rezultatu odpowiadające celowi szczegółowemu
		EFRR	EIS	IPA				
1	84 441 686	23,5%			Cel tematyczny 1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1(a)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, związanych z infrastrukturą badań i innowacji i podnoszeniem zdolności.	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [infrastruktury badań i innowacji].
						1(b)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, wspierających wprowadzanie innowacji przez podmioty prowadzące działalność w ramach regionalnych łańcuchów innowacji w obszarach „inteligentnej specjalizacji” i szans innowacyjnych.	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [infrastruktury badań i innowacji]. Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [wprowadzania innowacyjności]. Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [wprowadzania innowacyjności].
2	84 441 685	23,5%			Cel tematyczny 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP	3(d)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, wspierających MŚP w wypracowywaniu i osiąganiu wzrostu gospodarczego oraz wprowadzaniu innowacji na wszystkich etapach ich cyklu życia.	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [wzrostu sektora MŚP i przedsiębiorczości]. Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [wzrostu sektora MŚP i przedsiębiorczości].
3	84 441 685	23,5%			Cel tematyczny 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4(e)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, związanych z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną.	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [gospodarki niskoemisyjnej]. Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [gospodarki niskoemisyjnej].
4	84 441 685	23,5%			Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami	6(c)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, w obszarze ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego]. Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego].
						6(g)	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, służących zwiększaniu efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej.	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [efektywnego gospodarowania zasobami]. Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą oddziaływał INTERREG EUROPA w obszarze [efektywnego gospodarowania zasobami].
5	21 559 579	6%			nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	Procentowy udział wszystkich wspieranych działań (projektów i platform), zrealizowanych pomyślnie, co pokazują osiągnięcia w stosunku do planowanych produktów. Procentowy udział umorzonego całkowitego budżetu EFRR programu.

SEKCJA 2. OSIE PRIORYTETOWE

2.A. Opis osi priorytetowych innych niż pomoc techniczna

2.A.1 Oś priorytetowa

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	Oś priorytetowa 1
Nazwa osi priorytetowej:	Badania naukowe, postęp technologiczny i innowacje

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	<2A.5 type='C' input='M'>

2.A.2 Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

<2.A.0 type='S' maxlength='3 500' input='M'>

2.A.3 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

Fundusz	EFRR
Podstawa kalkulacji (wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)	łącznie wydatki kwalifikowalne (w tym publiczne i prywatne)

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny 1(a) <i>Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (BI) i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.</i>
------------------------	--

2.A.5 Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 1.1
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, związanych z infrastrukturą badań i innowacji i podnoszeniem zdolności, szczególnie w ramach Strategii Inteligentnych Specjalizacji.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach, Europejskiej Współpracy Terytorialnej, związanych z infrastrukturą badań i innowacji oraz podnoszeniem zdolności w celu tworzenia doskonałości w zakresie badań i innowacji. Aby zapewnić wzrost napędzany innowacją, władze regionalne i inne podmioty regionalne muszą wzmocnić czynniki sprzyjające innowacyjności: infrastruktury i zdolności niezbędne do zapewnienia rozwoju innowacji w sektorach o dużym potencjale innowacyjnym. Wiele regionów UE zidentyfikowało te kluczowe sektory w regionalnych strategiach innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji. Polityki regionalne w zakresie infrastruktury i zdolności innowacyjnych muszą koncentrować się na kwestiach takich, jak dostępność badań i ośrodków kompetencji świadczących usługi wspierające sektor MŚP oraz infrastruktur TIK przyczyniając się

	do zagwarantowania, że system edukacji umożliwi nabycie kwalifikacji wymaganych w innowacyjnych sektorach oraz w instytucjach publicznych odpowiedzialnych za finansowanie i wspieranie działań w zakresie badań naukowych i innowacji. Program będzie wspierał wymianę doświadczeń i praktyk między podmiotami o znaczeniu regionalnym, realizując cel szczegółowy polegający na uwzględnieniu wniosków ze współpracy w politykach regionalnych i działaniach z zakresu infrastruktury i zdolności innowacyjnych realizowanych – w szczególności programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów uczestniczących regionów. Zgodnie z Załącznikiem I (pkt 7.2.1) do rozporządzenia nr 1303/2013 oraz motywem (7) rozporządzenia nr 1299/2013, program będzie wspierał projekty ukierunkowane na wzmacnianie zdolności instytucji badawczych ulokowanych w regionach konwergencji i najbardziej oddalonych, dla promowania tworzenia wspólnych podejść w zakresie inteligentnych specjalizacji, szczególnie przez łączenie tych instytucji z centrami doskonałości w badaniach z innych regionów. Program przyczyni się do pogłębienia wiedzy w zakresie polityki i ułatwi kapitalizację, dzięki zapewnieniu powszechnego dostępu do odpowiednich praktyk i rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz innych doświadczeń oraz zapewnieniu możliwości ich wykorzystywania przez podmioty regionalne zaangażowane w proces wspierania innowacji w programach Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT oraz innych. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębianie wiedzy z zakresu polityki przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając wdrożenie rezultatów współpracy. Umożliwi to lepszą realizację programów (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT) oraz polityk w obszarze infrastruktury badań i innowacji w uczestniczących regionach.
--	---

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [infrastruktura badań i innowacji]	% wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	2,62%	2014	8%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2015 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.

2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą wpływ miał INTERREG EUROPA, w obszarze [infrastruktura badań i innowacji]	EUR	3,5 mln	2014	48 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.
---	---	-----	---------	------	--------	------	-------------------------

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 1(a)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanym infrastrukturą innowacji i zdolnością: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach poszczególnych regionów, a w uzasadnionych przypadkach także do badania możliwości dla skoordynowanych i/lub wspólnych działań regionów partnerskich. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach, a we właściwych przypadkach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Współpraca może przyczynić się także do poprawy wdrażania innych programów i polityk regionalnych w obszarze infrastruktur innowacyjności i zdolności.

Od projektów oczekuje się wkładu do działań i strony merytorycznej platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, projekty współpracy międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczeń w zakresie polityk oraz przygotowaniom do wdrożenia wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działań mający na celu wykorzystanie wniosków ze współpracy w politykach regionalnych i/lub programach (na rzecz Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działań należy wskazać przewidywane środki wraz harmonogramem, etapami wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować odpowiednie podmioty we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania własnego planu działania przez podmioty na danym terytorium. Sama realizacja tych działań nie jest finansowana przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo może zdecydować o organizacji wspólnych działań na tym etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne części planu działania w praktyce.

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie planów działań (obowiązkowe);

- badania i analizy regionalnych polityk w zakresie infrastruktury innowacji;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- wizyty związane z wymianą, w celu zapoznania się z instrumentami i politykami w zakresie badań naukowych i innowacji;
- organizowanie międzyregionalnych seminariów oraz wydarzeń służących wymianie informacji i budowaniu zdolności w zakresie infrastruktury innowacji;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk regionalnych;
- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- monitorowanie i analiza rezultatów Planu działania (etap 2.).

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Co do zasady, beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego³¹ lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- krajowe, regionalne i lokalne władze odpowiedzialne za stymulowanie wszelkich form innowacji (włączając technologiczne, organizacyjne, społeczne);
- agencje rozwoju regionalnego, agencje technologii lub innowacji;
- uniwersytety, instytuty badawcze i wiedzy, instytucje szkolnictwa wyższego;
- operatorzy parków technologicznych i nauki, centrów innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości;
- podmioty wspierające biznes oraz organizacje reprezentujące sektor MŚP i środowisko biznesowe, szczególnie organizacje klastrów;
- inne podmioty właściwe w zakresie rozwoju regionalnych struktur innowacyjności i kompetencji.

Oprócz ww. beneficjentów, szersza grupa docelowa, mogąca odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych, to właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inne podmioty z obszaru innowacji.

Dla zapewnienia, że odpowiednie podmioty regionalne są zaangażowane w nabywanie wiedzy z zakresu polityk i przygotowanie planów działania, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie lokalnych grup interesariuszy mogą pochodzić z ww. grup docelowych (kiedy nie są partnerami w projekcie) oraz spośród regionalnych innowacyjnych MŚP.

Przykłady możliwych projektów

- Wymiana doświadczeń między władzami regionalnymi i instytucjami otoczenia biznesu w zakresie schematów finansowania publicznego dla wspierania innowacyjności jako kluczowego elementu infrastruktury innowacyjności; w rezultacie współpracy powstają plany działań zmierzające do utworzenia w każdym regionie funduszu obrotowego innowacyjnej technologii (jako instrument w regionalnych programach Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub działające niezależnie).
- Wymiana doświadczeń pomiędzy władzami regionalnymi w zakresie polityk i programów dla tworzenia zaplecza naukowego z usługami wspierającymi sektor MŚP i utworzenia międzynarodowych sieci współpracy B+R w regionach o mniejszej intensywności badań oraz w celu przygotowania planów działań zmierzających do utworzenia udogodnień i sieci.
- Wymiana doświadczeń między agencjami rozwoju regionalnego w celu zaplanowania działań na rzecz poprawy powiązań pomiędzy programami instytucji szkolnictwa wyższego a zapotrzebowaniem biznesu na kapitał ludzki w sektorach ich regionalnych inteligentnych specjalizacji.
- Wymiana doświadczeń między podmiotami regionalnymi dla poprawy polityk wspierania innowacji, dotyczących kluczowych wyzwań społecznych w obszarze zdrowia, zmian demograficznych i dobrych warunków życia.
- Współpraca władz regionalnych i instytucji wspierających przedsiębiorstwa celem wymiany praktyk dotyczących potrzeb w obszarze badań i innowacji dla zwiększania możliwości włączania się do sieci cyfrowych i szukanie sposobu ich realizacji.
- Wymiana doświadczeń z zakresu polityk zarządzania popytem na innowacje, służąca badaniu możliwości dzielenia się infrastrukturą badań lub innowacji w obszarach

³¹ Więcej szczegółów można znaleźć w części „Wytyczne do wyboru projektów” niniejszego dokumentu.

inteligentnych specjalizacji wspólnych dla partnerów projektowych.

- **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w zakresie badań naukowych, postępu technologicznego i innowacji**

Obejmuje obydwie cele szczegółowe priorytetu 1 łącznie. Platforma dostarczy umiejętności politycznych, wspierających ogólnoeuropejski proces pogłębiania wiedzy o polityce regionalnej w obszarze badań naukowych, postępu technologicznego i innowacji, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach, EWT. Celem platformy jest:

- Wnoszenie wkładu w ogólnounijny proces budowania zdolności przez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń między odpowiednimi podmiotami związanymi z programami Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT.
- Wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie.
- Pomoc/wsparcie celów/klientów programu w tworzeniu międzyregionalnych partnerstw w zakresie inteligentnych specjalizacji dla osiągnięcia masy krytycznej oraz tworzenia, za pomocą odpowiednich interaktywnych metodologii i formatów, wspólnych planów dla branż.

Platforma daje możliwość skorzystania z działań i usług przeznaczonych dla całej społeczności podmiotów polityki regionalnej i zainteresowanych stron w ramach tej polityki, a w szczególności tych z nich, które są zaangażowane w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewnia Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy obejmują (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, a także w innych właściwych źródłach w całej Europie poświęconych tematyce związanej z badaniami naukowymi, postępem technologicznym i innowacjami w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- utrzymywanie ścisłej współpracy z platformą inteligentnej specjalizacji³² w zakresie wymiany informacji i dążenia do zapewnienia komplementarności działań;
- analizy i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 1 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, badania i rekomendacje polityczne związane z wyzwaniami w obszarze badań, rozwoju technologicznego i innowacji na szczeblu regionalnym;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów i interesariuszy zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT, w obszarze priorytetu 1 (we współpracy z innymi platformami w przypadku występowania istotnych synergii tematycznych);
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach dostarczanie informacji na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 1;

³² Komplementarna Platforma jest zarządzana przez Instytut Perspektywicznych Studiów Technologicznych (Sewilla, ES) – platforma służy wymianie doświadczeń w zakresie opracowywania strategii inteligentnej specjalizacji (kwestie związane z procesami i metodyką). Platforma pogłębiania wiedzy na temat polityk będzie uzupełniała działania podejmowane przez IPST, koncentrując się na kwestiach związanych z treścią (tj. projektami finansowanymi w regionach w ramach strategii inteligentnej specjalizacji).

³³ Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialnych za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2, pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013)

- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego zorientowania programu na kwestie związane z badaniami, rozwojem technologicznym i innowacjami;
- ocenianie zdolności potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy z zakresu polityk regionalnych;
- udzielanie informacji podmiotom indywidualnym i zaangażowanym w programy Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT, w zakresie priorytetu 1.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem³³ platformy jest Instytucja Zarządzająca INTERREG EUROPA. Główne grupy docelowe usług i działań platformy stanowią:

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- podmioty niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z kwestiami poruszonymi w ramach platform.

Przykłady możliwych działań w ramach platformy

- publikacja rekomendacji politycznych dla tworzenia regionalnych ośrodków kompetencji ds. badań i innowacji w oparciu o pozytywne doświadczenia związane z realizacją różnych projektów i programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia;
- zorganizowanie seminarium dla podmiotów regionalnych poświęconego transferowi doświadczeń zdobytych w różnych regionach UE w zakresie wzmocnienia roli uniwersytetów w regionalnym systemie innowacji;
- przeprowadzanie wzajemnych ocen między regionami europejskimi o podobnych profilach inteligentnej specjalizacji w celu dokonania analizy i usprawnienia odpowiednich regionalnych infrastruktur innowacji oraz identyfikacja wspólnych szans na powiązania między sektorami.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów dotyczących infrastruktury i zdolności innowacyjnych przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (członków personelu partnerskiego, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również zapewnieniu uwzględnienia wniosków w politykach i działaniach regionalnych dzięki opracowaniu konkretnych planów działania dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do lepszego wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze infrastruktury i zdolności badawczych i innowacyjnych.

Projekty w ramach powyższego celu szczegółowego mogą być zbieżne z tematami w ramach pozostałych celów szczegółowych programu, przykładowo związane z innowacyjnością w obszarze technologii niskoemisyjnej lub efektywnego gospodarowania zasobami.

Powiązana z tym priorytetem platforma przyczynia się do realizacji celu szczegółowego poprzez działania i usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy na temat infrastruktury i zdolności badawczych i innowacyjnych. Wspomniane działania i usługi przyczynią się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym zakresie oraz do poprawy umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów na rzecz Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Poprawa wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów regionalnych może zostać wprowadzona na różnych poziomach, w szczególności przez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę struktury naborów wniosków,

- zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę kwestii strategicznej będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa wdrażania polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ na infrastrukturę i kompetencje w zakresie innowacyjności w uczestniczących regionach, przykładowo związane z:

- dalszym rozwojem strategii inteligentnych specjalizacji poprzez wprowadzanie stosownej infrastruktury innowacji;
- poprawą skuteczności zarządzania infrastrukturą badawczą;
- lepszym dostosowaniem oferty edukacyjnej do potrzeb innowacyjnych przedsiębiorstw;
- optymalizacją inwestycji publicznych w infrastrukturę badawczą i innowacyjną;
- zwiększeniem atrakcyjności regionu dla badaczy;
- zwiększeniem inwestycji sektora prywatnego w badania i edukację w infrastrukturze badań i innowacji;
- podniesieniem atrakcyjności regionu dla firm, w tym MŚP;
- powiązaniem międzynarodowych partnerów w obszarze badań i innowacji (również spoza UE);
- zwiększeniem udziału w projektach realizowanych w ramach inicjatywy „Horyzont 2020” („Schody ku doskonałości”).

C. OKREŚLENIE TERYTORIÓW, DO KTÓRYCH SKIEROWANE JEST WSPARCIE (w stosownych przypadkach)

INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2. Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny 1(a)

Kierunkowe zasady wyboru operacji są wspólne dla wszystkich celów szczegółowych. Ogólne podejście opisano poniżej, dalsze informacje na temat kryteriów wyboru projektów są dostępne w części dotyczącej celu szczegółowego 1.2.

Projekty współpracy międzyregionalnej są wybierane w ramach regularnych naborów wniosków. Nabory mogą być otwarte dla wniosków dotyczących całego zakresu tematycznego celu szczegółowego. Władze programu mogą także zdecydować o otwarciu naboru tematycznego dla wniosków koncentrujących się na kluczowych obszarach celu szczegółowego. Zasady naboru dla naboru tematycznego mogą uwzględniać wnioski i rezultaty poprzednich naborów, trendy polityczne w zakresie priorytetu inwestycyjnego i ewentualne wytyczne platform na rzecz pogłębiania wiedzy. Beneficjentami³⁴ uprawnionymi do otrzymania dofinansowania są:

- władze publiczne;
- podmioty prawa publicznego. Oznacza to każdy podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy³⁵:

a) został utworzony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego;

b) posiada osobowość prawną; oraz

c) jest finansowany w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; bądź jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych władz lub podmiotów; bądź ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego; [...]

Należy podkreślić, że prywatne podmioty non-profit nie mogą pełnić w projektach Interreg Europa roli partnera wiodącego.

- Podmioty prywatne o charakterze non profit. W programie INTERREG EUROPA oznacza to każdy podmiot, który:

a) nie ma charakteru przemysłowego lub handlowego;

³⁴ Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny, odpowiedzialny za rozpoczęcie lub rozpoczynający i realizujący operację (art. 2 pkt 10 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

³⁵ Zgodnie z definicją przedstawioną w art. 2 pkt 1 Dyrektywy 2014/24/WE.

- b) posiada osobowość prawną;
- c) **niefinansowany** w przeważającej części przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego; lub
 - którego zarząd **nie podlega** nadzorowi ze strony tych podmiotów; lub
 - w którym ponad połowa członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego **nie została** wyznaczona przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego.

Kryteria wyboru oraz dodatkowe wskaźniki wykonania są zdefiniowane w podręczniku programu. Dalsze informacje na temat ww. kryteriów są dostępne w części na temat celu szczegółowego 1.2.

Zapewnią one wybór projektów ukierunkowanych na rezultaty. Priorytetowo będą traktowane projekty wykazujące wyraźne odniesienie do polityk (np. bezpośrednie zaangażowanie decydentów, zgodność ze strategiami regionalnymi, takimi jak strategie inteligentnej specjalizacji w przypadku osi priorytetowej 1) oraz wiarygodne możliwości realizacji (z uwzględnieniem rzetelnego systemu monitorowania).

Zgodnie z głównym celem programu, wszystkie projekty powinny wykazywać minimum powiązań z realizacją programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych wypadkach EWT. W każdym projekcie co najmniej połowa z uczestniczących regionów UE musi odnieść się do realizacji ich programów operacyjnych (np. w projekcie z 4 regionami, min. 2 muszą demonstrować takie bezpośrednie powiązanie; w projekcie z 5 regionami, co najmniej 3 muszą demonstrować takie bezpośrednie powiązanie). Zachęcać się będzie do uwzględniania w konsorcjach partnerskich, w zrównoważony sposób, regionów różniących się pod względem poziomu rozwoju.

Zasadniczo projekty powinny przyczyniać się do osiągnięcia rezultatów jednego z celów szczegółowych programu. Jednak projekty przekrojowe, o tematyce pokrywającej się z pozostałymi celami szczegółowymi będą także mile widziane.

Drugi etap projektów jest dedykowany monitorowaniu realizacji planów działań. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli część planu działania wymaga przetestowania, projekty mogą także proponować w trakcie tego etapu realizację działań pilotażowych. Propozycję dotyczącą pilotażu można złożyć do programu pod koniec pierwszego etapu projektu. Wspólny Sekretariat oceni zasadność proponowanych działań i przygotowuje rekomendacje do decyzji Komitetu Monitorującego.

Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk regionalnych zostanie utworzona na poziomie programu i będzie działała przez siedem lat, w okresie 2015-2021. Platforma będzie prowadzona przez zespół ekspertów, wybranych i zakontraktowanych w trybie przetargu. Platforma będzie działać w oparciu o plan pracy na czas określony. Po upływie tego okresu, w zależności od osiągniętych wyników, umowę z wybranym zespołem ekspertów będzie można odnowić decyzją Komitetu Monitorującego.

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

(w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny 1(a)

Nie dotyczy

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny 1(a)

Nie dotyczy

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze infrastruktury badań i innowacji.	Liczba	76	Monitorowanie programu Dalsze szczegóły dot. koncepcji Planu działania będą zawarte w podręczniku programu.	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze infrastruktury badań i innowacji.	Liczba	1000	Monitorowanie programu Definicja "podwyższonych kompetencji zawodowych" oraz metoda badania zostaną uszczegółowione w odrębnym dokumencie (podręcznik programu).	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 1., w obszarze infrastruktury badań i innowacji.	%	7%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 1.	Liczba	10	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny 1(b) <i>Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.</i>
------------------------	---

2.A.5 Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 1.2
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, wspierających wprowadzanie innowacji przez podmioty prowadzące działalność w ramach regionalnych łańcuchów innowacji w obszarach „inteligentnej specjalizacji” i szans innowacyjnych.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów regionalnych, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, oraz, w stosownych przypadkach EWT, co zapewni wsparcie dla faktycznego wprowadzania innowacji w regionalnych łańcuchach innowacji za pomocą środków związanych m.in. z rozwojem klastrów, wspieraniem współpracy w ramach potrójnej helisy oraz działalności gospodarczej w obszarze innowacji. Władze regionalne i ich partnerzy w obszarze innowacji muszą ułatwić przedsiębiorstwom, centrom B+R i podmiotom związanym ze szkolnictwem wyższym prowadzenie współpracy i podejmowanie wspólnych inicjatyw w kluczowych

	regionalnych obszarach inteligentnej specjalizacji i szans innowacyjnych. Utworzenie efektywnych ekosystemów innowacji może przyczynić się do usprawnienia transferu technologii i umożliwić osiągnięcie nowych rezultatów w obszarze B+R oraz ich wykorzystanie do celów gospodarczych. Regiony muszą utworzyć i rozwijać zespoły projektów badawczych w najważniejszych sektorach związanych z potencjałem innowacyjnym, aby zwiększyć wzrost napędzany innowacją. Uwzględniając inicjatywę Regiony Wiedzy, regiony muszą także rozwijać bardziej otwarte wsparcie dla innowacji oraz rozbudowywać powiązania poprzez wspólne lub powiązane działania ponad granicami. Podmioty z regionu mogą również opracować polityki zachęcające do konsumpcji innowacji, na przykład udzielając zamówień publicznych w obszarze innowacji. W ramach niniejszego celu szczegółowego przekrojowa tematyka TIK może być, przykładowo, odzwierciedlona w regionalnych politykach wspierania innowacyjności w technologiach cyfrowych. Program będzie wspierał wymianę doświadczeń w tym obszarze między podmiotami o znaczeniu regionalnym z całej Europy, aby umożliwić uwzględnienie wniosków ze współpracy w programach regionalnych celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT lub innych właściwych programach regionalnych. Program przyczyni się również do pogłębienia wiedzy na temat polityki i ułatwi kapitalizację dzięki zapewnieniu powszechnego dostępu do praktyk i wyników projektów współpracy międzyregionalnej oraz innych doświadczeń oraz dzięki zapewnieniu możliwości ich wykorzystywania przez podmioty regionalne, zaangażowane w proces wspierania innowacji w programach Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT oraz innych. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębianie wiedzy z zakresu polityk przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając opracowanie planu wdrażania wyciągniętych wniosków. Umożliwi to lepsze wdrażanie programów i polityk (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT) w obszarze wprowadzania innowacji w zaangażowanych regionach.
--	---

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [dostarczania innowacji]	% wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	3,66%	2014	25%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2015 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.
2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą wpływ miał INTERREG EUROPA, w obszarze [dostarczania innowacji]	EUR	3,5 mln	2014	144 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 1(b)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanym ze wsparciem dla wprowadzania innowacyjności w regionalnych łańcuchach innowacji: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym, jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach regionalnych. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach oraz, w stosownych

przypadkach, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Rezultatem współpracy może być także poprawa wdrażania innych programów i polityk regionalnych wspierających wprowadzanie innowacji.

Od projektów oczekuje się wkładu do działań i strony merytorycznej Platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, Projekty Współpracy Międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczenia politycznego oraz przygotowaniom do wdrożenia wyciągniętych wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działania na rzecz uwzględnienia wniosków wyciągniętych ze współpracy w regionalnych politykach i/lub programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działania należy wskazać środki, które mają zostać uwzględnione, wraz z odpowiednim harmonogramem, etapami ich wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować odpowiednie regionalne zainteresowane strony we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania własnego planu działania przez podmioty odpowiedzialne na danym terytorium. Rzeczywiste wdrażanie tych działań nie jest finansowane przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo może zdecydować o organizacji wspólnych działań na tym etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne części Planu działania w praktyce.

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w Podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie Planów działań (obowiązkowe);
- przeprowadzanie badań i analiz związanych z polityką, np. w zakresie stymulowania współpracy regionalnej w ramach podejścia opartego na potrójnej helisie;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- odbywanie międzyregionalnych wizyt studyjnych np. w celu uzyskania informacji na temat zarządzania klastrami w regionach partnerskich;
- organizowanie międzyregionalnych seminariów oraz wydarzeń służących budowaniu zdolności w zakresie wprowadzania innowacji;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityki;
- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- monitorowanie i analiza rezultatów planu działań (etap 2.);
- akcje pilotażowe (etap 2.).

Główne grupy docelowe i rodzaje beneficjentów

Co do zasady, beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego³⁶ lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- władze publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, odpowiedzialne za stymulowanie wszelkich form innowacyjności (włączając innowacje technologiczne, organizacyjne, społeczne);
- agencje rozwoju regionalnego;
- uniwersytety, instytuty naukowe, instytuty badawcze i instytucje szkolnictwa wyższego;
- operatorzy parków naukowych i technologicznych, inkubatorów przedsiębiorczości i centrów innowacji;
- podmioty zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i organizacje reprezentujące środowisko biznesowe, w szczególności MŚP;

³⁶ Więcej szczegółów można znaleźć w części „Wytyczne do wyboru projektów” niniejszego dokumentu.

- inne podmioty o istotnym znaczeniu dla rozwoju regionalnego łańcucha innowacji.

Oprócz ww. beneficjentów, szerszą grupę docelową, mogącą odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych stanowią właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inne podmioty działające w obszarze innowacji.

Dla zapewnienia, że właściwe podmioty regionalne są zaangażowane w nabywanie wiedzy z zakresu polityk i przygotowanie planów działania, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie lokalnych grup interesariuszy mogą pochodzić z ww. grup docelowych (jeśli nie są partnerami w projekcie) oraz spośród innowacyjnych MŚP z regionu.

Przykłady możliwych projektów

- wymiana praktyk między władzami regionalnymi, uniwersytetami i agencjami innowacji służąca opracowaniu w każdym regionie partnerskim narzędzi i metod wspierania transferu wiedzy oraz zwiększeniu szans na współpracę w zakresie otwartych innowacji w obszarze zielonych technologii między przedsiębiorstwami i środowiskami akademickimi w ramach regionów partnerskich i pomiędzy nimi;
- wymiana praktyk w zakresie tworzenia klastrów i zarządzania w ramach klastrów związanych z naukami o życiu, między regionalnymi agencjami innowacji prowadząca do opracowania planów działania dotyczących utworzenia nowych regionalnych i transgranicznych klastrów dzięki wdrożeniu projektów realizowanych w ramach odpowiednich regionalnych programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i transgranicznych programów EWT;
- prowadzenie współpracy między władzami regionalnymi i podmiotami zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości z regionów o silnych sektorach TIK/nowych mediów, w celu wymiany praktyk i przygotowania działań służących zacieśnieniu współpracy regionalnej i międzyregionalnej na rzecz komercjalizacji wyników B+R między przedsiębiorstwami;
- współpraca władz regionalnych i instytucji wspierających przedsiębiorczość w celu wymiany praktyk dotyczących przydatności, wykorzystania i zarządzania programami voucherów w zakresie innowacyjnych TIK;
- wymiana doświadczeń między podmiotami regionalnymi w celu poprawy polityk wspierających innowacje w odniesieniu do kluczowych zmian społecznych, w obszarze zmian demograficznych, dobrostanu, nauk medycznych i technologii zdrowotnych (możliwy wkład do Dyrektywy 2011/24/UE ws. praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej).

• **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w obszarze badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji.**

Obejmuje obydwie cele szczegółowe priorytetu 1 łącznie. Platforma zapewni wsparcie dla ogółouropejskiego procesu pogłębiania wiedzy w zakresie polityki regionalnej w obszarze badań naukowych, postępu technologicznego i innowacji, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach EWT. Celem platformy jest:

- przyczynianie się do ogólnounijnego procesu budowania zdolności przez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń podmiotów związanych z programami celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT;
- wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie;
- pomoc/wsparcie celów/klientów programu w tworzeniu międzyregionalnych partnerstw w zakresie inteligentnych specjalizacji dla osiągnięcia masy krytycznej oraz tworzenia, za pomocą odpowiednich interaktywnych metodologii i formatów, wspólnych planów dla branż.

Platforma daje możliwość skorzystania z działań i usług przeznaczonych dla całej społeczności podmiotów polityki regionalnej i zainteresowanych stron w ramach tej polityki, a w szczególności tych z nich, które są zaangażowane w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu

³⁷ Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2 pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013).

i zatrudnienia oraz EWT w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewnia Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy obejmują (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, a także innych istotnych źródłach w całej Europie, poświęconych tematyce związanej z badaniami naukowymi, postępem technologicznym i innowacjami w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- utrzymywanie ścisłej współpracy z platformą inteligentnej specjalizacji w zakresie wymiany informacji i dążenia do zapewnienia komplementarności działań;
- analiza i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 1 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, studia i zalecenia polityczne związane z wyzwaniem w obszarze badań, rozwoju technologicznego i innowacji na szczeblu regionalnym;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze priorytetu 1 (w przypadku występowania istotnych synergii tematycznych z innymi platformami);
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach doradztwo na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 1;
- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego ukierunkowania programu na kwestie związane z badaniami, rozwojem technologicznym i innowacjami (np. w formie zaleceń zachęcających do organizowania naborów tematycznych);
- ocenianie znaczenia potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy w zakresie polityk regionalnych;
- udzielanie informacji na zapytania podmiotów indywidualnych i zaangażowanych w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w zakresie tematycznym Priorytetu 1.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem³⁷ platformy jest Instytucja Zarządzająca programem INTERREG EUROPA. Główne grupy docelowe usług i działań platformy stanowią:

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii, podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- instytucje niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z zakresem tematycznym platformy.

Przykłady możliwych działań w ramach platformy

- publikacja przeglądu pozytywnych przykładów projektów wspierających klastry oraz środków wdrożonych za pośrednictwem programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w Europie;
- przeprowadzanie wzajemnych ocen w regionach europejskich (z udziałem władz i podmiotów w odpowiednich łańcuchach innowacji) w zakresie organizacji i zarządzania współpracą prowadzoną w ramach podejścia opartego na potrójnej spirali;

- zorganizowanie warsztatów dla osób odpowiedzialnych za zamówienia we władzach regionalnych, dotyczących rozpowszechniania regionalnych praktyk w zakresie udzielania zamówień publicznych w obszarze innowacji.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów dotyczących wprowadzania innowacji przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (personelu instytucji partnerskiej, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również zapewnieniu uwzględnienia wniosków w politykach i działaniach regionalnych dzięki opracowaniu konkretnych planów dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do lepszego wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wspierających wprowadzanie innowacji w ramach regionalnych łańcuchów innowacji.

Projekty w ramach powyższego celu szczegółowego mogą wykazać się synergią z tematami pozostałych celów szczegółowych programu, przykładowo związanymi z polityką dotyczącą klastrów, MŚP lub współpracy w zakresie innowacji, powiązanej z technologiami niskoemisyjnymi, eko-innowacjami lub efektywnym zarządzaniem zasobami.

Powiązana z tym priorytetem platforma przyczynia się do realizacji celu szczegółowego przez działania i usługi umożliwiające zdobywanie wiedzy na temat wprowadzania innowacji w regionalnych łańcuchach innowacji. Działania i usługi przyczynią się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym obszarze oraz do poprawy umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Usprawnienia procesu realizacji programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów regionalnych mogą zostać wprowadzone na różnych poziomach, w szczególności przez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę struktury naboru wniosków, zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę orientacji strategicznej będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ na wprowadzanie innowacji w uczestniczących regionach, przykładowo związane z:

- *zacieśnieniem współpracy między przedsiębiorstwami/środowiskami akademickimi oraz współpracy w ramach podejścia opartego na potrójnej spirali;*
- *przyspieszeniem komercjalizacji rezultatów B+R;*
- *zwiększeniem liczby MŚP i pracowników zatrudnionych w sektorze B+R;*
- *zwiększeniem liczby własności intelektualnej wykorzystywanej w regionie;*
- *zwiększeniem nakładów inwestycyjnych sektora prywatnego (w tym banków) na innowacje.*

C. OKREŚLENIE TERYTORIÓW, DO KTÓRYCH SKIEROWANE JEST WSPARCIE (w stosownych przypadkach)

INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2 Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny	1(b)
Oprócz kierunkowych zasad wyboru określonych dla celu szczegółowego 1.1, kryteria wyboru opisane w podręczniku programu pozwolą na zapewnienie, że wybierane są projekty zorientowane na rezultaty. Priorytetowo będą traktowane projekty, które wykażą się wyraźnym znaczeniem dla polityk (np. bezpośrednie zaangażowanie decydentów, zgodność ze strategiami regionalnymi takimi jak Strategie Inteligentnej Specjalizacji w przypadku Osi priorytetowej 1) oraz solidną ścieżką realizacji (włącznie z rzetelnym systemem monitorowania). W szczególności sposób będą rozpatrywane projekty zorientowane na tworzenie międzyregionalnych łańcuchów wartości, zgodne z priorytetami inteligentnej specjalizacji, które tworzą systemowe podejścia w zakresie współpracy międzyregionalnej związanej z przemysłem. Projekty powinny skupiać się na wykazaniu możliwości replikacji proponowanych metodologii w różnych dziedzinach i obszarach potencjału przemysłowego UE. Zgodnie z ogólnym celem programu, projekty powinny wykazać minimalne powiązanie z realizacją programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych przypadkach programów celu Europejska Współpraca Terytorialna. W każdym projekcie co najmniej połowa z uczestniczących regionów UE musi odnieść się do realizacji własnych programów operacyjnych (np. w projekcie z udziałem 4 regionów 2 z nich muszą wykazać takie bezpośrednie powiązanie; w projekcie z udziałem 5 regionów 3 z nich muszą wykazać takie bezpośrednie powiązanie). W ramach partnerstw zachęca się do wyważonego połączenia regionów różniących się od siebie pod względem rozwoju. Podręcznik programu dostarczy szczegółowych informacji na temat sześciu kryteriów wyboru projektów. Kryteria te obejmą następujące elementy: • Jakość planów monitorowania i oceny w każdym z partnerskich regionów. W tym względzie istotna jest jakość specyficznych dla projektu wskaźników wpływu. • Spójność z kontekstem polityki: połączenie z programami Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych, politykami regionalnymi i Strategiami Inteligentnych Specjalizacji (S3) oraz wykazanie powiązania projektu z politykami i strategiami regionów partnerskich. Powiązanie z Europejskimi Funduszami Strukturalnymi i Inwestycyjnymi i/lub politykami krajowymi/regionalnymi musi zostać wykazane żeby uniknąć wyboru projektów doraźnych, które mają małą szansę na wdrożenie i zachowanie ciągłości. Kolejnym pozytywnym elementem jest synergia z innymi programami i projektami UE, takimi jak Teaming, Twinning, Cluster w ramach programu Horyzont 2020, Interreg A i B. Pod uwagę brane jest także to, w jakim stopniu projekty mogą przyczynić się do dalszego wykorzystania rezultatów programu Horyzont 2020 oraz działań Programu ramowego na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 COSME promującego międzysektorowe i międzyregionalne partnerstwa z udziałem klastrów. • Jakość regionalnego partnerstwa: zaangażowanie właściwych decydentów (zgodnie z zakresem tematycznym projektu) oraz zaangażowanie szerszej grupy lokalnych/regionalnych interesariuszy (właściwych do tematyki projektu). • Zaangażowanie sektora prywatnego: firmy nie są kwalifikowalne jako beneficjenci, ale mogą towarzyszyć działaniom projektowym. Ponieważ Interreg Europa opiera się na doświadczeniach „Regionów Wiedzy”, wspierana będzie współpraca między klastrami. • Działania powiązane/wspólne: poszukiwanie możliwości transgranicznych lub międzyregionalnych. Polityki regionalne mogą, w różnych aspektach, korzystać z otwarcia się na międzynarodowe działania dostosowawcze lub wspólne. W ramach priorytetu inwestycyjnego/celu szczegółowego pozostają takie same, jak te, które opisano dla celu szczegółowego 1.1	

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	1(b)
<i>Nie dotyczy</i>	

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	1(b)
<i>Nie dotyczy</i>	

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze dostarczania innowacji.	Liczba	154	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze dostarczania innowacji.	Liczba	2000	Monitorowanie programu	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 1., w obszarze infrastruktury badań i innowacji.	%	18%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki w obszarze infrastruktury badań i innowacji, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 1.	Number	18	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.1 Oś priorytetowa

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	Oś priorytetowa 2
Nazwa osi priorytetowej:	Konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	<2A.5 type='C' input='M'>

2.A.2. Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

<2.A.0 type='S' maxlength='3 500' input='M'>

2.A.3 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

Fundusz	EFRR
Podstawa kalkulacji (wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)	łączne wydatki kwalifikowalne (publiczne i prywatne)

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny3(d) <i>Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacji.</i>
------------------------	--

2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 2.1
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach, EWT, wspierających MŚP w wypracowywaniu i osiąganiu wzrostu gospodarczego oraz wprowadzaniu innowacji na wszystkich etapach ich cyklu życia.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów regionalnych, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT wspierających tworzenie, rozwój i wzrost małych i średnich przedsiębiorstw. Potencjał przedsiębiorstw w zakresie tworzenia nowych lub wykorzystywania istniejących szans na rynku jest uzależniony od tego, czy dysponują one umiejętnościami związanymi z przedsiębiorczością. Dlatego polityki regionalne muszą aktywnie wspierać proces rozwoju przedsiębiorczości i budowania kompetencji jako fundamentu dla tworzenia przedsiębiorstw oraz wzrostu gospodarczego. Równie istotną kwestią jest zapewnienie władzom regionalnym i podmiotom zajmującym się wspieraniem przedsiębiorczości możliwości właściwego reagowania na kluczowe wyzwania utrudniające przedsiębiorstwom rozwój, takie jak utrudnienia w dostępie do finansowania (np. za pośrednictwem instrumentów kapitału na rozruch lub gwarancji), wiedzy i rynków międzynarodowych. Niektóre priorytetowe grupy docelowe polityk w zakresie przedsiębiorczości (np. młodzież, migranci lub kobiety-przedsiębiorcy) mogą wymagać również szczególnego wsparcia. Odnosi się to także do regionalnych polityk wspierania rozwoju przedsiębiorstw społecznych. Zapewnienie przejrzystego i stabilnego klimatu dla biznesu ma kluczowe znaczenie dla wszystkich podmiotów gospodarczych. Procedury regionalne, np. związane z udzielaniem zamówień publicznych lub e-fakturowaniem, mogą zostać zmienione w taki sposób, by były bardziej przyjazne dla przedsiębiorstw.

	W ramach niniejszego celu szczegółowego, przekrojowa tematyka TIK może być podejmowana, przykładowo, przez wspieranie gospodarki cyfrowej. Program będzie wspierał wymianę doświadczeń i praktyk między podmiotami o znaczeniu regionalnym, realizując cel polegający na uwzględnieniu wyciągniętych wniosków ze współpracy z politykami i działaniami na rzecz przedsiębiorczości i wsparcia MŚP. Dzięki udostępnieniu odpowiednich praktyk, rezultatów współpracy międzyregionalnej oraz innych, program ułatwi pogłębienie wiedzy z zakresu polityk regionalnych oraz kapitalizację podmiotom regionalnym, zaangażowanym we wspieranie innowacji w ramach programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT oraz innych. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębianie wiedzy z zakresu polityk regionalnych przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając przygotowanie się do wdrożenia wyciągniętych wniosków ze współpracy. Doprowadzi to do skuteczniejszego wdrażania nie tylko programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub EWT, ale również innych programów i polityk zaangażowanych regionów.
--	---

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [wzrostu sektora MŚP i przedsiębiorczości]	% wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	1,83%	2014	33%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2015 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.
2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą wpływ miał INTERREG EUROPA, w obszarze [wzrostu sektora MŚP i przedsiębiorczości]	EUR	0	2014	192 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 3(d)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanymi ze wspieraniem rozwoju MŚP i przedsiębiorczości: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym, jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach regionalnych. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach oraz, w stosownych przypadkach, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Współpraca może jednak przyczynić się również do poprawy wdrażania innych programów i polityk regionalnych wspierających MŚP i przedsiębiorczość.

Od projektów oczekuje się wkładu do działań i strony merytorycznej platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, projekty współpracy międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczenia politycznego oraz przygotowaniom do wdrożenia wyciągniętych wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działania na rzecz uwzględnienia wniosków wyciągniętych ze współpracy w regionalnych politykach i/lub programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działania należy wskazać środki, które mają zostać uwzględnione, wraz z odpowiednim harmonogramem, etapami ich wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować odpowiednie regionalne zainteresowane strony we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania własnego planu działania przez podmioty odpowiedzialne na danym terytorium. Rzeczywiste wdrażanie tych działań nie jest finansowane przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo może zdecydować o organizacji wspólnych działań na tym etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne części planu działań w praktyce.

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie Planów działań (obowiązkowe);
- przeprowadzanie badań i analiz polityk wspierających przedsiębiorczość i MŚP;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- odbywanie międzyregionalnych wizyt studyjnych np. w celu uzyskania informacji na temat instrumentów wspierania MŚP i polityk w zakresie przedsiębiorczości stosowanych w regionach partnerskich;
- organizowanie międzyregionalnych seminariów oraz wydarzeń służących wymianie doświadczeń

- i budowaniu zdolności w zakresie przedsiębiorczości i wspierania MŚP;
- opracowywanie regionalnych planów działania;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki;
- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- monitorowanie i analiza rezultatów Planu działania (etap 2.);
- akcje pilotażowe (etap 2.).

Główne grupy docelowe i rodzaje beneficjentów

Co do zasady, beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego³⁸ lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- krajowe, regionalne i lokalne władze odpowiedzialne za udzielanie wsparcia w obszarze przedsiębiorczości i MŚP;
- agencje rozwoju regionalnego;
- podmioty zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości, organizacje klastrów, inne organizacje reprezentujące społeczność regionalnych MŚP;
- izby gospodarcze i handlowe;
- podmioty odpowiedzialne za kształcenie i prowadzenie szkoleń zawodowych;
- inne podmioty o istotnym znaczeniu dla rozwoju regionalnej przedsiębiorczości i konkurencyjności MŚP.

Oprócz ww. beneficjentów, szersza grupa docelowa, mogąca odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych, to właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inne podmioty z obszaru przedsiębiorczości i MŚP.

Dla zapewnienia, że właściwe podmioty regionalne są zaangażowane w proces zdobywania wiedzy z zakresu polityki oraz przygotowanie planów działań, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie lokalnych grup interesariuszy mogą reprezentować ww. grupy docelowe (jeśli nie są partnerami w projekcie) oraz MŚP z regionu, podmioty społeczeństwa obywatelskiego, a nawet osoby fizyczne (przyszli potencjalni przedsiębiorcy).

Przykłady możliwych projektów

- współpraca między władzami regionalnymi i agencjami wspierającymi przedsiębiorstwa w zakresie wymiany praktyk i tworzenia instrumentów kapitału załączkowego i zarządzania tymi instrumentami w celu udzielenia MŚP wsparcia i przygotowania się do tworzenia takich systemów wsparcia finansowego przy wykorzystaniu opracowanych przez partnerów programów inwestycji w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub innych programów wspierających regionalne przedsiębiorstwa;
- wymiana doświadczeń między władzami regionalnymi i podmiotami zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości w zakresie zwiększania poziomu świadomości i rozwijania wartości związanych z przedsiębiorczością wśród młodzieży oraz opracowywania planów działania na rzecz wprowadzania programów wsparcia dla młodych przedsiębiorców na szczeblu regionalnym;
- wymiana praktyk w zakresie internacjonalizacji MŚP i instrumentów wspierania eksportu między agencjami rozwoju regionalnego, skutkująca opracowaniem planów działania na rzecz tworzenia nowych i usprawniania istniejących instrumentów wspierających proces internacjonalizacji MŚP w każdym regionie, za pośrednictwem projektu realizowanego w ramach regionalnego programu celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub innych programów regionalnych;
- współpraca władz regionalnych, instytucji wspierających przedsiębiorczość i instytucji szkoleniowych, placówek edukacyjnych i kształcenia zawodowego dla wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w obszarze rozwoju umiejętności TIK na potrzeby sektora MŚP;
- współpraca władz regionalnych i instytucji wspierających przedsiębiorczość na rzecz wymiany praktyk dotyczących potrzeb sektora MŚP w zakresie zdolności przyłączeniowej do sieci szerokopasmowych, w tym na obszarach wiejskich, oraz sposób ich realizacji.

³⁸ Więcej szczegółów można znaleźć w części „Wytyczne do wyboru projektów” niniejszego dokumentu.

- **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w zakresie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw i przedsiębiorczości.**

Platforma dostarczy wiedzy, aby wesprzeć ogólnoeuropejski proces pogłębiania wiedzy w zakresie polityki regionalnej w obszarze konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorczości, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach, EWT. Celem platformy jest:

- wnoszenie wkładu w ogólnounijny proces budowania zdolności przez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń między odpowiednimi podmiotami związanymi z programami celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT;
- wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie.

Platforma oferuje usługi i działania dla wszystkich podmiotów polityki regionalnej, w szczególności dla tych, które są zaangażowane w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewnia Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy obejmują (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz w programach EWT, a także innych istotnych źródłach w całej Europie poświęconych tematyce związanej z konkurencyjnością MŚP i przedsiębiorczością w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- analizy i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 2 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, badania i rekomendacje w zakresie polityki związanej z przedsiębiorczością i MŚP;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze priorytetu 2 – w stosownych przypadkach we współpracy z innymi platformami w przypadku występowania istotnych synergii tematycznych;
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach doradztwo na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 2;
- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego zorientowania programu na kwestie związane z konkurencyjnością MŚP i przedsiębiorczością (np. w formie zaleceń zachęcających do organizowania tematycznych zaproszeń do składania wniosków);
- ocenianie znaczenia potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy z zakresu polityki regionalnej;
- udzielanie informacji podmiotom indywidualnym i zaangażowanym w realizację programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wchodzących w zakres priorytetu 2.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem³⁹ platformy jest Instytucja Zarządzająca programu INTERREG EUROPA. Główne grupy docelowe usług i działań platformy stanowią:

³⁹ Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2 pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013).

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów w ramach Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- instytucje niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z kwestiami poruszonymi w ramach platform.

Przykłady możliwych działań platformy:

- publikacja rekomendacji w zakresie regionalnych programów rozwoju MŚP, sporządzonych w oparciu o analizę pozytywnych doświadczeń związanych z wdrażaniem różnych projektów i programów celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia;
- organizacja seminarium dla władz regionalnych, dotyczącego opracowywania polityk przyjaznych wobec MŚP, w tym opracowywania procedur udzielania zamówień publicznych oraz metod zmniejszania obciążeń administracyjnych i eliminowania przeszkód, z którymi borykają się MŚP;
- przeprowadzanie wzajemnych ocen w zakresie programów rozwoju przedsiębiorczości wdrażanych w różnych regionach Europy między agencjami rozwoju regionalnego a instytutami kształcenia.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów dotyczących przedsiębiorczości i polityk w zakresie MŚP przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (personelu instytucji partnerskiej, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również zapewnieniu uwzględnienia wyciągniętych wniosków w politykach i działaniach regionalnych dzięki opracowaniu konkretnych planów działania dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do lepszego wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w obszarze konkurencyjności MŚP i przedsiębiorczości.

Projekty w ramach powyższego celu szczegółowego mogą być synergiczne z tematami w ramach pozostałych celów szczegółowych programu, przykładowo związane z politykami wspierającymi MŚP w zarządzaniu kwestiami środowiskowymi (System Ekozarządzania i Audytu, ang. Eco Management and Audit Scheme – EMAS) lub efektywnością wykorzystania zasobów w MŚP.

Powiązana z tym priorytetem platforma przyczynia się do realizacji celu szczegółowego przez działania i usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy na temat konkurencyjności MŚP i przedsiębiorczości. Wspomniane działania i usługi przyczynią się do zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym zakresie oraz do poprawy umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Usprawnienia procesu wdrażania programów celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów regionalnych mogą zostać wprowadzone na różnych poziomach, w szczególności poprzez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę struktury naboru, zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę kwestii strategicznej będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa wdrażania polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ na MŚP i przedsiębiorczość w uczestniczących regionach, przykładowo związaną z:

- *zwiększeniem udziału regionalnych MŚP prowadzących działalności na rynkach międzynarodowych;*
- *zwiększeniem liczby pomyślnie utworzonych podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą;*
- *zwiększeniem liczby miejsc pracy w regionalnych MŚP;*
- *zwiększeniem dostępności regionalnego kapitału na rozruch i rozwój dla MŚP.*

C. OKREŚLENIE TERYTORIÓW, DO KTÓRYCH SKIEROWANE JEST WSPARCIE (w stosownych przypadkach)

INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2 Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny	3(d)
Kierunkowe zasady wyboru projektów w ramach priorytetu inwestycyjnego/celu szczegółowego pozostają takie same, jak te, które opisano dla celu szczegółowego 1.1.	

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	3(d)
Nie dotyczy	

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	3(d)
Nie dotyczy	

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze wspierania przedsiębiorczości i sektora MŚP.	Liczba	230	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze wspierania przedsiębiorczości i sektora MŚP.	Liczba	3000	Monitorowanie programu	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 2.	%	25%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki w obszarze infrastruktury badań i innowacji, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 2.	Liczba	28	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.1 Oś priorytetowa

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	Oś priorytetowa 3
Nazwa osi priorytetowej:	Gospodarka niskoemisyjna

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	<2A.5 type='C' input='M'>

2.A.2. Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

<2.A.0 type='S' maxlength='3 500' input='M'>

2.A.3 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

Fundusz	EFRR
Podstawa kalkulacji (wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)	łącznie wydatki kwalifikowalne (publiczne i prywatne)

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny 4(e) <i>Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.</i>
------------------------	---

2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 3.1
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, związanych z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, wspierających przejście na gospodarkę niskoemisyjną, szczególnie w ramach Strategii Inteligentnych Specjalizacji. Polityki regionalne w tym obszarze obejmują działania wspierające i inwestycje służące zwiększeniu poziomów efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym. Celem polityk jest również zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym koszyku energetycznym poprzez tworzenie odpowiednich zachęt i ułatwianie tworzenia i upowszechniania odnawialnych źródeł energii, przy jednoczesnej ochronie przed możliwym niekorzystnym wpływem na bioróżnorodność, krajobraz lub wodę. Polityki muszą wspomagać przechodzenie do bardziej zrównoważonych, niskoemisyjnych form transportu i mobilności, przez wprowadzanie ekologicznych sposobów i systemów transportu oraz poprzez promowanie alternatywnych zachowań dotyczących mobilności. Kolejnym kluczowym obszarem działań jest redukcja zużycia energii przez firmy i gospodarstwa domowe. Wprowadzenie rozwiązań opartych na TIK może także odgrywać kluczową rolę

	w regionalnych strategiach związanych z niską emisją. Przykładowo, wpływając na ograniczenie konieczności fizycznego przemieszczania się, wzrost wydajności energetycznej budynków publicznych lub jako część publicznych kampanii zwiększania świadomości. Aby zidentyfikować najbardziej obiecujące obszary działań, zmobilizować zainteresowane strony, usprawnić i ukierunkować inwestycje publiczne i prywatne oraz zwiększyć poziom świadomości mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w kwestii konieczności stosowania alternatywnych technologii niskoemisyjnych i związanych z nimi szans, należy opracować zintegrowane regionalne strategie niskoemisyjne. Władze regionalne mogą również przyczynić się do opracowywania innowacji w zakresie niskiej emisyjności oraz przyspieszyć ich wdrażanie za pomocą zielonych zamówień publicznych, regionalnych projektów pilotażowych oraz programów inwestycyjnych. Program będzie wspierał wymianę doświadczeń i praktyk między podmiotami o znaczeniu regionalnym, realizując cel szczegółowy polegający na uwzględnieniu wyciągniętych wniosków ze współpracy z politykami i działaniami regionalnymi. Program przyczyni się do pogłębienia wiedzy na temat polityki i ułatwi kapitalizację dzięki zapewnieniu powszechnego dostępu do odpowiednich praktyk i wyników projektów współpracy międzyregionalnej oraz innych doświadczeń oraz zapewnieniu możliwości ich wykorzystywania przez podmioty polityki regionalnej. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębianie wiedzy na temat polityki przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając opracowanie planów wdrażania rezultatów współpracy. Doprowadzi to do skuteczniejszego wdrażania programów (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT) i polityk dotyczących gospodarki niskoemisyjnej.
--	--

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [gospodarki niskoemisyjnej]	% wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	1,31%	2014	33%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2015 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.

2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą wpływ miał INTERREG EUROPA, w obszarze [gospodarki niskoemisyjnej]	EUR	13 mln	2014	192 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.
---	--	-----	--------	------	---------	------	-------------------------

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 4(e)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanym ze wspieraniem gospodarki niskoemisyjnej: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym, jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach regionalnych. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach oraz, w stosownych przypadkach, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Współpraca może jednak przyczynić się również do poprawy wdrażania innych programów i polityk regionalnych w obszarze gospodarki niskoemisyjnej.

Od projektów oczekuje się wkładu do działań i strony merytorycznej Platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, projekty współpracy międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczenia politycznego oraz przygotowaniom do wdrożenia wyciągniętych wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działania na rzecz uwzględnienia wniosków wyciągniętych ze współpracy w regionalnych politykach i/lub programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działania należy wskazać środki, które mają zostać uwzględnione, wraz z odpowiednim harmonogramem, etapami ich wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować odpowiednie regionalne zainteresowane strony we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania własnego planu działania przez podmioty odpowiedzialne na danym terytorium. Rzeczywiste wdrażanie tych działań nie jest finansowane przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo można zdecydować o organizacji wspólnych działań na tym etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne elementy planu działań w praktyce

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w Podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie Planów działań (obowiązkowe);

- przeprowadzanie badań i analiz poświęconych regionalnym strategiom niskoemisyjnym;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- odbywanie międzyregionalnych wizyt studyjnych w celu uzyskania informacji na temat instrumentów i programów powiązanych m.in. z produkcją energii ze źródeł odnawialnych, efektywnością energetyczną i mobilnością zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju stosowanych w regionach partnerskich;
- organizowanie międzyregionalnych seminariów oraz wydarzeń służących wymianie doświadczeń i budowaniu zdolności w obszarze gospodarki niskoemisyjnej;
- opracowywanie regionalnych planów działania;
- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk;
- monitorowanie i analiza rezultatów Planu działania (etap 2.);
- akcje pilotażowe (etap 2.).

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Co do zasady, beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego⁴⁰ lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- krajowe, regionalne i lokalne władze publiczne odpowiedzialne za obszary polityki dotyczące energii, mobilności i gospodarki niskoemisyjnej;
- regionalne agencje energetyczne;
- agencje rozwoju regionalnego;
- agencje ds. transportu i mobilności;
- regionalne agencje ds. środowiska;
- uniwersytety, instytuty zajmujące się gromadzeniem wiedzy i instytuty badawcze;
- inne organy lub podmioty publiczne podlegające przepisom prawa publicznego, które podejmują działania na rzecz przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Oprócz ww. beneficjentów, szersza grupa docelowa, mogąca odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych, to właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inne podmioty z obszaru gospodarki niskoemisyjnej.

Dla zapewnienia, że właściwe podmioty regionalne są zaangażowane w nabywanie wiedzy z zakresu polityki oraz przygotowanie planów działania, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie grup interesariuszy mogą pochodzić z ww. grup docelowych (w razie, kiedy nie są partnerami w projekcie) oraz spośród regionalnych MŚP oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego (np. lokalne spółdzielnie działające w dziedzinie energetyki)

Przykłady możliwych projektów:

- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk między władzami regionalnymi i lokalnymi prowadząca do opracowania planów działania służących utworzeniu regionalnych struktur promujących i usprawniających zrównoważone wytwarzanie energii na szczeblu lokalnym oraz tworzenie systemów dystrybucyjnych na obszarach wiejskich;
- wymiana doświadczeń w zakresie środków na rzecz mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju między władzami regionalnymi i miejskimi, prowadząca do opracowania planów działania służących przygotowaniu działań i inwestycji na rzecz zwiększania stopnia wykorzystania niskoemisyjnych rozwiązań w zakresie transportu, finansowanych w ramach programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub innych programów regionalnych;
- prowadzenie współpracy w zakresie praktyk zachęcających przedsiębiorstwa do inwestowania w działania służące poprawie efektywności energetycznej i wspierających je w podejmowaniu tych działań między regionami i regionalnymi agencjami energetycznymi, w celu przygotowania regionalnych programów wsparcia na rzecz zwiększania efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach.

⁴⁰ Więcej szczegółów można znaleźć w części „Wytyczne do wyboru projektów” niniejszego dokumentu .

- **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w zakresie przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną.**

Platforma dostarczy wiedzy, aby wesprzeć ogólnoeuropejski proces pogłębiania wiedzy w zakresie polityki regionalnej w obszarze gospodarki niskoemisyjnej, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach EWT. Celem platformy jest:

- wnoszenie wkładu w ogólnounijny proces budowania zdolności przez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń między odpowiednimi podmiotami związanymi z programami celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT;
- wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie.

Platforma oferuje usługi i działania dla wszystkich podmiotów polityki regionalnej, w szczególności dla tych, które są zaangażowane w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewnia Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy obejmują (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz w EWT, a także innych istotnych źródłach w całej Europie, dotyczących gospodarki niskoemisyjnej będącej przedmiotem priorytetu 3, w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- analiza i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 3 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, badania i rekomendacje w zakresie polityki dotyczącej kwestii związanych z gospodarką niskoemisyjną na szczeblu regionalnym;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze priorytetu 3 – w stosownych przypadkach we współpracy z innymi platformami w przypadku występowania istotnych synergii tematycznych;
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach dostarczanie informacji na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 3;
- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego zorientowania programu na kwestie związane z przechodzeniem na gospodarkę niskoemisyjną (np. w formie zaleceń zachęcających do organizowania tematycznych zaproszeń do składania wniosków);
- ocenianie istotności potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy na temat polityki;
- udzielanie informacji podmiotom indywidualnym i zaangażowanym w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wchodzące w zakres priorytetu 3.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem⁴¹ platformy jest Instytucja Zarządzająca INTERREG EUROPA. Główne grupy

⁴¹ Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2 pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013).

docelowe usług i działań platformy stanowią:

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii, podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- instytucje niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z kwestiami poruszonymi w ramach platform.

Przykłady możliwych działań platformy:

- utworzenie internetowej bazy danych zawierającej informacje na temat pomyślnie zrealizowanych projektów pilotażowych i demonstracja aplikacji w zakresie zrównoważonej energii, zrealizowanych z programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT;
- organizacja seminarium, na którym władze regionalne i agencje energetyczne będą mogły zaprezentować praktyki regionalne służące wspieraniu rozwoju spółdzielni energetycznych w zakresie rozproszonej produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
- przeprowadzanie wzajemnych ocen dotyczących regionalnych narzędzi i strategii inwestowania w odnawialne źródła energii, między regionalnymi agencjami energetycznymi.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów dotyczących gospodarki niskoemisyjnej przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (członków personelu partnerskiego, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również uwzględnieniu wniosków ze współpracy z politykami i działaniami regionalnymi, dzięki opracowaniu konkretnych planów działania dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do lepszego wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w obszarze gospodarki niskoemisyjnej.

Projekty w ramach powyższego celu szczegółowego mogą być synergiczne z tematami w ramach pozostałych celów szczegółowych programu, przykładowo związanymi z wykorzystaniem środków stosowanych przez gospodarkę niskoemisyjną lub stymulowaniem innowacji przez MŚP

Powiązana z tym priorytetem platforma przyczynia się do realizacji celu szczegółowego przez działania i usługi umożliwiające pogłębienie wiedzy na temat gospodarki niskoemisyjnej. Wspomniane działania i usługi wpłyną także na podniesienie poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym zakresie oraz na poprawę umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów na rzecz celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Usprawnienia procesu wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów regionalnych mogą zostać wprowadzone na różnych poziomach, w szczególności poprzez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę struktury naboru, zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę kwestii strategicznej będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa wdrażania polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ na gospodarkę niskoemisyjną w uczestniczących regionach, przykładowo związaną z np.:

- *zwiększeniem udziału energii ze źródeł odnawialnych w regionalnym koszyku energetycznym;*
- *przyspieszeniem wprowadzania środków służących poprawie efektywności energetycznej (np. w budynkach, w obszarze mobilności itp.);*
- *obniżeniem emisji gazów cieplarnianych generowanych przez sektor transportu, instalacje grzewcze itp.;*
- *tworzeniem regionalnych partnerstw na rzecz gospodarki niskoemisyjnej (zrzeszających odpowiednie podmioty, przedsiębiorstwa, instytucje badawcze i obywateli);*
- *zwiększeniem tempa realizacji inwestycji na rzecz technologii niskoemisyjnych;*
- *upowszechnieniem zielonych zamówień publicznych.*

C. Określenie terytoriów, do których skierowane jest wsparcie (w stosownych przypadkach)
INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2 Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny	4(e)
Kierunkowe zasady wyboru projektów w ramach priorytetu inwestycyjnego/celu szczegółowego pozostają takie same, jak te, które opisano dla celu szczegółowego 1.1 i 1.2.	

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	4(e)
Nie dotyczy	

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	4(e)
Nie dotyczy	

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze gospodarki niskoemisyjnej.	Liczba	230	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze gospodarki niskoemisyjnej.	Liczba	3000	Monitorowanie programu	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 3.	%	25%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki w obszarze infrastruktury badań i innowacji, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 3.	Number	28	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.1 Oś priorytetowa

Nr identyfikacyjny osi priorytetowej	Oś priorytetowa 4
Nazwa osi priorytetowej:	Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	<2A.5 type='C' input='M'>

2.A.2. Uzasadnienie utworzenia osi priorytetowej obejmującej więcej niż jeden cel tematyczny (w stosownych przypadkach)

<2.A.0 type='S' maxlength='3 500' input='M'>

2.A.3 Fundusz i podstawa dla kalkulacji wsparcia Unii

Fundusz	EFRR
Podstawa kalkulacji (wydatki kwalifikowalne ogółem lub publiczne wydatki kwalifikowalne)	łączne wydatki kwalifikowalne (publiczne i prywatne)

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny 6(c) <i>Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</i>
------------------------	--

2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 4.1
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, w obszarze ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów regionalnych, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w zakresie ochrony, promowania i rozwoju dziedzictwa naturalnego, różnorodności biologicznej i ekosystemów, a także wspierania dziedzictwa kulturowego. Podmioty regionalne muszą zapewnić ochronę ekosystemów i szczególnie narażonych krajobrazów oraz zapobiegać utracie różnorodności biologicznej i degradacji gleby na swoim terytorium, aby przeciwdziałać (dalszej) degradacji naturalnego kapitału. Zrównoważone zarządzanie środowiskiem naturalnym i jego wykorzystywanie może również przyczynić się do wsparcia zrównoważonego rozwoju regionalnego w oparciu o tzw. usługi ekosystemowe (np. zapyłanie na potrzeby rolnictwa lub naturalne obszary zalewowe) i wartości naturalne (np. turystyka, atrakcyjność danego regionu). Podobną logikę stosuje się w odniesieniu do kwestii związanych z zachowaniem i wykorzystywaniem regionalnego dziedzictwa kulturowego. Strategie utrzymania i wykorzystania mogą obejmować aplikacje TIK, służące, przykładowo podnoszeniu świadomości publicznej i poczucia odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe i naturalne lub wprowadzaniu aplikacji lub e-kultury. Podmioty regionalne zarządzające dziedzictwem naturalnym i kulturowym muszą opracować skoordynowane, ukierunkowane na konkretny obszar strategie i działania,

	które zbalansują środki ochrony ze zrównoważonym korzystaniem z tego kapitału. Działania w tym zakresie mogą obejmować usprawnianie programów ochrony różnorodności biologicznej, zrównoważonego korzystania z obszarów Natura 2000 lub innych obszarów chronionych, a także zwiększanie wiedzy odpowiednich podmiotów i wyczerpanie ich na powyższe kwestie. Program wspiera wymianę doświadczeń i praktyk między podmiotami o znaczeniu regionalnym, realizując cel polegający na scalaniu wniosków wyciągniętych ze współpracy z politykami i działaniami regionalnymi. Program przyczyni się do pogłębienia wiedzy na temat polityki i ułatwi kapitalizację dzięki zapewnieniu powszechnego dostępu do odpowiednich praktyk i rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz innych doświadczeń oraz zapewnieniu możliwości ich wykorzystywania przez podmioty polityki regionalnej. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębienie wiedzy w zakresie polityk przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając opracowanie planów wdrażania wniosków ze współpracy. Doprowadzi to do poprawy wdrażania programów (celu Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT) i polityk w zakresie ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
--	---

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego]	% wszystkich programów Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	1,57%	2014	16%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2015 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.
2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycji na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT), na którą wpływ miał INTERREG EUROPA, w obszarze [ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego]	EUR	19 mln	2014	96 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego (w podziale na priorytety inwestycyjne)

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 6(c)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanym ze wspieraniem ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego oraz historycznego: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym, jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach regionalnych. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach oraz, w stosownych przypadkach, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Współpraca może jednak przyczynić się również do poprawy wdrażania innych programów i polityk regionalnych, wspierających ochronę i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Od projektów oczekuje się także wkładu do działań i strony merytorycznej platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, projekty współpracy międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczeń w zakresie polityk oraz przygotowaniom do wdrożenia wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działania na rzecz uwzględnienia wniosków ze współpracy w regionalnych politykach i/lub programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działania należy wskazać środki, które mają zostać uwzględnione, wraz z odpowiednim harmonogramem, etapami ich wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować właściwych interesariuszy we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania planu działania przez podmioty odpowiedzialne na danym terytorium. Rzeczywiste wdrażanie tych działań nie jest finansowane przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo może zdecydować o organizacji wspólnych działań na etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne elementy planu działań w praktyce.

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie planów działań (obowiązkowe);
- przeprowadzanie badań i analiz polityk w zakresie dziedzictwa naturalnego i kulturowego;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- odbywanie wymian w celu zapoznania się z podejmowanymi przez partnerów działaniami w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego;
- organizowanie międzyregionalnych seminariów oraz wydarzeń służących budowaniu zdolności w obszarze polityk w zakresie dziedzictwa naturalnego i kulturowego;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk;

- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- monitorowanie i analiza rezultatów Planu działania (etap 2.);
- akcje pilotażowe (etap 2.).

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Główna zasada stanowi, że beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- krajowe, regionalne i lokalne władze publiczne odpowiedzialne za kwestie związane z dziedzictwem naturalnym i kulturowym;
- agencje rozwoju regionalnego;
- agencje ds. środowiska;
- organizacje odpowiedzialne za zarządzanie obszarami naturalnymi lub dziedzictwem kulturowym i ich wykorzystywanie;
- uniwersytety, instytuty wiedzy, instytuty badawcze i instytuty szkolnictwa wyższego;
- podmioty w sektorach gospodarki wywierających silny wpływ na dziedzictwo naturalne i kulturowe lub od nich uzależnionych (rybołówstwo, rolnictwo, turystyka itp.);
- inne podmioty o istotnym znaczeniu dla ochrony i rozwoju dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Oprócz ww. beneficjentów, szersza grupa docelowa, mogąca odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych, to właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inne podmioty z obszaru dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Dla zapewnienia, że właściwe podmioty regionalne są zaangażowane w nabywanie wiedzy z zakresu polityki i przygotowanie planów działania, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie lokalnych grup interesariuszy mogą pochodzić z ww. grup docelowych (w razie, kiedy nie są partnerami w projekcie) oraz spośród regionalnych MŚP.

Przykłady możliwych projektów:

- wymiana praktyk w zakresie zarządzania środowiskiem między władzami regionalnymi a agencjami zarządzania środowiskiem w regionach zurbanizowanych, służąca opracowaniu planu rozwoju regionalnych zielonych infrastruktur w strefach podlegających presji urbanizacyjnej i ich uwzględnieniu w regionalnych programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia);
- wymiana doświadczeń w zakresie metod oceny wrażliwości ekosystemów regionalnych i transgranicznych, identyfikowania środków łagodzących oraz planowania ich zastosowania w ramach regionalnych programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz programów EWT/programów współpracy transgranicznej między władzami regionalnymi a instytutami zajmującymi się gromadzeniem wiedzy;
- wymiana doświadczeń w zakresie modeli zarządzania regionalnymi parkami przyrodniczymi i obszarami NATURA 2000 między władzami regionalnymi a organami zarządzającymi parkami, służąca opracowaniu planu wprowadzenia nowych modeli zarządzania i wykorzystywania parków regionalnych.
- **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w zakresie środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami**, odnosząca się do obydwu celów szczegółowych osi priorytetowej 4 łącznie.

Platforma dostarczy wiedzy o polityce aby wesprzeć ogólnoeuropejski proces pogłębiania wiedzy w zakresie polityki regionalnej w obszarze środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach EWT. Celem platformy jest:

- wnoszenie wkładu w ogólnounijny proces budowania zdolności poprzez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń między odpowiednimi podmiotami związanymi z programami celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT;
- wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie.

Platforma oferuje usługi i działania dla wszystkich podmiotów polityki regionalnej, w szczególności dla zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi

odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewnia Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy mogą obejmować (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz w EWT, a także innych istotnych źródłach w całej Europie, poświęconych tematyce związanej ze środowiskiem i efektywnym gospodarowaniem zasobami w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- analiza i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 4 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, badania i rekomendacje w zakresie polityki związanej ze środowiskiem i efektywnym gospodarowaniem zasobami;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w obszarze priorytetu 4 (we współpracy z innymi platformami w przypadku występowania synergii tematycznych);
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach doradztwo na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 4;
- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego zorientowania programu na kwestie związane ze środowiskiem i efektywnym gospodarowaniem zasobami (np. w formie zaleceń zachęcających do organizowania tematycznych naborów);
- ocenianie istotności potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy na temat polityki;
- udzielanie informacji podmiotom indywidualnym i zaangażowanym w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wchodzących w zakres priorytetu 4.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem⁴² platformy jest Instytucja Zarządzająca INTERREG EUROPA. Główne grupy docelowe usług i działań platformy stanowią:

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii, podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- podmioty niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z kwestiami poruszonymi w ramach platform.

Przykłady możliwych działań platformy:

- utworzenie internetowego kompendium zawierającego przykłady pomyślnie wdrożonych środków i projektów polityki regionalnej służących wspieraniu i ochronie różnorodności biologicznej i środowiska, które zostały zrealizowane w ramach regionalnych programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia;
- organizacja seminarium, na którym władze regionalne i podmioty zarządzające środowiskiem będą mogły zaprezentować i upowszechniać regionalne praktyki w zakresie zintegrowanego

⁴² Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2 pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013).

zarządzania strefą przybrzeżną, w kontekście nowego rozporządzenia ramowego UE dotyczącego morskiego planowania przestrzennego i zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną;

- przeprowadzanie wzajemnych ocen między europejskimi obszarami metropolitalnymi, dotyczących podejść do zarządzania i wykorzystania dziedzictwa kulturowego - budynków.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów dotyczących dziedzictwa naturalnego i kulturowego przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (członków personelu partnerskiego, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również uwzględnieniu wniosków z współpracy z politykami i działaniami regionalnymi, dzięki opracowaniu konkretnych planów działania dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do poprawy wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Platforma utworzona na potrzeby tego priorytetu przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, oferując działania i usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy na temat polityki w zakresie dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Wspomniane działania i usługi przyczyniają się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym zakresie oraz do poprawy umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Usprawnienia procesu wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT i innych programów regionalnych mogą zostać wprowadzone na różnych poziomach, w szczególności poprzez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę struktury naboru, zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę kwestii strategicznej będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa wdrażania polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ w uczestniczących regionach na ochronę i korzystanie z dziedzictwa naturalnego i kulturowego, przejawiający się np.:

- *zwiększeniem odporności regionalnych ekosystemów i różnorodności biologicznej;*
- *lepszą organizacją zarządzania dziedzictwem kulturowym i korzystania za tego dziedzictwa;*
- *zwiększeniem powierzchni obszarów naturalnych objętych ochroną;*
- *zwiększeniem atrakcyjności regionów.*

C. OKREŚLENIE TERYTORIÓW, DO KTÓRYCH SKIEROWANE JEST WSPARCIE (w stosownych przypadkach)

INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2 Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Kierunkowe zasady wyboru projektów w ramach priorytetu inwestycyjnego/celu szczegółowego pozostają takie same, jak te, które opisano dla celu szczegółowego 1.1 i 1.2.	

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Nie dotyczy	

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Nie dotyczy	

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	Liczba	115	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	Liczba	1500	Monitorowanie programu	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 4., w obszarze dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	%	12%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki w obszarze infrastruktury badań i innowacji, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 3.	Liczba	14	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.4 Priorytet inwestycyjny

Priorytet inwestycyjny	Priorytet inwestycyjny 6(g) <i>Wspieranie przekształcenia przemysłu w kierunku gospodarki zasobooszczędnej, promowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego, ekoinnowacji i zarządzania efektywnością środowiskową w sektorach publicznym i prywatnym.</i>
------------------------	---

2.A.5. Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 4.2
Cel szczegółowy	Poprawa wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w stosownych przypadkach EWT, służących zwiększaniu efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym celem jest dążenie do poprawy wdrażania polityk i programów regionalnych, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wspierających przechodzenie na gospodarkę zasobooszczędną opartą o ekologiczny wzrost gospodarczy i ekoinnowacje na szczeblu regionalnym, aby usprawnić zarządzanie efektami działalności środowiskowej. Zasoby naturalne, takie jak metale, minerały, paliwa i drewno, ale również woda, ziemia i czyste powietrze stopniowo się wyczerpują. Korzystanie z tych zasobów w efektywny i świadomy sposób ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w Europie, przynosi także szanse ekonomiczne. Podmioty regionalne mogą umożliwić przedsiębiorstwom podejmowanie działań na rzecz ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji w celu opracowania nowych produktów i usług, zmniejszenia nakładów, minimalizacji produkcji odpadów i usprawnienia zarządzania rezerwami zasobów. Wspomniane podmioty mogą również pełnić wiodącą rolę we wprowadzaniu nowych ekologicznych produktów i usług, na przykład w drodze zielonych zamówień publicznych. Mogą one również podejmować działania służące zwiększaniu poziomu świadomości i tworzyć zachęty dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, wywołując zmiany w strukturze konsumpcji i przyczyniając się do ograniczenia uwalniania odpadów i emisji zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody. Wprowadzenie technologii cyfrowych dla przyczynienia się do bardziej efektywnego wykorzystania zasobów (zielone TIK) może

	stanowią istotną część ww. działań. Ostatecznie władze regionalne mogą podjąć inwestycje na rzecz dalszego usprawniania gospodarowania odpadami, uzdatniania wody i recyklingu (oraz sprawowania nadzoru nad tymi procesami). Program będzie wspierał wymianę doświadczeń i praktyk między podmiotami o znaczeniu regionalnym, realizując cel polegający na uwzględnieniu wyciągniętych wniosków ze współpracy z politykami i działaniami regionalnymi. Program przyczyni się do pogłębienia wiedzy na temat polityki i ułatwi kapitalizację dzięki zapewnieniu podmiotom polityki regionalnej powszechnego dostępu do odpowiednich praktyk i wyników projektów współpracy międzyregionalnej oraz innych doświadczeń. Międzyregionalna wymiana praktyk i pogłębianie wiedzy na temat polityki przyczyni się do zwiększenia zdolności (umiejętności, wiedzy) poszczególnych zaangażowanych osób i organizacji, umożliwiając przygotowanie się do wdrożenia wyciągniętych wniosków, co usprawni wdrażanie programów (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia i EWT) i polityk w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i zarządzania efektami działalności środowiskowej.
--	---

Tabela 3: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	Udział programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w których działania inspirowane przez INTERREG EUROPA zostały wdrożone w obszarze [efektywnego gospodarowania zasobami]	% wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT	0,52%	2014	16%	Badanie przeprowadzone wśród instytucji zarządzających (lub odpowiednich instytucji pośredniczących) <u>wszystkich programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.</u> Metodologia badania jest podana w odrębnym dokumencie. Uwzględnia Wytyczne KE - <i>Design of Quantitative Survey-Based Evaluation</i> (R. Scarpa, 2012). Definicja wskaźników rezultatu dla wartości bazowej została przyjęta w badaniu ankietowym w 2014 r., tak żeby odnosiła się do INTERREG IVC, a nie do INTERREG EUROPA. Słownictwo także odnosi się do wpływu na planowanie Funduszy Strukturalnych, a nie do ich wdrażania.	2018; 2020; 2023.
2	Kwota funduszy strukturalnych (z programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT) w obszarze [efektywnego gospodarowania zasobami]	EUR	19 mln	2014	96 mln	j.w.	2018; 2020; 2023.

2.A.6. Przedsięwzięcia, które mają zostać objęte wsparciem w ramach priorytetu inwestycyjnego

2.A.6.1. Opis typów i przykładów przedsięwzięć, które mają zostać objęte wsparciem, ich oczekiwany wkład w realizację odpowiednich celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie głównych grup docelowych, poszczególnych terytoriów docelowych i typów beneficjentów

Priorytet inwestycyjny 6(g)

A. DZIAŁANIA, KTÓRE BĘDĄ WSPIERANE

Zgodnie z celami operacyjnymi, program wspiera dwa typy działań umożliwiające partnerom z różnych państw partnerskich współpracę nad wspólnym zagadnieniem polityki, związanym z efektywnym gospodarowaniem zasobami, ekologicznym rozwojem, ekoinnowacjami oraz zarządzaniem efektami działalności środowiskowej: projekty współpracy międzyregionalnej oraz platformę na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

- **Projekty współpracy międzyregionalnej** (zwane dalej „projektami”).

Celem projektów jest poprawa wdrażania polityk uczestniczących regionów, przez wspieranie wymiany doświadczeń i praktyk między podmiotami regionalnymi, której celem szczegółowym, jest przygotowanie do uwzględnienia wyciągniętych wniosków w działaniach i politykach regionalnych. Realizacja projektów INTERREG EUROPA służy przede wszystkim poprawie wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia w uczestniczących regionach oraz, w stosownych przypadkach, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). Współpraca może jednak przyczynić się również do poprawy wdrażania innych programów i polityk regionalnych w obszarze gospodarki zasobooszczędnej.

Od projektów oczekuje się wkładu do działań i strony merytorycznej platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie tej osi priorytetowej, tak aby zapewnić, że z wiedzy generowanej przez projekty będą mogły korzystać inne podmioty regionalne w Europie (patrz: pkt 2 poniżej).

Co do zasady, projekty współpracy międzyregionalnej składają się z dwóch etapów:

- Etap 1. jest poświęcony wymianie doświadczenia politycznego oraz przygotowaniom do wdrożenia wyciągniętych wniosków. Pod koniec tego etapu każdy region partnerski przedstawia plan działania na rzecz uwzględnienia wniosków wyciągniętych ze współpracy w regionalnych politykach i/lub programach (celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT). W planach działania należy wskazać środki, które mają zostać uwzględnione, wraz z odpowiednim harmonogramem, etapami ich wdrażania, podmiotami odpowiedzialnymi, kosztami (w stosownych przypadkach) oraz źródłami finansowania. Partnerzy muszą aktywnie angażować odpowiednie regionalne zainteresowane strony we wszystkie podejmowane działania.
- Etap 2. jest poświęcony wspólnemu monitorowaniu w każdym regionie partnerskim wdrażania własnego planu działania przez podmioty odpowiedzialne na danym terytorium. Rzeczywiste wdrażanie tych działań nie jest finansowane przez INTERREG EUROPA. Zasadniczo monitoring odbywa się w kontekście każdego regionu, ale jest realizowany w oparciu o wspólną metodologię ze specjalnymi wskaźnikami. Międzyregionalne partnerstwo można zdecydować o organizacji wspólnych działań na tym etapie monitoringu, aby kontynuować proces pogłębiania wiedzy w obszarze polityk. We właściwie uzasadnionych przypadkach etap 2. może także zawierać akcje pilotażowe, testujące pewne części planu działania w praktyce.

Dalsze sposoby postępowania zostaną zdefiniowane w Podręczniku programu.

Działania w ramach projektów mogą obejmować (lista otwarta):

- przygotowanie Planów działań (obowiązkowe);
- przeprowadzanie badań i analiz polityk regionalnych w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, ekoinnowacji i zarządzania efektami działalności środowiskowej;
- spotkania i działania w ramach lokalnej grupy interesariuszy;
- odbywanie wizyt studyjnych w celu uzyskania informacji na temat polityk w zakresie gospodarki zasobooszczędnej na szczeblu regionalnym realizowanych w regionach partnerskich;

- organizowanie seminariów międzyregionalnych oraz wydarzeń służących budowaniu zdolności w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami;
- wkład do działań i produktów platformy na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki;
- komunikacja i upowszechnianie rezultatów projektu;
- monitorowanie i analiza rezultatów Planu działania (etap 2.);
- akcje pilotażowe (etap 2.).

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Główna zasada stanowi, że beneficjentami projektów w ramach powyższego celu szczegółowego są instytucje publiczne, podmioty prawa publicznego⁴³ lub podmioty prywatne o charakterze non profit, o kompetencjach adekwatnych do projektu, takie jak:

- krajowe, regionalne i lokalne władze publiczne odpowiedzialne za kwestie związane z jakością środowiska i efektywnym gospodarowaniem zasobami;
- agencje rozwoju regionalnego;
- agencje ds. środowiska;
- podmioty zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości oraz organizacje reprezentujące MŚP/środowisko biznesowe;
- uniwersytety, instytuty wiedzy, instytuty badawcze i instytuty szkolnictwa wyższego;
- inne podmioty o znaczeniu regionalnym zaangażowane w proces efektywnego gospodarowania zasobami.

Oprócz ww. beneficjentów, szersza grupa docelowa, mogąca odgrywać aktywną rolę w działaniach projektowych, to właściwi interesariusze lokalni, MŚP lub inni aktorzy z obszaru efektywnego wykorzystania zasobów.

Dla zapewnienia, że właściwe podmioty regionalne są zaangażowane w nabywanie wiedzy z zakresu polityki i przygotowanie planów działania, każdy partner w projekcie może ustanowić lokalną grupę interesariuszy. Członkowie lokalnych grup interesariuszy mogą pochodzić z ww. grup docelowych (w razie, kiedy nie są partnerami w projekcie) oraz spośród regionalnych MŚP.

Przykłady możliwych projektów:

- wymiana doświadczeń między podmiotami zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym w zakresie środków i programów wsparcia zachęcających MŚP prowadzące działalność w sektorze produkcji do przeprowadzania ocen zużycia zasobów i wprowadzania bardziej zasobooszczędnych procesów oraz umożliwiających wprowadzenie tych instrumentów w ramach regionalnego programu celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia lub innego programu;
- wymiana doświadczeń między władzami regionalnymi a agencjami ds. gospodarowania odpadami w zakresie polityk i środków służących zmniejszeniu ilości odpadów i zwiększeniu współczynnika recyklingu w małych przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych, w celu opracowania planu wdrażania tych środków w ramach regionalnych programów gospodarowania odpadami;
- wymiana praktyk między władzami na szczeblu regionalnym i lokalnym w zakresie metod monitorowania i poprawy jakości powietrza oraz zarządzania tą jakością na obszarach miejskich i uprzemysłowionych, skutkująca opracowaniem planów działania służących wprowadzeniu systemów monitorowania jakości powietrza oraz łagodzenia skutków zanieczyszczeń w projektach realizowanych w ramach regionalnych programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.
- **Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki („platforma”) w zakresie środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami**

Platforma pokrywa łącznie oba cele szczegółowe osi priorytetowej 4. Platforma dostarczy wiedzy, aby wesprzeć ogólnoeuropejski proces pogłębiania wiedzy o polityce regionalnej w obszarze środowiska i efektywnego gospodarowania zasobami, głównie w odniesieniu do realizacji celów programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz, w uzasadnionych wypadkach EWT. Celem platformy jest:

⁴³ Więcej szczegółów można znaleźć w części „Wytyczne do wyboru projektów” niniejszego dokumentu.

- wnoszenie wkładu w ogólnounijny proces budowania zdolności poprzez wspieranie tworzenia sieci kontaktów i wymiany doświadczeń między odpowiednimi podmiotami związanymi z programami celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT;
- wykorzystywanie rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz udostępnianie ich szerszemu kręgowi podmiotów polityki regionalnej w Europie.

Platforma oferuje usługi i działania i dla wszystkich podmiotów polityki regionalnej, w szczególności dla zaangażowanych w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w całej Europie. Przyczyni się do tworzenia nowych inteligentnych polityk oraz synergii z innymi odpowiednimi inicjatywami, w szczególności istniejącymi platformami o podobnej tematyce i adresowanymi do podobnych odbiorców.

Platformy powinny odpowiadać na potrzeby użytkowników, w związku z czym będą organizowane w drodze zamówienia publicznego. Pozwoli to na zapewnienie elastyczności pod względem oferowanych usług i działań oraz administrowania zapewniającego jakość oferty. Usługi będą dostosowane do potrzeb terytoriów i zapotrzebowania ze strony użytkowników. Ogólny nadzór nad platformami zapewni Komitet Monitorujący programu. Co roku będą odbywały się spotkania z właściwymi pod względem kompetencji Dyrekcjami Generalnymi Komisji Europejskiej, aby zapewnić ich wkład w prace platform.

Działania i usługi oferowane w ramach platformy obejmują (lista otwarta):

- możliwość śledzenia zmian w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, a także innych właściwych źródeł w całej Europie, poświęconych tematyce związanej ze środowiskiem i efektywnym gospodarowaniem zasobami w celu zidentyfikowania interesujących doświadczeń, z których można potencjalnie skorzystać;
- analiza i badania porównawcze projektów realizowanych w ramach priorytetu 4 oraz, w stosownych przypadkach, innych priorytetów;
- opracowywanie dokumentów tematycznych, takich jak biuletyny, badania i rekomendacje w zakresie polityki dotyczącej efektywnego gospodarowania zasobami;
- organizowanie wydarzeń tematycznych i spotkań podmiotów zaangażowanych w realizację programów Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w obszarze priorytetu 4 (w stosownych przypadkach we współpracy z innymi platformami);
- organizowanie i ułatwianie przeprowadzania wzajemnych ocen między regionami europejskimi w celu wsparcia działań służących usprawnianiu polityki i budowaniu zdolności;
- w stosownych przypadkach doradztwo na potrzeby projektów realizowanych w ramach osi priorytetowej 4;
- udzielanie instytucjom zajmującym się programem INTERREG EUROPA porad w zakresie strategicznego zorientowania programu na kwestie związane z efektywnym gospodarowaniem zasobami;
- ocenianie istotności potencjalnych działań pilotażowych zaproponowanych w ramach projektów znajdujących się na 2. etapie realizacji oraz udzielanie porad w tym zakresie;
- dostarczanie i ujednolicanie internetowych narzędzi współpracy w obszarze wymiany informacji i pogłębiania wiedzy na temat polityki;
- udzielanie informacji podmiotom indywidualnym i zaangażowanym w realizację programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, wchodzących w zakres priorytetu 4.

Główne grupy docelowe i typy beneficjentów

Beneficjentem⁴⁴ platformy jest Instytucja Zarządzająca INTERREG EUROPA. Główne grupy docelowe usług i działań Platformy stanowią:

- podmioty zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT (lub, w przypadku Norwegii i Szwajcarii, podobnych tematycznie polityk);
- podmioty zaangażowane jako (potencjalni) beneficjenci w powyższych programach;
- instytucje niezaangażowane bezpośrednio w programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, których kompetencje i potrzeby są zbieżne z kwestiami poruszonymi w ramach platform.

⁴⁴Beneficjent oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji (art. 2 pkt 10 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013).

Przykłady działań platformy:

- publikacja przykładów i zaleceń dotyczących polityk i narzędzi rozwoju regionalnego wspierających tworzenie i rozwój przedsiębiorstw korzystających z zielonych technologii i innowacji w regionach w oparciu o projekty na rzecz celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia realizowane w całej Europie;
- organizacja seminarium, na którym władze regionalne i agencje rozwoju regionalnego będą mogły zaprezentować praktyki i metody promowania ekozarządzania w przedsiębiorstwach, w oparciu o przykłady zaczerpnięte z programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia;
- przeprowadzanie wzajemnych ocen wśród europejskich regionów w celu ocenienia i ulepszenia programów w zakresie monitorowania jakości wody w dorzeczach i na terenach podmokłych oraz zarządzania tą jakością.

B. WKŁAD W REALIZACJĘ CELU SZCZEGÓŁOWEGO

Wymiana doświadczeń związanych z realizacją projektów w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami, ekoinnowacji i zarządzania efektami działalności środowiskowej przyczyni się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk oraz do poprawy umiejętności i zdolności specjalistów (członków personelu partnerskiego, innych zainteresowanych stron) zaangażowanych w działania prowadzone w ramach projektu. Projekty posłużą również uwzględnieniu wniosków ze współpracy z politykami i działaniami regionalnymi, dzięki opracowaniu konkretnych planów działania dla każdego regionu partnerskiego. W konsekwencji projekty przyczyniają się do poprawy wdrażania polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT, w obszarze efektywnego gospodarowania zasobami, ekoinnowacji i zarządzania efektami działalności środowiskowej.

Projekty w ramach powyższego celu szczegółowego może cechować synergia z tematami w ramach pozostałych celów szczegółowych programu, przykładowo związanymi ze stymulowaniem poprawy zarządzania efektywnym wykorzystaniem zasobów przez MŚP.

Powiązana z tym priorytetem platforma przyczynia się do realizacji celu szczegółowego przez działania i usługi umożliwiające pogłębianie wiedzy na temat efektywnego gospodarowania zasobami, ekoinnowacji i zarządzania efektami działalności środowiskowej. Wspomniane działania i usługi przyczyniają się do pogłębienia wiedzy i zwiększenia poziomu świadomości na temat istniejących praktyk i doświadczeń w tym zakresie oraz do poprawy umiejętności i zdolności podmiotów (personelu i organizacji) zaangażowanych w opracowywanie i wdrażanie programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT w tej dziedzinie. W rezultacie wspomniane podmioty będą mogły usprawnić proces wdrażania odpowiednich programów.

Poprawa wdrażania programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, EWT oraz innych programów regionalnych może zostać wprowadzona na różnych poziomach, w szczególności poprzez:

- a) wdrożenie nowego projektu/praktyki/narzędzia finansowanego w ramach programu;
- b) zmianę sposobu zarządzania programem/polityką (np. zmianę naboru, zastosowanie alternatywnych metod monitorowania);
- c) zmianę kwestii strategicznej, będącej głównym przedmiotem zainteresowania danego programu/polityki (np. zmianę celu szczegółowego, uwzględnienie nowego celu politycznego).

Poprawa wdrażania polityk i programów powinna ostatecznie wywrzeć wpływ w uczestniczących regionach na efektywne gospodarowanie zasobami, ekoinnowacje i zarządzanie efektami działalności środowiskowej, przejawiające się np.:

- *zmniejszeniem strumieni odpadów i zwiększeniem ilości odpadów poddawanych recyklingowi;*
- *poprawą jakości powietrza i wody;*
- *opracowaniem regionalnych strategii przechodzenia służących ustanowieniu zasobooszczędnej gospodarki obiegowej;*
- *upowszechnieniem stosowania „zielonych technologii” w procesach produkcji;*
- *zwiększeniem liczby przedsiębiorstw przestrzegających norm w zakresie zarządzania efektami działalności środowiskowej.*

C. OKREŚLENIE TERYTORIÓW, DO KTÓRYCH SKIEROWANE JEST WSPARCIE (w stosownych przypadkach)

INTERREG EUROPA obejmuje terytorium UE, Norwegię i Szwajcarię.

2.A.6.2 Kierunkowe zasady wyboru operacji

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Kierunkowe zasady wyboru projektów w ramach priorytetu inwestycyjnego/celu szczegółowego pozostają takie same, jak te, które opisano dla celu szczegółowego 1.1 i 1.2.	

2.A.6.3 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Nie dotyczy	

2.A.6.4 Planowane wykorzystanie dużych projektów (w stosownych przypadkach)

Priorytet inwestycyjny	6(c)
Nie dotyczy	

2.A.6.5 Wskaźniki produktu (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 4: Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023)	Źródło danych	Częstotliwość pomiaru
	Liczba Planów działania przygotowanych w obszarze efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej.	Liczba	115	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba osób, u których, dzięki zaangażowaniu w działania współpracy międzyregionalnej, podwyższyły się kompetencje zawodowe w obszarze efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej.	Liczba	1500	Monitorowanie programu	rocznie
	Udział wszystkich regionów europejskich (NUTS 2) zarejestrowanych w Platformie na rzecz pogłębiania wiedzy na temat polityki dla Priorytetu 4., w obszarze efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej.	%	12%	Monitorowanie programu	rocznie
	Liczba wydarzeń związanych z pogłębianiem wiedzy nt. polityki w obszarze efektywnego gospodarowania zasobami, ekologicznego wzrostu gospodarczego i ekoinnowacji oraz zarządzania efektami działalności środowiskowej, zorganizowanych przez Platformę dla Priorytetu 4.	Number	14	Monitorowanie programu	rocznie

2.A.7. Ramy wykonania

Tabela 5: Ramy wykonania dla osi priorytetowej

Oś priorytetowa	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)	Źródło danych	Wyjaśnienie adekwatności wskaźnika, w stosownych przypadkach
1	Wskaźnik produktu	Liczba przygotowanych Planów działania	Liczba	70	230	Monitorowanie programu	
	Wskaźnik finansowy	Kwota zasobów finansowych dla osi priorytetowej 1 wydatkowanych	EUR	11 000 000	84 441 686	Monitorowanie programu	
2	Wskaźnik produktu	Liczba przygotowanych Planów działania	Liczba	70	230	Monitorowanie programu	
	Wskaźnik finansowy	Kwota zasobów finansowych dla osi priorytetowej 2 wydatkowanych	EUR	11 000 000	84 441 685	Monitorowanie programu	
3	Wskaźnik	Kwota przygotowanych Planów	Liczba	70	230	Monitorowanie	

	produktu	działania				programu	
	Wskaźnik finansowy	Kwota zasobów finansowych dla osi priorytetowej 3 wydatkowanych	EUR	11 000 000	84 441 685	Monitorowanie programu	
4	Wskaźnik produktu	Kwota przygotowanych Planów działania	Liczba	70	230	Monitorowanie programu	
	Wskaźnik finansowy	Kwota zasobów finansowych dla osi priorytetowej 4 wydatkowanych	EUR	11 000 000	84 441 685	Monitorowanie programu	

Dodatkowe informacje jakościowe na temat ustanowienia ram wykonania (opcjonalnie)

2.A.8. Kategorie interwencji

Kategorie interwencji odpowiadające treści osi priorytetowej w oparciu o klasyfikację przyjętą przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabela 6: Wymiar 1 Zakres interwencji

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (w EUR)
1	096 - Zdolności instytucjonalne administracji publicznej i służb publicznych związane z wdrażaniem EFRR lub działania wspierające inicjatywy dotyczące zdolności instytucjonalnych w zakresie EFS	84 441 686
2	096 - Zdolności instytucjonalne administracji publicznej i służb publicznych związane z wdrażaniem EFRR lub działania wspierające inicjatywy dotyczące zdolności instytucjonalnych w zakresie EFS	84 441 685
3	096 - Zdolności instytucjonalne administracji publicznej i służb publicznych związane z wdrażaniem EFRR lub działania wspierające inicjatywy dotyczące zdolności instytucjonalnych w zakresie EFS	84 441 685
4	096 - Zdolności instytucjonalne administracji publicznej i służb publicznych związane z wdrażaniem EFRR lub działania wspierające inicjatywy dotyczące zdolności instytucjonalnych w zakresie EFS	84 441 685

Tabela 7: Wymiar 2 Forma finansowania

Oś priorytetowa	Kod	Kwota (w EUR)
1	01 - dotacja bezzwrotna	84 441 686
2	01 - dotacja bezzwrotna	84 441 685
3	01 - dotacja bezzwrotna	84 441 685
4	01 - dotacja bezzwrotna	84 441 685

Tabela 8: Wymiar 3 Typ obszaru

Oś priorytetowa	KOD	Kwota (w EUR)
1	07 – nie dotyczy	84 441 686
2	07 – nie dotyczy	84 441 685
3	07 – nie dotyczy	84 441 685
4	07 – nie dotyczy	84 441 685

Tabela 9: Wymiar 6 Terytorialne mechanizmy wdrażania

Oś priorytetowa	KOD	Kwota (w EUR)
1	07 – nie dotyczy	84 441 686
2	07 – nie dotyczy	84 441 685
3	07 – nie dotyczy	84 441 685
4	07 – nie dotyczy	84 441 685

2.A.9. Podsumowanie planowanego wykorzystania pomocy technicznej, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny instytucji zaangażowanych w zarządzanie programami i ich kontrolę oraz beneficjentów oraz, w razie potrzeby, działań wzmacniających potencjał administracyjny właściwych partnerów uczestniczących we wdrażaniu programów (w stosownych przypadkach)

Priorytet 1

Nie dotyczy

Priorytet 2

Nie dotyczy

Priorytet 3

Nie dotyczy

Priorytet 4

Nie dotyczy

2.B. Opis osi priorytetowych dotyczących pomocy technicznej

2.B.1 Oś priorytetowa

Nr identyfikacyjny	Oś priorytetowa 5
Tytuł	Pomoc techniczna

☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych	<2A.3 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana wyłącznie przy wykorzystaniu instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii	<2A.4 type='C' input='M'>
☐ Całość osi priorytetowej zostanie zrealizowana przy zastosowaniu formuły rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	<2A.5 type='C' input='M'>

2.B.3. Cele szczegółowe i oczekiwane rezultaty

Nr identyfikacyjny	Cel szczegółowy 5.1
Cel szczegółowy	Zmaksymalizowanie efektywności i wydajności zarządzania oraz realizacji programu INTERREG EUROPA.
Rezultaty, które państwo członkowskie zamierza osiągnąć przy wsparciu Unii	Głównym rezultatem osi priorytetowej pomoc techniczna będzie efektywna i wydajna realizacja programu INTERREG EUROPA w latach 2014–2020, tj. • zgodna z wymogami i harmonogramem określonym w rozporządzeniu • zgodna z celami określonymi w programie współpracy • mająca na celu zadowolenie klientów. Mając na uwadze zmniejszony, w porównaniu z programem INTERREG IVC, budżet pomocy technicznej oraz nowe cechy programu, należy zmaksymalizować efektywność i wydajność. Nowa charakterystyka programu uwzględnia: • jedno państwo partnerskie więcej, • dłuższy czas trwania programu (+ 1 rok) • nowe wymogi regulacyjne (np. coroczne zamykanie rozliczeń), • wkład merytoryczny do czterech platform • dłuższy czas trwania projektów: do 5 lat i dwa etapy realizacji projektu (etap obejmujący obecnie także monitorowanie realizacji planów działania) • integrację z programem Regiony Wiedzy. Powyższe wymaga utworzenia struktur wsparcia, opracowania narzędzi i działań na poziomie programu, tak aby zapewnić najwyższy poziom efektywności i wydajności w zarządzaniu i wdrażaniu programu. Działania w tym zakresie obejmują utworzenie efektywnego systemu generowania i wyboru projektów, umożliwiającego wybór odpowiedniej liczby wniosków wysokiej jakości, mających znaczenie dla programu, co do których istnieje rzeczywista szansa, że zostaną zatwierdzone. Aby osiągnąć ten rezultat, należy zapewnić także podmiotom zaangażowanym w realizację dofinansowywanych projektów współpracy międzyregionalnej oraz platform pogłębiania wiedzy w zakresie polityk odpowiednie wsparcie umożliwiające skuteczną realizację planowanych działań. Należy również stworzyć system monitorowania i kontroli zapewniający możliwość uzyskania informacji na temat prawidłowości i jakości wspieranych działań i nakładający możliwie jak najmniejsze obciążenia administracyjne na beneficjentów i instytucje programu („uproszczenia”). Przyczyni się to do zapewnienia istotności wyników i rezultatów wspieranych działań oraz do prawidłowego wykorzystywania finansowania wspólnotowego przyznawanego w ramach programu.

Pełne wykorzystanie możliwości oferowanych przez narzędzia TIK będzie także odgrywało ważną rolę w osiąganiu sprawności obsługi (wniosków o dofinansowanie w formie on-line, dalsze rozwijanie systemu monitorowania w trybie on-line).

Kluczowe znaczenie dla osiągnięcia rezultatu będzie miała również kwestia opracowania odpowiednich działań i kanałów komunikacji, upowszechniania informacji oraz kapitalizacji rezultatów projektów współpracy międzyregionalnej oraz platform na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

Istotne jest także zapewnienie instytucjom programu podejmowania zasadnych decyzji, efektywne kierowanie realizacją projektów współpracy międzyregionalnej oraz wyznaczanie strategicznego kursu programu.

2.B.4. Wskaźniki rezultatu

Tabela 10: Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu (w podziale na cele szczegółowe)

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość wyjściowa	Rok wyjściowy	Cel (2023)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
PT1	Procentowy udział wszystkich wspieranych działań (projektów i platform), zrealizowanych pomyślnie, co pokazują osiągnięcia w stosunku do planowanych produktów.	%	0	2013	90%	Monitorowanie Programu	rocznie
PT2	Procentowy udział umorzonego całkowitego budżetu EFRR programu	%	0	2013	0%	Monitorowanie Programu	rocznie

Działania, które będą wspierane w ramach Pomocy Technicznej

Opis działań, które mają zostać objęte wsparciem i ich oczekiwany wkład w realizację celów szczegółowych

UWAGA: maks. 7000 znaków uwzgl. spacje

Ze środków pomocy technicznej będzie finansowany Wspólny Sekretariat oraz niektóre działania podejmowane przez Instytucję Zarządzającą i Instytucję Certyfikującą.

Wspólny Sekretariat musi składać się z zespołu ekspertów dysponujących umiejętnościami i kompetencjami niezbędnymi do realizacji zadań w obszarze zarządzania, merytorycznym oraz zadań finansowych i informacyjnych, związanych z wdrażaniem ogólnoeuropejskiego programu współpracy. Koszty obsady personalnej i wyposażenia Wspólnego Sekretariatu są jednym z zasadniczych wydatków budżetu pomocy technicznej. Poza kosztami personelu Wspólnego Sekretariatu, w ramach priorytetu Pomoc Techniczna przewidziano wsparcie na rzecz szeregu działań i narzędzi o kluczowym znaczeniu dla realizacji celu szczegółowego tego priorytetu. Dotyczy to następujących rodzajów działań:

Generowanie i wybór projektów

- opracowywanie formularzy zgłoszeniowych, ogłoszeń o naborach/warunków naboru oraz wytycznych dla potencjalnych wnioskodawców projektu;
- zapewnianie wsparcia i pomoc doradcza dla potencjalnych wnioskodawców przygotowujących wnioski projektowe, np. organizacja seminariów dla partnerów wiodących, konsultacje dwustronne, stały kontakt;
- przeprowadzanie ocen jakościowych aplikacji.

Wspieranie podmiotów zaangażowanych w realizację projektów współpracy międzyregionalnej

- dostarczanie narzędzi i wytycznych (podręczników ułatwiających beneficjentom projektu jego wdrażanie);
- udzielanie wsparcia i świadczenie pomocy doradczej dla partnerów wiodących i pozostałych partnerów w zakresie wdrażania projektu, np. organizowanie seminariów dla partnerów wiodących, seminariów na temat kontroli pierwszego stopnia, kontakty dwustronne;
- udział w spotkaniach i wydarzeniach projektowych oraz przeprowadzanie „wizyt na miejscu”, w celu oceny postępów w realizacji projektu, produktów i rezultatów oraz trudności w realizacji.

Rozwój i wspieranie platform pogłębiania wiedzy z zakresu polityk

- opracowywanie zakresu działania i wytycznych dla platform pogłębiania wiedzy z zakresu polityk;
- prowadzenie współpracy i monitorowanie działań poszczególnych platform pogłębiania wiedzy z zakresu polityk oraz dążenie do zapewnienia spójności oraz jakości usług i działań oferowanych w ramach platform.

Monitorowanie, kontrola i sprawozdawczość

- instalacja i obsługa skomputeryzowanego systemu zarządzania, monitorowania, audytu i kontroli programu;
- dostarczanie wytycznych i zapewnianie wsparcia dla zapewnienia odpowiedniej kontroli działań programu na wszystkich poziomach (parterów, kontrolerów, organów odpowiedzialnych za zatwierdzanie kontrolerów pierwszego poziomu w państwach partnerskich), np. w postaci seminariów, wytycznych i pomocy doradczej;
- koordynowanie i organizowanie działań w zakresie audytu na poziomie programu, w tym (zewnątrznych) audytów projektów oraz wspieranie Grupy Audytorów;
- regularne przekazywanie Komisji Europejskiej raportów z postępów realizacji programu.

Komunikacja, upowszechnianie i kapitalizacja

- regularne aktualizowanie strony internetowej programu;
- opracowywanie i drukowanie informacji i publikacji dotyczących programu;
- organizowanie wydarzeń zachęcających do udziału w programie, przedstawianie projektów i upowszechnianie informacji o rezultatach projektów wśród specjalistów oraz wśród szerszej publiczności, ułatwianie współpracy i tworzenie interakcji pomiędzy projektami.

Zarządzanie i kierowanie programem

- Organizacja, przygotowanie i usprawnianie spotkań instytucji programu, w szczególności posiedzeń Komitetu Monitorującego i Grupy Audytorów.
- Na potrzeby wspierania ciągłego ulepszania zarządzania i wdrażania, ocena, analizowanie i badanie wydajności programu.

Dodatkowo, oprócz ww. działań i instytucji programowych, program może zdecydować o wykorzystaniu środków Pomocy Technicznej do wsparcia działań realizowanych przez państwa partnerskie.

2.B.5.2 Wskaźniki produktu, które mają się przyczynić do osiągnięcia rezultatów (w podziale na osie priorytetowe)

Tabela 11: Wskaźniki produktu

Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa (2023) (opcjonalnie)	Źródło danych	Częstotliwość raportowania
1.	Liczba zatwierdzonych Projektów współpracy międzyregionalnej	liczba	200	Monitorowanie programu	roczne
2.	Liczba wizyt projektowych i udział w wydarzeniach projektowych (przez WS)	liczba	200	Monitorowanie programu	roczne
3.	Średnia liczba odwiedzin strony internetowej programu	liczba/m-c	15 000	Monitorowanie programu	roczne
4.	Liczba posiedzeń Komitetu Monitorującego	liczba	14	Monitorowanie programu	roczne
5.	Liczba pracowników (pełny etat), których pensje są współfinansowane ze środków pomocy technicznej.	liczba		Umowy z personelem	roczne

2.B.6. Kategorie interwencji

Odpowiednie kategorie interwencji oparte na klasyfikacji przyjętej przez Komisję oraz szacunkowy podział wsparcia Unii.

Tabele 12-14
Kategorie interwencji

Tabela 12: Wymiar 1 Zakres interwencji		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (w EUR)
5	121 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	19 352 417
	122 - Ewaluacja i badania	316 456
	123 - Informacja i komunikacja	1 890 706

Tabela 13: Wymiar 2 – Forma finansowania		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (w EUR)
5	01 - dotacja bezzwrotna	21 559 579

Tabela 14: Wymiar 3 Typ obszaru		
Oś priorytetowa	Kod	Kwota (w EUR)
5	07 – nie dotyczy	21 559 579

SEKCJA 3. PLAN FINANSOWY

3.1 Środki finansowe z EFRR (w EUR)

Tabela 15

Fundusz	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ogółem
EFRR	0	43 846 687	37 163 641	67 526 070	68 876 592	€ 70 254 124	71 659 206	359 326 320

3.2.A. Łączne środki finansowe z EFRR oraz współfinansowania krajowego (w EUR)

Tabela 16: Plan finansowy

Oś priorytetowa	Fundusz	Podstawa kalkulacji wsparcia Unii	Wsparcie Unii	Wkład krajowy	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Finansowanie ogółem	Stopa dofinansowania *)	Dla celów informacyjnych	
		(całkowity koszt kwalifikowalny lub publiczny koszt kwalifikowalny)	(a)	(b) = (c) + (d)			(e) = (a) + (b)	(f) = (a) / (e)		
					Krajowe środki publiczne (c)	Krajowe środki prywatne (d)			Wkłady państw trzecich NO & CH **)	Wkład EBI
Oś priorytetowa 1 – Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje	EFRR	łączne wydatki kwalifikowalne (uwzgl. publiczne i prywatne)	84 441 686	14,902,946.00	13,465,446.00	1,437,500.00	99,344.632.00	84,99%	1 409 205,00	nie dot.
Oś priorytetowa 2 – Konkurencyjność MŚP	EFRR	łączne wydatki kwalifikowalne (uwzgl. publiczne i prywatne)	84 441 685	14,902,944.00	13,465,444.00	1,437,500.00	99,344.629.00	84,99%	1 409 205,00	nie dot.
Oś priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna	EFRR	łączne wydatki kwalifikowalne (uwzgl. publiczne i prywatne)	84 441 685	14,902,944.00	13,465,444.00	1,437,500.00	99,344.629.00	84,99%	1 409 205,00	nie dot.
Oś priorytetowa 4 – Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami	EFRR	łączne wydatki kwalifikowalne (uwzgl. publiczne i prywatne)	84 441 685	14,902,944.00	13,465,444.00	1,437,500.00	99,344.629.00	84,99%	1 409 205,00	nie dot.
Oś priorytetowa 5 – Pomoc techniczna	EFRR	łączne wydatki kwalifikowalne (uwzgl. publiczne i prywatne)	21 559 579	7,371,520.00	7,371,520.00	0,00	28,931,099.00	74,52%	364 007,00	nie dot.
Ogółem			359 326 320	66,983,298.00	61,233,298.00	5,750,000.00	426,309,618.00	84,29%	6 000 827,00	

*) Wysokość współfinansowania wynosząca 85% stanowi średnią, opartą o trzy różne stawki współfinansowania, które będą stosowane. W projektach współpracy międzyregionalnej współfinansowanie w dla partnerów publicznych i podmiotów prawa publicznego będzie wynosiło 85%. Wysokość współfinansowania wynosząca 75% będzie stosowana dla podmiotów prywatnych o charakterze non profit. Platformy będą finansowane w 100%.

3.2.B. Podział według osi priorytetowej i celu tematycznego (w EUR)

Tabela 17

Oś priorytetowa	Cel tematyczny	Wsparcie Unii	Wkład krajowy	Finansowanie ogółem
<i>Oś priorytetowa 1 – Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje</i>	CT1 – Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	84 441 686	14,902,946.00	99,344.632.00
<i>Oś priorytetowa 2 – Konkurencyjność MŚP</i>	CT3 – Zwiększanie konkurencyjności MŚP	84 441 685	14,902,944.00	99,344.629.00
<i>Oś priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna</i>	CT4 – Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	84 441 685	14,902,944.00	99,344.629.00
<i>Oś priorytetowa 4 – Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami</i>	CT6 – Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami	84 441 685	14,902,944.00	99,344.629.00
<i>Oś priorytetowa 5 – Pomoc techniczna</i>		21 559 579	7,371,520.00	28,931,099.00
OGÓŁEM		359 326 320	66,983,298.00	426,309,618.00

Tabela 18: Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

Zawartość tabeli zostanie wygenerowana automatycznie, na podstawie tabel dot. kategorii interwencji dla każdej z osi priorytetowych.

Oś priorytetowa	Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu (w EUR)	Udział w całkowitej alokacji na program (%)
<i>Oś priorytetowa 1 – Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje</i>	0	0
<i>Oś priorytetowa 2 – Konkurencyjność MŚP</i>	0	0
<i>Oś priorytetowa 3 – Gospodarka niskoemisyjna</i>	33 776 674,00	9,4%
<i>Oś priorytetowa 4 – Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami</i>	0	0
<i>Oś priorytetowa 5 – Pomoc techniczna</i>	0	0
OGÓŁEM	33 776 674,00	9,4%

SEKCJA 4. ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU TERYTORIALNEGO

Opis zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego

Opis zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, z uwzględnieniem treści i celów programu EWT, w tym w odniesieniu do regionów i obszarów, o których mowa w art. 174 ust. 3 TFUE, oraz z uwzględnieniem umów partnerstwa uczestniczących państw członkowskich, wskazujący sposób osiągnięcia przez program jego celów i oczekiwanych rezultatów

Celem programu INTERREG EUROPA jest poprawa wdrażania i skuteczności polityk i programów rozwoju regionalnego, w szczególności w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a w uzasadnionych wypadkach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe wymaga tworzenia zintegrowanych strategii, ukierunkowanych na najważniejsze wspólne wyzwania dla regionów w Europie, takich jak zdolność gospodarki europejskiej do rozwoju, wprowadzanie innowacji i tworzenie miejsc pracy, zdolność do reagowania na zmiany demograficzne i zmianę klimatu oraz odwrócenie zależności od zasobów.

Zróżnicowanie regionalne w UE, której regiony znacznie się różnią pod względem cech, szans i potrzeb, wymaga wyjścia poza ramy polityk zuniformizowanych. Zróżnicowanie wymaga podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar, dzięki któremu regiony będą miały możliwość i środki do realizacji polityk, które są zgodne z ich określonymi potrzebami. Jednocześnie zróżnicowanie jest atutem, dzięki któremu każdy region może rozwijać się zgodnie z własnymi silnymi stronami i jednocześnie odnosić korzyści z doświadczeń innych regionów, dzięki różnym formom interakcji. W obliczu tej różnorodności INTERREG EUROPA może przyczyniać się do zintegrowanego rozwoju terytorialnego regionów w całej Europie przez umożliwianie poprawy wdrażania polityk rozwoju regionalnego dzięki pogłębianiu wiedzy w oparciu o doświadczenia i praktyki innych regionów.

Zakres geograficzny i ukierunkowanie programu INTERREG EUROPA na pogłębianie wiedzy w zakresie polityk dla poprawy wdrażania polityk powoduje, że stosowanie specyficznych instrumentów związanych ze zintegrowanymi podejściami, takich jak instrumenty w zakresie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich lub zintegrowane inwestycje terytorialne, jest nieodpowiednie.

Wdrażanie zintegrowanych podejść do rozwoju terytorialnego może stanowić jednak temat współpracy, oferując szansę na promowanie międzyregionalnej wymiany wiedzy oraz transfer dobrych praktyk dotyczących tej kwestii. Rozważane będzie wsparcie Projektów Współpracy Międzyregionalnej, bezpośrednio lub pośrednio związanych z ww. kwestiami w programach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz EWT.

4.1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (w stosownych przypadkach)

Nie ma zastosowania.

4.2. Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (w stosownych przypadkach)

Nie ma zastosowania.

Tabela 19: Zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich – szacunkowa alokacja wsparcia z EFRR

Fundusz	Szacunkowa alokacja wsparcia z EFRR (w EUR)
	Nie ma zastosowania

4.3. Zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) (w stosownych przypadkach)

Nie ma zastosowania.

Tabela 20: Szacunkowa alokacja finansowa na ZIT inne niż wymienione w pkt 4.2 (kwota łączna)

Oś priorytetowa	Szacunkowa alokacja finansowa (wsparcie Unii) (w EUR)
	Nie ma zastosowania

4.4 Wkład planowanych interwencji w realizację strategii makroregionalnych i strategii morskich, zgodnie z potrzebami obszaru objętego programem, określonymi przez właściwe państwa członkowskie, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ważnych projektów strategicznych zidentyfikowanych w tych strategiach (w stosownych przypadkach)

(jeśli państwa członkowskie i regiony uczestniczą w strategiach makroregionalnych i strategiach morskich)

Zgodnie z wytycznymi europejskimi, realizując program współpracy międzyregionalnej, podobnie jak inne programy współfinansowane z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, priorytetowo należy traktować działania, których skutki będą miały zdecydowanie transgraniczny lub makroregionalny charakter, jak np. działania określone w strategiach makroregionalnych, aby wspierać i udoskonalać realizację związanych z nimi celów.

We wspólnych ramach strategicznych (Załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) zaproponowano trzy opcje, które należy stosować we wszystkich odpowiednich programach:

- wyodrębnienie części funduszy programu na potrzeby realizacji strategicznych projektów opracowanych w ramach strategii makroregionalnych;
- organizacja określonych naborów projektów, których skutki mają zdecydowanie transgraniczny lub makroregionalny charakter; lub
- traktowanie takich projektów w procesie wyboru w sposób priorytetowy (tj. przyznawanie większej liczby punktów w procesie wyboru).

Zgodnie z postanowienia dla programów EWT, do decyzji Komitetu Monitorującego będzie należał wybór, które opcje są najbardziej odpowiednie w ramach programu.

Uwzględniając ogólnoeuropejski charakter programu INTERREG EUROPA, instytucje programu uważają za niewłaściwe wprowadzenie ukierunkowania lub traktowania w sposób priorytetowy projektów współpracy międzyregionalnej lub działań zorientowanych na określony makroregion. Propozycje projektów współpracy międzyregionalnej, obejmujące kwestie związane z jedną lub większą liczbą strategii makroregionalnych jako częścią wymiany praktyk i pogłębiania wiedzy na temat polityki wśród podmiotów regionalnych z różnych części Europy, będą jednak mile widziane przez program.

SEKCJA 5. PRZEPISY WYKONAWCZE DO PROGRAMU WSPÓŁPRACY

W niniejszej sekcji opisano podmioty pełniące funkcje instytucji zarządzającej (IZ), instytucji certyfikującej (IC), instytucji audytowej (IA) oraz wspólnego sekretariatu (WS)⁴⁵. Zdefiniowano także zadania realizowane przez zaangażowane podmioty, w tym komitetu monitorującego (KM). Ponadto określono relacje pomiędzy poszczególnymi podmiotami w różnych procesach niezbędnych dla realizacji programu.

Językiem roboczym programu jest język angielski.

5.1. Odpowiednie instytucje i podmioty

Zarządzanie programem jest zgodne ze strukturą zarządzania stosowaną w funduszach strukturalnych i obejmuje:

- instytucję zarządzającą
- instytucję certyfikującą
- instytucję audytową
- komitet monitorujący
- wspólny sekretariat

W dalszej części dokumentu przedstawione zostaną cechy, zadania oraz zakres obowiązków każdego z wymienionych powyżej podmiotów.

Tabela 21: Instytucje programu

Instytucja/podmiot	Nazwa instytucji/podmiotu oraz departamentu lub jednostki	Kierownik instytucji/podmiotu
Instytucja zarządzająca	Région Nord-Pas de Calais Conseil régional 151, Avenue du Président Hoover F 59555 LILLE CEDEX Francja	Daniel Percheron Président du Conseil régional Nord-Pas de Calais
Instytucja certyfikująca, w stosownych przypadkach	Provincie Oost-Vlaanderen Gouvernementstraat 1 9000 Gent Belgium	Jan Briers Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen
Instytucja audytowa	Commission Interministérielle de Coordination des Contrôles des actions cofinancées par les Fonds structurels (CICC) 5 Place des Vins de France 75012 PARYŻ – Francja	Mr Jean-Louis Rouquette Inspecteur général des finances Président de la CICC

Podmiot, któremu Komisja będzie przekazywać płatności:

☐

instytucja zarządzająca

☒

instytucja certyfikująca

Tabela 22: Podmiot lub podmioty wyznaczone do wykonywania zadań w zakresie kontroli i audytu

(1) Instytucja lub instytucje wykonujące zadania kontrolne

PAŃSTWO PARTNERSKIE	NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	ZWIERZCHNIK/ OSOBA DO KONTAKTU	E-MAIL
Austria	Federal Chancellery , Division IV/4	Ballhausplatz 2, 1014 Vienna	Luise Fasching	Luise.fasching@bka.gv.at
Belgia -	Brussels Region Public	CCN, Rue du Progres	Corentin Dussart	c.dussart@sprb.irisnet.be

⁴⁵ Zgodnie z zapisami art. 123 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (ws. wspólnych przepisów), instytucja zarządzająca zamierza przejąć funkcję instytucji certyfikującej. Wymaga to jednak zgodności z istniejącym francuskim prawodawstwem i zasadami budżetowymi. W momencie przyjmowania programu współpracy przez państwa partnerskie, na poziomie regionalnym i krajowym trwają prace nad określeniem dokładnych wymogów dla internalizacji funkcji IA przez IZ i podjęcia ostatecznej decyzji.

Bruksela	Service – ERDF Department	80, boîte 1, 1035 Brussels		
Belgia - Flandria	Agentschap Ondernemen – Entiteit Europa Economie	Koning Albert II Laan 35 bus 12, 1030 Brussel	De heer Werner Van den Stockt	Werner.vandenstockt@agen tschapondernemen.be
Belgia -Walonia	Wallonie-Bruxelles International	Place Saintelette 2, 1000 Bruxelles	Christian Carette	c.carette@wbi.be
Bulgaria	Territorial Cooperation Management, Directorate General, Ministry of Regional Development	St. Cyril and Methodius Street 17-19, Sofia 1202	Maria Duzova, Director General	mduzova@mrrb.government .bg
Chorwacja	Agency for Regional Development and EU Funds	Vlaska 108, Zagreb	Natasa Kulakowski, Assistant Director	Natasa.kulakowski@arr.hr
Cypr	DG EPCD	29 Vyronos Street, 1096 Nicosia	Despina Stavrou	dstavrou@treasury.gov.cy
Czechy	Centre of Regional Development of the Czech Republic	Vinohradská 46, 120 00 Prague 2	Jiri Jansa	Jansa@corr.cz
Dania	Danish Business Authority	Vejlsovej 29, 8600 Silkeborg	Niels Bjerring Hansen	njbjha@erst.dk
Estonia	Ministry of the Interior	Pikk 61, 15065 Tallinn	Nele Ivask	Nele.ivask@siseministeeriu m.ee
Finlandia	Ministry of Employment and the Economy, Finland, Regional Department, Coordination and Finance	PO Box 32, FI-00023, Government	Tuula Manelius	Tuula.manelius@tem.fi
Francja	Région Nord – Pas de Calais	151 Avenue du Président Hoover, 59555 Lille Cedex	Christophe Uliasz	Christophe.uliasz@nordpasd ecalais.fr
Niemcy	Ministry of Economic Affairs, Climate Protection, Energy and Regional Planning	Stiftsstr. 9, 55116 Mainz	Christoph Linscheid	Christoph.linscheid@mwkel.r lp.de
Grecja	Single Paying Authority, First Level Control Unit	Navarchou Nikodimou 11 & Voulis, 105 58 Athens	Christos Tsikmanlis	ctsikmanlis@mnec.gr
Węgry	Széchenyi Programme Office Consulting and Service Non-profit Limited Liability Company (Széchenyi Programiroda Non-profit Ltd.)	Szép utca 2, 1053 Budapest	Márta Gordos	mgordos@vati.hu
Irlandia	Southern & Eastern Regional Assembly	Assembly House, O'Connell Street, Waterford, Ireland	Stephen Blair	sblair@seregassembly.ie
Włochy	State General Accounting Department	Via XX Settembre 97, 00187 Roma	To be communicated later	To be communicated later
Łotwa	Ministry of Environmental Protection and Regional Development	25 Peldu street, Riga 1494	Artis Lapins	artis.lapins@varam.gov.lv
Litwa	Regional Policy Department to the Ministry of Interior of the Republic of Lithuania	Sventaragio str. 2, 01510 Vilnius	Deimante Jankunaite	Deimante.jankunaite@vrm.lt

Luxemburg	Direction du Controle Financier	3, rue de la Congrégation, 1352 Luxembourg	Patrick Gillen	Patrick.gillen@dcf.etat.u
Malta	Funds and Programmes Division	Triq il-Kukkanja, Santa Verena, SVR 1411	Raphael Scerri	Raphael.scerri@gov.mt
Holandia	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	P.O. Box 8242, 3503 RE Utrecht	Nancy Karjantiko	nancy.karjantiko@rvo.nl
Norwegia	Ministry of Local Government and Modernisation	Postbox 8112 Dep, 0032 Oslo	Mee Eline Eriksson	Mee-eline.eriksson@kmd.dep.no
Polska	Ministry of Infrastructure and Development	Wspólna 2/4, 00-926 Warsaw	Magdalena Rudzinska	Magdalena.rudzinska@mir.gov.pl
Portugalia	Agencia para o Desenvolvimento e Coesao I.P.	Avenida 5 de Outubro, 153-1050-053 Lisboa	Raquel Rocha	Raquel.rocha@adcoescao.pt
Rumunia	Ministry of Regional Development and Public Administration, General Directorate for European Programmes	Bvd. Libertatii nr. 12, sector 5, cod postal 040129, Bucuresti	Lorant Para	Lorant.para@mdrap.ro
Slowacja	Ministry of Economy of the Slovak Republic	Mierová 19, 827 15 Bratislava	Miroslava Dianiskova	Miroslava.dianiskova@economy.gov.sk
Slowenia	Government Office for Development and European Cohesion Policy	Kotnikova 5, 1000 Ljubljana	Natasa Franetic	Natasa.franetic@gov.si
Hiszpania	Dirección General de Fondos Comunitarios, Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas	Paseo de la Castellana, numero 162, 18th floor, 28071 Madrid	Fernando Fernández Melle (Deputy Director)	ffmelle@sepg.minhap.es
Szwecja	Tillväxtverket, Swedish Agency for Economic and Regional Growth	Box 4044, SE 12061 Stockholm	Håkan Flykt	hakan.flykt@tillvaxtverket.se
Szwajcaria	n/a			
Wielka Brytania	Department for Communities and Local Government	2 Marsham Street, London	Sam Lucas	Sam.lucas@communities.gsi.gov.uk

(2) Instytucja lub instytucje wykonujące zadania audytowe

PAŃSTWO PARTNERSKIE	NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	ZWIERZCHNIK/ OSOBA DO KONTAKTU	E-MAIL
Austria	Federal Chancellery , Division IV/3	Ballhausplatz 2, 1014 Vienna	Susanna Rafalzik	susanna.rafalzik@bka.gv.at
Belgia - Bruksela	Brussels Regional Public Service – Financial Control Department	Rue du Progrès 80, boîte 1, 1035 Brussels	Abderrahmane JAICHI	Ajaichi@sprb.irisnet.be
Belgia - Flandria	Agentschap Ondernemen – Afdelning Inspectie an Ondersteuning	Koning Albert II Laan 35 bus 12 1030, Brussel	De heer Dirk de Rijck	Dirk.derijck@agentschapondernemen.be
Belgia -Walonia	Inspection générale des finances, Cellule Audit de	Avenue Prince de Liege, 133 (3e etage),	Gerard Quinet (Inspector of	info@caif.wallonie.be

	l'Inspection des finances pour les fonds européens	5100 Jambes (Namur)	Finance), Genevieve Demarche (inspector of finance)	
Bulgaria	Audit of EU Funds Executive Agency	Slavyanska Street 4 Sofia 1040	Dobrinka Mihaylova	d.y.mihaylova@minfin.bg
Chorwacja	Agency for Audit of the European Union Programmes Implementation System	Alexandera von Humboldta 4/V, 10000 Zagreb	Zvonko Siric (Head of Service for ETC and IPA II Audit)	Zvonko.siric@arpa.hr
Cypr	Internal Audit Service of the Republic of Cyprus	13 Limassol Avenue, 2112 Aglantzia, Nicosia	Christos Karoulas	ckaroulas@internalaudit.gov.cy
Czechy	Ministry of Finance of the Czech Republic	Letenska 15, 118 10 Prague 1	Evzen Mrazek	Evzen.Mrazek@mfcz.cz
Dania	Danish Business Authority	Langelinje Alle 17, Kobenhaven O	Svend Holger Wellemberg	Svewel@erst.dk
Estonia	Ministry of the Interior / Enterprise Estonia (EAS)	Pikk 61, 15065 Tallinn	Aive Adler	Aive.adler@siseministeerium.ee
Finlandia	Ministry of Finance, Government financial controller's function Audit Authority Unit	PO Box 28, FI-00023, Government	Jan Holmberg	Jan.holmberg@vm.fi
Francja	Région Nord – Pas de Calais	151 Avenue du Président Hoover, 59555 Lille Cedex	Touhami Gherissi	Touhami.Gherissi@nordpasdecalais.fr
Niemcy	Ministry of Finance and Economics, EU Financial Control	Neues Schloss, Schlossplatz 4, 70173 Stuttgart	Christian Debach, Julia Münch, Sarah Kretschmann	Christian.debach@mfw.bwl.de; julia.muench@mfw.bwl.de, sarah.kretschmann@mfw.bwl.de
Grecja	General Accounting Office, Financial Audit Committee (EDEL), Directorate 56	57 Paneptistimou str., 105 64 Athens	Vasileios Katrivesis	gddde@mof-gl.gr, audit56_esf_eff_etc@edel.gr
Węgry	Directorate General for Audit of European Funds	Kálmán Imre u. 2., Budapest, H-1054	András Schneider	Andras.Schneider@eutaf.gov.hu
Irlandia	Internal & EU Audit, Department of Public Expenditure & Reform	3rd floor, Lansdowne House, Dublin 4	Dermot Byrne	Dermot.byrne@per.gov.ie
Włochy	Ministero dell'Economia e delle Finanze, Dipartimento della Ragioneria Generale dello Stato, Ispettorato Generale per i Rapporti Finanziari con l'Unione Europea, Ufficio XII	Via XX Settembre 97, 00187 Roma	Annia Giorgi Rossi	Anna.giorgirossi@tesoro.it
Łotwa	Ministry of Environmental Protection and Regional Development	25 Peldu street, Riga 1494	Zanda Janusauska	Zanda.Janusauska@varam.gov.lv
Litwa	Internal Audit Division of the Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania	Sventaragio str. 2, 01510 Vilnius	Rasa Rybakoviene	Rasa.Rybakoviene@vrm.lt
Luxemburg	Inspection Générale des Finances	2, rue de la Congrégation, 1352	Jeannot Waringo	Jeannot.Waringo@igf.etat.lu

		Luxembourg		
Malta	IAID Internal Audit and Investigations Department	Lower Ground Floor, Valletta Buildings, South Stree, Valletta	Kenneth Farrugia	Kenneth.a.farrugia@gov.mt
Holandia	Auditdienst Rijk	P.O. Box 20401, 2500 EK The Hague	R.C. (Ruud) van As	r.c.as@minfin.nl
Norwegia	Office of the Auditor General of Norway	Pilestredet 42, Postbox 8130 Dep, 0032 Oslo	Tor Digranes	Tor.digranes@riksrevisjonen.no
Polska	Ministry of Finance	Swietokrzyska 12 00-916 Warsaw	Rafal Manikowski	Rafal.Manikowski@mofnet.gov.pl
Portugalia	Inspecao-Geral de Financa	Rua Angelina Vidal, 41 -1199-005 Lisboa	Carlos Trigacheiro	Carlostrigacheiro@igf.min-financas.pt
Rumunia	Romanian Court of Accounts – Audit Authority	Str. General Ernest Brotesteanu nr 20, sector 1, cod postal 010528 Bucuresti	Ioan Aron Popa (president)	Aron.popa@rcc.ro
Slowacja	Ministry of Finance of the Slovak Republic	Stefanovicova 5, 817 82 Bratislava	Zusana Dolinakova, Zusana Slaninova	Zusana.dolinakova@mfsr.sk ; zusana.slaninova@mfsr.sk
Slowenia	Budget Supervision Office, Ministry of Finance	Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana	Natasa Prah	Natasa.prah@mf-rs.si
Hiszpania	Intervención General de la Administración del Estado (IGAE) Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas	C/María de Molina, numero 50 floor 15th, 28006 Madrid	Mercedes Vaga García (Auditora Nacional Jefe de División Oficina Nacional de Auditoria) Mercedes Lebrancon Cortás (Auditora Nacional Directora de Area Oficina Nacional de Auditoria)	divisionfondos@igae.minhap.es mlebrancon@igae.minhap.es
Szwecja	Ekonomistyrningsverket, The Swedish National Financial Management Authority	Box 45316, SE-10430 Stockholm	Barbro Nordgren	barbro.nordgren@esv.se
Szwajcaria	n/a			
Wielka Brytania	Government Internal Audit Agency (GIA)	G/08 Temple Quay House Bristol, BS1 6PN	Desmond Mulcahy	desmond.mulcahy@communities.gsi.gov.uk

5.2 Procedura utworzenia wspólnego sekretariatu

W programie obowiązują ustalenia związane z wdrażaniem stosowane w okresie programowym 2007-2013. Wspólny sekretariat jest powoływany po konsultacjach z państwami partnerskimi, a za proces ten odpowiedzialna jest instytucja zarządzająca. Siedzibą wspólnego sekretariatu jest Lille (we Francji). Wspólny sekretariat wspiera komitet monitorujący, instytucję zarządzającą, instytucję certyfikującą, a w stosownych przypadkach instytucję audytową w realizacji zadań. Praca wspólnego sekretariatu jest finansowana z budżetu pomocy technicznej. Pomoc wspólnego sekretariatu dla instytucji audytowej jest ograniczona wyłącznie do zadań administracyjnych, takich jak organizacja spotkań grupy audytorów, zapewnienie płynnej komunikacji pomiędzy zaangażowanymi podmiotami (instytucja audytowa, członkowie grupy audytorów, zewnętrzna firma audytowa), realizacja zadań w następstwie procedury pisemnej (decyzje ze spotkań grupy audytorów, zatwierdzane próby do celów audytu projektów itp.) oraz aktualizacja listy członków grupy audytorów. Powyższa pomoc nie ingeruje w zadania instytucji audytowej określone w art. 127 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013. Wspólny sekretariat w żaden sposób nie jest zaangażowany w określanie strategii audytu, przygotowywanie prób audytu, które będą audytowane lub przygotowywanie rocznej opinii instytucji audytowej.

5.3 Krótki opis rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli

Dalsza część dokumentu zawiera opis ustaleń dotyczących zarządzania i kontroli w programie INTERREG EUROPA.

Wspólna struktura wdrażania programu

Program INTERREG EUROPA będzie wdrażany przez następujące główne struktury: instytucję zarządzającą (IZ), wspólny sekretariat (WS), komitet monitorujący (KM), instytucję audytową (IA) i grupę audytorów.

Rola i zadania instytucji zarządzającej i wspólnego sekretariatu

Instytucja zarządzająca, przy wsparciu wspólnego sekretariatu, będzie odpowiedzialna za zarządzanie programem współpracy zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, o której mowa w art. 125 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP] oraz art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT]. Powyższe pozwoli na zapewnienie płynnego współdziałania różnych instytucji programowych.

Powyższe obejmuje następujące zadania i obowiązki:

- rzetelne i legalne płatności;
- środki informacji i promocji związane z programem współpracy;
- współpraca między instytucjami realizującymi program oraz, w razie potrzeby, innymi zainteresowanymi stronami;
- współpraca z Komisją Europejską oraz wdrażanie zaakceptowanych rekomendacji w zakresie poprawy procedur zarządzania i monitorowania;
- nadzór nad wspólnym sekretariatem i zarządzanie budżetem pomocy technicznej;
- przygotowania komitetów i pomoc doradcza dla komitetu monitorującego w zakresie strategicznej orientacji.

W wykonywaniu zadań i obowiązków instytucję zarządzającą wspomaga wspólny sekretariat. Obie instytucje ściśle współpracują ze sobą dla zapewnienia realizacji obowiązków.

Za powołanie wspólnego sekretariatu prawnie odpowiada instytucja zarządzająca. Pod jej nadzorem, wspólny sekretariat wspiera komitet monitorujący, instytucję zarządzającą, a w stosownych przypadkach instytucję audytową, w pełnieniu ich odpowiednich funkcji, a w szczególności:

- a. przygotowuje i wdraża decyzje komitetu monitorującego i komitetu programowania oraz podejmuje działania następcze w nawiązaniu do tych decyzji, organizuje posiedzenia komitetu monitorującego/komitetu programowania oraz grupy zadaniowej;
- b. współpracuje z instytucjami wykonawczymi i Komisją Europejską, aby zapewnić dostarczenie im odpowiednich sprawozdań oraz wszelkich innych odpowiednich informacji;

- c. współpracuje z organizacjami, instytucjami i sieciami współpracy, które są ważne dla realizacji celów programu;
- d. dystrybuje i upublicznia informacje na temat programu, o jego zróżnicowanych elementach i projektach, w tym prowadzi stronę internetową programu oraz organizuje wydarzenia;
- e. tworzy bazę danych programu i internetowy system monitorowania, aby zapewniać dane w formie elektronicznej, niezbędnej do celów monitorowania, oceny, zarządzania finansowego, weryfikacja i audytu;
- f. określa przejrzystą procedurę wyboru, kryteria wyboru, zakres naboru, pakiet dla aplikantów, w tym zasady finansowania, do zatwierdzenia przez komitet monitorujący;
- g. kieruje procesem składania wniosków wszystkich projektów, w tym dostarcza informacje i świadczy pomoc doradczą dla wnioskodawców (np. poprzez pakiet dla aplikantów), sprawdza i ocenia wnioski na podstawie zatwierdzonych kryteriów i procedury oraz informuje partnerów o decyzjach komitetu monitorującego;
- h. wspiera i organizuje działania wspierające generowanie i przygotowywanie projektów;
- i. organizuje spotkania poświęcone poszukiwaniu partnerów w całej UE;
- j. monitoruje zobowiązania i płatności w ramach środków EFRR na poziomie programu, według kategorii interwencji, zarządzając tym samym finansami programu;
- k. świadczy pomoc doradczą dla projektów, dotyczącą realizacji działań i zarządzania finansami;
- l. monitoruje postępy osiągane w projektach poprzez gromadzenie i analizę sprawozdań monitorujących realizację projektów, wyników monitorowania, rezultatów i realizacji finansowej, aby zapewnić dokonywanie wypłat na rzecz projektów zgodnie z ustalonymi ramami czasowymi;
- m. zarządza platformami na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk i koordynuje ich funkcjonowanie, w tym składanie ofert i podpisywanie umów w zakresie tematycznej wiedzy specjalistycznej, ukierunkowywanie i monitorowanie działań oraz przedstawianie sprawozdań zainteresowanym stronom programu oraz ich udział w realizacji programu;
- n. ustanawia spójny system zarządzania i kontroli w zakresie programu, zapewniając zgodność z prawem, prawidłowość deklarowanych wydatków oraz poszanowanie zasady należytego zarządzania finansami, a także współpracuje z kontrolerami pierwszego stopnia wyznaczonymi przez państwa partnerskie programu w celu przeprowadzenia weryfikacji zgodnie z art. 22 ust. 4 rozporządzenia EWT;
- o. wspiera instytucję zarządzającą w opracowywaniu deklaracji zarządczej dotyczącej funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli;
- p. zarządza budżetem pomocy technicznej (rachunkowością, udzielaniem zamówień, płatnościami, sprawozdawczością);
- q. w razie potrzeby wspiera instytucję zarządzającą w zarządzaniu budżetem pomocy technicznej (księgowość, zamówienia, płatności, raportowanie);
- r. realizuje zadania związane z codzienną pracą sekretariatu programu, tj. organizuje spotkania, przygotowuje dokumenty, sporządza protokoły itd.;
- s. współpracuje z podmiotem pełniącym funkcję instytucji certyfikującej oraz udostępnia mu wszystkie niezbędne dane;
- t. wspiera instytucję audytową i grupę audytorów; organizuje posiedzenia i podejmuje działania następcze w nawiązaniu do tych posiedzeń; dokonuje zmian w wykazach członków; przeprowadza postępowania o udzielenie zamówienia, zlecając na zewnątrz przeprowadzanie audytów; zapewnia prawidłowy przepływ informacji pomiędzy instytucją audytową, członkami grupy audytorów, audytowanymi projektami i zewnętrzną firmą audytorską, udostępniając tym podmiotom odpowiednie dane w celu zapewnienia sprawnej realizacji przydzielonych im zadań.

Odnośnie do zarządzania projektami instytucja zarządzająca / wspólny sekretariat ma uznaniową władzę w poniższym zakresie.

Instytucja zarządzająca / wspólny sekretariat może podjąć decyzję w sprawie zmian, o ile nie wpłyną one na cel ani na inne podstawowe cechy projektu. Instytucja zarządzająca / wspólny sekretariat może również podejmować decyzje w sprawie zmian, które nie będą wywierały wpływu na kwalifikowalność ani rezultaty projektu. Instytucja zarządzająca / wspólny sekretariat może w szczególności decydować o:

- dodatkowych, drobnych warunkach dla zatwierdzonych projektów, w przypadku dodatkowych błędów, pomyłek lub wyjaśnień wymaganych na etapie sprawdzania z partnerem wiodącym, czy zostały spełnione warunki;
- realokacji budżetu określonego w zatwierdzonym wniosku, jeżeli nie zmieni się zakres i realizacja głównych działań (bez zwiększania środków EFRR);
- zmianach w działaniach, które nie zmieniają głównego celu projektu;
- przedłużeniu okresu realizacji projektu, o ile nie spowoduje to przekroczenia terminu realizacji programu;
- przedłużeniu terminu przedstawienia przez partnera wiodącego raportu z postępu;
- zmniejszeniu zatwierzonego budżetu projektu, jeżeli partner projektu wycofał się z części działań lub ograniczył ich zakres;
- zastąpienia i/lub dodania partnerów projektu, pod warunkiem wyrażenia zgody przez państwo partnerskie, na terytorium którego znajduje się siedziba nowego partnera projektu.

W razie wątpliwości oraz we wszystkich innych kwestiach decyzje podejmuje Komitet Monitorujący, który będzie informowany o decyzjach instytucji zarządzającej/wspólnego sekretariatu w kwestiach wymienionych powyżej.

Rola i zadania instytucji sprawującej funkcję instytucji certyfikującej

Rolę instytucji certyfikującej programu pełni prowincja Flandria Wschodnia, belgijska instytucja publiczna. Instytucja certyfikująca będzie pełnić wszystkie funkcje i obowiązki zgodnie z art. 126 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Instytucja certyfikująca będzie także organem płatniczym i, jako taka, będzie odpowiedzialna za:

- przyjmowanie płatności dokonywanych przez Komisję Europejską,
- dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów.

Rola i zadania instytucji audytowej i grupy audytorów

Instytucja audytowa będzie pełnić wszystkie funkcje i obowiązki zgodnie z art. 127 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 oraz przepisami administracyjnymi w zakresie audytu działań współfinansowanych przez Europejskie Fundusze Strukturalne obowiązującymi we Francji, rolę instytucji audytowej będzie pełnić „Commission Interministérielle de Coordination des Contrôles des Opérations co-financées par les Fonds Européens” (CICC).

Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT] państwa członkowskie UE i Norwegia postanawiają, że instytucja audytowa nie będzie uprawniona do bezpośredniego wykonywania funkcji audytowych na całym terytorium objętym programem. W rezultacie instytucję audytową będzie wspierać grupa audytorów składająca się z przedstawicieli z każdego państwa członkowskiego UE i Norwegii uczestniczących w programie współpracy, którzy będą wykonywać obowiązki, o których mowa w art. 127 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Każde państwo członkowskie UE i Norwegia będą odpowiadać z audyty przeprowadzane na terytorium swoich państw. W rezultacie przedstawiciele muszą być uprawnieni do udziału w procesie decyzyjnym grupy audytorów w imieniu odpowiedniego państwa partnerskiego oraz muszą być sformowane z jednostek niezależnych od członków komitetu monitorującego, kontrolerów wyznaczonych zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT] oraz od działań podejmowanych projektowych oraz i jego finansów. Dane kontaktowe odpowiedniej niezależnej instytucji /jednostki reprezentującej państwa partnerskie w grupie audytorów zostaną zawarte w zgodzie na treść programu, podpisywanej przez każde państwo członkowskie UE i Norwegię, stosowny wykaz zostanie dostarczony Komisji wraz z programem współpracy. Komisja będzie informowana o aktualizacjach wykazu w ramach rocznego sprawozdania audytowego.

Grupa audytorów zostanie ustanowiona w ciągu trzech miesięcy od wydania decyzji zatwierdzającej program współpracy. Przewodniczyć jej będzie instytucja audytowa. Grupa audytorów opracuje i zatwierdzi własny regulamin wewnętrzny podczas swojego pierwszego posiedzenia. Ponadto, w przeciągu ośmiu miesięcy od przyjęcia programu współpracy, instytucja audytowa powinna przygotować strategię audytu dla przeprowadzania audytów. Strategia audytu powinna przedstawiać metodologię audytu, metodę doboru próby dla audytu projektów oraz planowanie audytu w powiązaniu z bieżącym rokiem obrachunkowym i dwoma kolejnymi latami obrachunkowymi.

Instytucja audytowa, w porozumieniu z grupą audytorów (i komitetu monitorującego w zakresie przepisów budżetowych), może zdecydować o zawarciu umowy z zewnętrzną firmą audytową na przeprowadzenie audytu, czy prawidłowo funkcjonują systemy zarządzania i kontroli oraz na właściwej próbie, zgodnie z art. 127 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Instytucja audytowa wraz z grupą audytową, przy wsparciu wspólnego sekretariatu, zapewnią jakość i kompletność prowadzonych prac w zakresie audytu. Wspólny sekretariat przekaze komitetowi monitorującemu informacje na temat wyników prac audytowych oraz konieczności podjęcia działań następczych w związku z tymi wynikami. W odniesieniu do powyższego, forma koordynacji wśród członków grupy audytorów zostanie opisana w regulaminie grupy audytorów, strategii audytu oraz opisie systemu zarządzania i kontroli.

Rola i zadania komitetu monitorującego

Zgodnie z art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP], zostanie ustanowiony komitet monitorujący. KM opracuje oraz jednomyślnie przyjmie własny regulamin podczas pierwszego posiedzenia. KM składa się z:

- maksymalnie trzech przedstawicieli z danego państwa (UE–28, Norwegia, Szwajcaria), na właściwym szczeblu władzy;
- przedstawicieli Komisji Europejskiej, Komitetu Regionów; Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny będzie uczestniczył z głosem doradczym;
- z głosem doradczym mogą uczestniczyć także instytucja zarządzająca i wspólny sekretariat;
- Instytucja audytowa może uczestniczyć jako niezależny obserwator.

Zgodnie z art. 49 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP], komitet monitorujący powinien dokonywać przeglądu wdrażania programu oraz postępów w osiąganiu celów, a bardziej szczegółowo pełnić funkcje wymienione w art. 110 rozporządzenia nr 1303/2013 [RWP]. Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT], Komitet dokona wyboru projektów finansowanych przez program współpracy. Komitet monitorujący przed ogłoszeniem każdego naboru przyjmie metodologię, kryteria wyboru projektów oraz zasady kwalifikowalności. Szczegółowe zapisy zostaną zawarte w regulaminie komitetu.

Komitet monitorujący zatwierdzi opis systemu zarządzania i kontroli, który będzie stanowił podstawę do desygnowania instytucji zgodnie z art. 124 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP].

Przedstawiciele komitetu monitorującego zagwarantują, że na poziomie krajowym wszyscy zainteresowani partnerzy będą zaangażowani w przygotowywanie, realizację, monitorowanie i ocenę programu współpracy, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

W odniesieniu do zadań realizowanych przez komitet monitorujący należy zapewnić, że decyzje Komitetu nie będą stronnice i wpływu na nie nie mogą mieć uprzedzenia osobiste i/lub interes organizacji żadnego z poszczególnych członków komitetu monitorującego. W przypadku konfliktu interesów, w odniesieniu do jakiegokolwiek kwestii merytorycznej rozważanej przez komitet monitorujący, członek komitetu powinien to zgłosić i nie powinien uczestniczyć w procesie decyzyjnym. Komitet monitorujący określi szczegóły procedury w swoim regulaminie.

Organizacja oceny, wyboru operacji oraz rozstrzygania skarg

Wnioski można składać w ramach naborów projektów. Dokumenty związane z procesem aplikowania zostaną opublikowane na stronie programu. Będą zawierały warunki naboru oraz podręcznik programu, przedstawiający zasady finansowania. Szczegóły procedury wyboru będą dostępne w podręczniku programu.

Wnioski zostaną udostępnione członkom komitetu monitorującego. Wspólny sekretariat organizuje obiektywną ocenę wniosków, na podstawie kryteriów kwalifikowalności i jakościowych zatwierdzonych przez komitet monitorujący oraz przedstawia propozycję do decyzji komitetu monitorującego.

Każde państwo partnerskie odpowiada za sprawdzenie kwalifikowalności i, w stosownych przypadkach, za potwierdzenie adekwatności partnera, ulokowanego na jego terytorium. Wskazane jest, aby odbyło się to zanim komitet monitorujący zatwierdzi projekt, ale nie później niż w ciągu dwóch tygodni po zatwierdzeniu projektu. W uzasadnionych przypadkach każde państwo partnerskie może odrzucić partnerów projektowych z jego terytorium, co nie wiąże się z odrzuceniem całego wniosku projektowego. W następstwie decyzji Komitetu Monitorującego instytucja zarządzająca przygotowuje umowę o dofinansowanie pomiędzy instytucją zarządzającą a aplikantami wiodącymi zatwierdzonych projektów.

Aplikanci wiodący odrzuconych wniosków są informowani pisemnie o przyczynach niezatwierdzenia lub o niekwalifikowalności wniosku. Wszystkie pytania związane z oceną zostaną przeanalizowane, a odpowiedzi na nie udzieli instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat. W razie potrzeby, pozostałe skargi zostaną przeanalizowane i odpowiedzi na nie udzieli komisja ds. skarg, składająca się z poprzedniego, obecnego i przyszłego przewodniczącego komitetu monitorującego oraz instytucji zarządzającej/wspólnego sekretariatu. W razie uznania za konieczne, komisja ds. skarg może zdecydować o skierowaniu skargi do komitetu monitorującego. Przegląd skarg, które analizowała i na które odpowiedzi udzielała komisja ds. skarg zostanie przedstawiony komitetowi monitorującemu w trakcie kolejnego posiedzenia. Szczegółowa procedura będzie opisana w podręczniku programu, przez co będzie dostępna dla aplikantów.

Procedura rozstrzygania skarg nie narusza żadnych mechanizmów lub procesów prawnego zadośćuczynienia na poziomie krajowym.

Skargi na decyzje instytucji zarządzającej/wspólnego sekretariatu, zapadające w trakcie realizacji projektu, będą rozpatrywane zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie, zawieranej pomiędzy instytucją zarządzającą a partnerem wiodącym. Skargi dotyczące kontroli I lub II stopnia należy składać na odpowiedzialne władze krajowe, zgodnie z przepisami krajowymi.

Procedura podpisywania dokumentu ustanawiającego warunki umowy o dofinansowanie

W następstwie decyzji komitetu monitorującego w sprawie wydatków związanych z projektem, instytucja zarządzająca będzie korzystała ze standardowego formularza umowy o dofinansowanie, zatwierdzonego przez komitet monitorujący i zawierającego dalsze szczegółowe postanowienia określające zakres obowiązków i odpowiedzialności beneficjentów. Instytucja zarządzająca podpisze umowę o dofinansowanie i przekaze ją partnerowi wiodącemu projektu.

W przypadkach, w których instytucja zarządzająca skorzysta z przysługującego jej prawa do rozwiązania umowy o dofinansowanie, państwa partnerskie uczestniczące w projekcie zostaną powiadomione o tym fakcie pocztą elektroniczną 1 miesiąc przed wydaniem takiej decyzji oraz będą miały możliwość przedstawienia swojej opinii. Komitet monitorujący zostanie poinformowany o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie podczas kolejnego posiedzenia.

Instytucja zarządzająca zapewnia, aby w umowach o dofinansowanie wyraźnie wskazano, że partner wiodący i partnerzy projektu są zobowiązani do przygotowania wszystkich dokumentów, dostarczenia wymaganych informacji i udostępnienia swoich pomieszczeń wszystkim upoważnionym organom UE, państwu członkowskiemu, instytucji audytowej, instytucji certyfikującej, instytucji zarządzającej lub wspólnemu sekretariatowi w celu przeprowadzenia kontroli i audytu zgodnie z przepisami art. 140 rozporządzenia nr (UE) 1303/2013 [rozporządzenie ogólne]. Umowy o dofinansowanie odnoszą się do systemów kontroli ustanowionych przez państwa członkowskie UE oraz Norwegię zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [rozporządzenie EWT].

Kontrola finansowa beneficjentów

Zgodnie z przepisami art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [EWT] oraz uwzględniając, że instytucja zarządzająca nie jest uprawniona do przeprowadzania weryfikacji na mocy art. 125 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP] na całym obszarze objętym programem, wszystkie państwa członkowskie UE oraz Norwegia wyznaczają instytucje odpowiedzialne za przeprowadzanie tego rodzaju weryfikacji w odniesieniu do beneficjentów mających swoją siedzibę na ich terytorium („kontroler(-zy)”), co określa załącznik nr 2.

Każde państwo członkowskie UE i Norwegia przekazują instytucji zarządzającej szczegółowy opis systemu kontroli sporządzony zgodnie z formularzem dostarczonym przez instytucję zarządzającą/wspólny sekretariat. Szczegółowe informacje na temat procedury zostaną zawarte

w opisie systemu zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 72 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Przy przeprowadzaniu oceny dokumentu, instytucja audytowa jest uprawniona do zwrócenia się do państwa partnerskiego o przedstawienie dodatkowych informacji. Państwa członkowskie UE i Norwegia bez zwłoki informują instytucję zarządzającą o wszelkich zmianach dotyczących organu odpowiedzialnego i organizacji systemu kontroli.

Zgodnie z art. 23 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, każde z państw członkowskich oraz Norwegia zapewnia, że czas weryfikacji wydatków wynoszący maksymalnie trzy miesiące od momentu złożenia dokumentów przez beneficjenta/partnera jest respektowany. W tym celu, każde z państw członkowskich UE oraz Norwegia dołoży wszelkich starań dla zapewnienia, że wydatki każdego beneficjenta/partnera projektowego zostaną zweryfikowane i potwierdzone przez kontrolerów w ciągu dwóch miesięcy po zakończeniu każdego okresu raportowania, ustalonego w umowie o dofinansowanie. Umożliwi to partnerowi wiodącemu projektu terminowe złożenie raportu z postępu do instytucji zarządzającej/wspólnego sekretariatu oraz pozwoli instytucji certyfikującej na regularne zgłaszanie wydatków do Komisji Europejskiej.

Koszty weryfikacji zostaną poniesione przez odpowiednie państwo członkowskie UE lub Norwęgę, lub przez partnerów projektu. W ostatnim przypadku, koszty te można zasadniczo uznać za kwalifikujące się do refundacji w ramach EFRR, a tym samym za wchodzące w skład kosztów raportowanych w ramach projektu.

Aby zapewnić spójność działań podejmowanych przez kontrolerów ze wszystkich państw biorących udział w programie, komitet monitorujący zdecyduje o standardowych wersjach dokumentów (takich jak standardowy formularz zatwierdzania wyników kontroli, formularze sprawozdań audytowych zawierających listy kontrolne) i zobowiąże wszystkie państwa członkowskie UE i Norwęgę do wykorzystywania tych dokumentów jako minimalnych wymogów przy przeprowadzaniu kontroli.

W odniesieniu do płatności z pomocy technicznej dla instytucji zarządzającej/wspólnego sekretariatu, instytucja zarządzająca zapewnia, że wydatek jest certyfikowany zgodnie z systemem kontroli ustanowionym we Francji. W przypadku finansowania środkami pomocy technicznej działań na poziomie krajowym przewiduje się dalsze ustalenia w tej sprawie.

Wszystkie instytucje krajowe muszą zapewnić poszanowanie unijnego prawa zamówień publicznych, a w szczególności rozporządzeń nr: 2004/18/WE i 2004/23/UE, rozporządzeń nr 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE po transpozycji przepisów do prawa krajowego, rozporządzeń nr 89/665/EWG oraz 92/13/EWG, a także ogólnych zasad prawa zamówień publicznych wynikających z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Monitorowanie projektu

Instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat monitoruje działalność i postęp finansowy w ramach projektów. W tym celu bierze pod uwagę trzy główne typy informacji:

- informacje na temat stopnia wykorzystania dofinansowania EFRR na realizację celów wskazanych w umowie o dofinansowanie oraz zatwierdzonym wniosku;
- informacje na temat postępów we wdrażaniu projektu zgodnie z umową o dofinansowanie i zatwierdzonym wnioskiem;
- poświadczenie przez kontrolera partnera wiodącego wydatków, zgodnie z systemem ustanowionym w każdym państwie partnerskim na mocy art. 23 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT].

Instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat ocenia raporty i monitoruje prawidłowość procesu wdrażania zatwierdzonego projektu, o którym mowa w umowie o dofinansowanie, zgodnie z procedurami określonymi w opisie systemu zarządzania i kontroli.

Monitorowanie programu

Dzięki monitorowaniu programu, informacje dotyczące wdrażania będą dostępne w dowolnym czasie. Informacje będą obejmować kwestie finansowe i osiągnięte rezultaty, z uwzględnieniem celów ustalonych dla kluczowych etapów, określonych w ramowych warunkach wykonania.

Monitorowanie będzie wspierać wysoką jakość, efektywną realizację dzięki monitorowaniu postępów projektów w stosunku do celów i zamierzonych rezultatów programu. Monitorowanie będzie opierać się głównie na regularnych raportach projektów, a w bardziej ogólnej perspektywie, na działaniach prowadzonych przez platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk.

W programie określono zbiór wskaźników monitorowania i oceny postępów. Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu i produktu przedstawiono w sekcji 2 niniejszego dokumentu. Wskaźniki te odnoszą się bezpośrednio do różnych celów szczegółowych programu. W szczególności wskaźniki rezultatu stanowią podstawę analizy wykonania programu. Odnoszą się one do możliwych do wychwycenia części zamierzonych rezultatów. Wspomniane wskaźniki specyficzne dla programu zostały opracowane zgodnie z określonymi, ścisłymi wymogami (mającymi zastosowanie do wszystkich programów dotyczących polityki spójności). Oprócz tego zbioru wskaźników rezultatu i produktu w programie INTERREG EUROPA można zdefiniować wskaźniki uzupełniające, dzięki którym instytucje programowe będą mogły skutecznie monitorować postępy i jakość realizacji programu i projektu.

Na projekty, zostanie nałożony obowiązek regularnego raportowania o efektach i namacalnych rezultatach osiągniętych przez współdziałające partnerstwo. W raportach wymagane będzie przedstawienie mocnych dowodów, pokazujących że działania przyczyniły się do zmian.

Wspólny sekretariat będzie gromadził i opracowywał dane z raportów, aby umożliwić sformułowanie wniosków na poziomie programu. Instytucja zarządzająca wykorzysta tę dokumentację – wraz z dodatkowymi informacjami na temat realizacji finansowej – w celu opracowania sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego, które przedstawi komitetowi monitorującemu.

Sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji oraz zamknięcie programu

Instytucja zarządzająca przedstawi Komisji zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT] sprawozdania z realizacji zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Sprawozdania te będą podlegały zatwierdzeniu przez komitet monitorujący, zanim zostaną przekazane Komisji. Sprawozdanie końcowe z realizacji zostanie przedstawione Komisji do dnia 31 grudnia 2023 roku.

Zamknięcie programu odbywa się zgodnie z art. 141 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP] i dokonują go właściwe instytucje programowe dla programu na lata 2014–2020. Zamknięcie programu będzie przygotowane w maksymalnym stopniu w okresie kwalifikowalności programu na lata 2014–2020, aby ograniczyć związane z zamykaniem programu czynności i koszty finansowane przez państwa partnerskie lub sukcesora programu.

Ocena

Program został poddany ocenie *ex ante*, przeprowadzonej przez niezależnych oceniających, aby poprawić ogólną jakość programu oraz zoptymalizować podział środków budżetowych i analizę ilościową docelowych wartości określonych w ramowych warunkach wykonania. Rekomendacje z oceny *ex ante* uwzględniono podczas opracowywania programu, jak opisano to w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

Zgodnie z art. 56 i 114 rozporządzenia (WE) nr 1303/2013 [RWP], instytucja zarządzająca opracuje plan oceny programu. Plan oceny zostanie przedstawiony na pierwszym posiedzeniu komitetu monitorującego. Na podstawie planu oceny przeprowadzona zostanie jedna ocena bądź kilka ocen, w celu oszacowania skuteczności, efektywności i skutków programu. Wszystkie oceny zostaną zbadane przez komitet monitorujący i wysłane Komisji.

Do 31 grudnia 2020 roku instytucja zarządzająca przekaże Komisji sprawozdanie podsumowujące wyniki ocen przeprowadzonych w okresie programowania, w tym ocenę głównych produktów i rezultatów programu.

Elektroniczna wymiana danych

Elektroniczne systemy zarządzania programem i danymi dotyczącymi projektów oraz ich monitorowania zostaną ustanowione najpóźniej do 31 grudnia 2015 roku. Przewiduje się również wprowadzenie internetowych systemów przekazywania raportów z realizacji projektów zgodnie z wymogami ustanowionymi w art. 122 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Wprowadzenie systemów umożliwi wymianę informacji między beneficjentami a instytucją zarządzającą, instytucją certyfikującą oraz instytucją audytową, za pośrednictwem elektronicznych systemów wymiany danych. Wspomniane systemy przyczynią się do zwiększenia interoperacyjności – dzięki nim beneficjenci będą musieli przedłożyć wszystkie informacje, o których mowa w art. 122 ust. 3, tylko jeden raz.

Elektroniczne systemy obecnego programu uwzględnią rozwiązania (bazy danych i funkcje online) opracowane na potrzeby poprzedniej edycji programu.

Uruchamianie i przepływy finansowe

Wkład różnych partnerów w finansowanie programu

Na poziomie programu pomoc techniczna jest finansowana jak pokazuje to tabela nr 16, a udział każdego państwa członkowskiego UE wynika z liczby mieszkańców danego kraju w odniesieniu do łącznej liczby ludności UE-28.

Instytucja certyfikująca administruje środkami EFRR i środkami norweskimi oraz wkładem krajowym do budżetu pomocy technicznej w ramach trzech odrębnych rachunków bankowych, które zostaną otworzone w ciągu 3 miesięcy od daty zatwierdzenia programu. Wkład szwajcarski dla projektów będzie bezpośrednio wypłacany partnerom szwajcarskim przez odpowiedzialną instytucję krajową. Wkład Norwegii i Szwajcarii do budżetu pomocy technicznej będzie wpłacany na rachunek pomocy technicznej.

W latach 2014–2020 państwa partnerskie będą przelewały wkład do pomocy technicznej maksymalnie w siedmiu ratach. Kwotę rocznego wkładu należy uiścić do końca stycznia roku, za który uiszczana jest dana składka. Wydłużenie tego terminu będzie możliwe wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach. Wspólny sekretariat wyśle pisemne wezwanie do zapłaty trzy miesiące przed terminem zapłaty, zgodnie z tabelami finansowymi wkładów krajowych do budżetu pomocy technicznej na lata 2014–2023, zatwierdzonymi przez komitet monitorujący. W pisemnym wezwaniu do zapłaty wskazany zostanie numer rachunku, kwota rocznych wkładów oraz terminy zapłaty. Budżet pomocy technicznej bazuje na planie finansowym programu współpracy. Wkład państw członkowskich UE jest proporcjonalny do liczby ich obywateli. Budżet pomocy technicznej obejmuje również składki Norwegii i Szwajcarii. W przypadku finansowania środkami pomocy technicznej działań na poziomie krajowym przewiduje się dalsze ustalenia w tej sprawie.

Instytucja certyfikująca będzie regularnie przedstawiała komitetowi monitorującemu sprawozdania na temat stanu płatności i wysokości odsetek nagromadzonych na rachunku. Zgodnie z art. 44 rozporządzenia nr 1303/2013 [RWP], wszelkie odsetki uzyskane z tytułu prefinansowania EFRR i norweskiego księguje się na rachunku programu, uznając je za środki należące do krajowego wkładu publicznego państw członkowskich UE i Norwegii. Informacje dotyczące kwoty odsetek uzyskanych z tytułu prefinansowania EFRR oraz sposobu ich wykorzystania są przekazywane Komisji w momencie ostatecznego zamknięcia programu. Decyzje w sprawie wykorzystania wszelkich odsetek uzyskanych z tytułu krajowego wkładu do pomocy technicznej będą podejmowane przez państwa partnerskie.

Jeżeli po zakończeniu okresu realizacji programu okaże się, że środki przekazane przez państwa partnerskie były wyższe niż środki faktycznie wykorzystane na potrzeby pomocy technicznej, instytucja zarządzająca dokona zwrotu odpowiedniej kwoty.

Główne etapy finansowania wspólnotowego, od instytucji zarządzającej do partnerów wiodących

Wszystkie projekty są prefinansowane przez partnerów projektowych. Partner wiodący zbiera poświadczenia wydatków od wszystkich partnerów projektu i razem z raportem z postępu występuje o refundację kosztów do instytucji zarządzającej. Maksymalne stawki zwrotu wydatków kwalifikowalnych określono w tabeli 16 w pkt 3.2.A. Instytucja zarządzająca przekazuje refundację partnerowi wiodącemu, który następnie przekazuje środki poszczególnym partnerom, zgodnie z raportem z postępu i umową partnerstwa. Wszystkie kwoty, o których mowa w umowie o dofinansowanie zostały podane w euro. Środki zostaną wypłacone w euro na rachunek bankowy wskazany przez partnera wiodącego we wniosku. Ryzyko walutowe ponosi partner wiodący.

Na mocy art. 21 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT] i art. 132 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP], instytucja certyfikująca jest zobowiązana do wypłacania partnerom wiodącym środków EFRR/norweskich. Powyższe ma zastosowanie także do środków norweskich dla partnerów z Norwegii, ponieważ środki te pozostają w dyspozycji programu. Instytucja certyfikująca zapewnia, że partnerzy wiodący otrzymają środki w pełnej wysokości, jak najszybciej, tj. średnio w ciągu 6 tygodni od momentu zatwierdzenia raportów przez instytucję zarządzającą/wspólny sekretariat, pod warunkiem, że środki zostały udostępnione przez Komisję Europejską i jeśli w projekcie uczestniczą

partnerzy norwescy, przez Królestwo Norwegii. Nie należy dokonywać żadnych potrąceń, zatrzymywać środków ani nakładać żadnych dodatkowych opłat, które mogłyby spowodować zmniejszenie kwoty refundacji. Zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT], partnerzy wiodący są odpowiedzialni za przekazanie refundacji EFRR/środków norweskich partnerom projektowym.

W przypadku podejrzenia o nieprawidłowości, instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat lub instytucja certyfikująca poinformuje właściwe władze państwa partnerskiego, wymienione w załączniku do złożonej zgody na treść programu, zgodnie z opisem systemu zarządzania i kontroli oraz zawiesza wypłatę refundacji EFRR lub środków norweskich związanych z rewidowanymi wydatkami i partnerami projektowymi. Płatności dla partnerów wiodących projektu zostaną dokonane po zatwierdzeniu raportów przez instytucję zarządzającą/wspólny sekretariat.

Wkład dla partnerów szwajcarskich nie jest uwzględniony w programie, ale na szczeblu krajowym. W związku z tym za zarządzanie nim odpowiadają władze szwajcarskie. W konsekwencji to władze szwajcarskie są odpowiedzialne za nadzorowanie zadań związanych z kontrolą finansową oraz audytem.

Informacja i komunikacja

Instytucja zarządzająca we współpracy ze wspólnym sekretariatem opracuje strategię komunikacji, która zostanie omówiona i zatwierdzona przez komitet monitorujący nie później niż 6 miesięcy po przyjęciu programu współpracy, zgodnie z art. 116 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Wszelkie zmiany w strategii komunikacji będą omawiane oraz zatwierdzane przez komitet monitorujący.

Co najmniej raz w roku instytucja zarządzająca będzie informować komitet monitorujący o postępach we wdrażaniu strategii komunikacji oraz o przeprowadzonej ocenie wyników, jak również o planowanych działaniach informacyjnych i komunikacyjnych, które należy przeprowadzić w kolejnym roku. Instytucja zarządzająca wyznaczy jedną osobę, która będzie odpowiedzialna za informację i komunikację na poziomie programu współpracy oraz przekaże Komisji informację na temat wyznaczonej osoby. Osoba ta uczestniczy w działaniach jakiegokolwiek (jakichkolwiek) sieci ustanowionej (ustanowionych) przez Komisję w celu zapewnienia wymiany informacji na temat wyników realizacji strategii komunikacji zgodnie z art. 117 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Interakcje pomiędzy osobą (osobami) odpowiedzialną (odpowiedzialnymi) za informację i komunikację na poziomie programu oraz w każdym państwie partnerskim zostaną określone w strategii komunikacji. Strategia komunikacji będzie wdrażana przez zespół ds. komunikacji w ramach wspólnego sekretariatu, pod kierunkiem dyrektora programu i instytucji zarządzającej. Zespół ten będzie współpracował z państwami partnerskimi oraz innymi podmiotami określonymi w załączniku XII część (3) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. W szczególności, państwa partnerskie wesprą działania związane z komunikacją poprzez dostarczanie, w stosownych przypadkach, specyficznych dla danego kraju informacji na temat potencjalnych beneficjentów, punktu kontaktowego dla wnioskodawców, zapewnią szerokie upowszechnianie informacji organizując wydarzenia krajowe. Budżet na wdrażanie strategii komunikacji będzie pochodził ze środków budżetu pomocy technicznej, zgodnie z zasadą proporcjonalności. Celem strategii komunikacji jest przede wszystkim informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwości uzyskania finansowania ze środków programu współpracy. Ponadto upublicznianie informacji na temat roli i osiągnięć polityki spójności poprzez prowadzenie działań informacyjnych i komunikacyjnych na temat wpływu i rezultatów programu oraz projektów. W skład strategii wejdą elementy określone w załączniku XII rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP].

W celu zapewnienia przejrzystości wsparcia z funduszy, na stronie internetowej programu zostanie opublikowana lista projektów, zawierająca co najmniej informacje określone w załączniku XII rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP]. Lista, aktualizowana co najmniej co 6 miesięcy, będzie możliwa do eksportowania w formacie pozwalającym na sortowanie, wyszukiwanie, pobieranie, porównywanie i łatwe publikowanie danych w internecie.

5.4 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi w przypadku korekt finansowych wprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub Komisję

Zmniejszenie i odzyskiwanie płatności od beneficjentów

Instytucja zarządzająca dba o to, aby wszelkie kwoty wypłacone w wyniku nieprawidłowości zostały odzyskane z projektu za pośrednictwem partnera wiodącego. Partnerzy projektu zwracają partnerowi wiodącemu wszelkie nienależnie wypłacone kwoty. Instytucja zarządzająca odzyskuje również środki od partnera wiodącego (a partner wiodący od partnera projektu) po wygaśnięciu, w całości lub w części, umowy o dofinansowanie, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie. Jeśli partner wiodący nie zdoła zapewnić sobie zwrotu kwot od innego partnera projektu lub w przypadku, gdy instytucja zarządzająca nie zdoła zapewnić sobie zwrotu kwot od partnera wiodącego lub jedyne go beneficjenta, państwo członkowskie UE, w zależności od tego, na terytorium którego państwa ma siedzibę lub, w przypadku EUWT, jest zarejestrowany dany beneficjent, zwraca środki instytucji zarządzającej na podstawie art. 27 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT]. Szczegółowe informacje na temat tej procedury zostaną zawarte w opisie systemu zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 72 rozporządzenia (WE) nr 1303/2013 [RWP]. Jednocześnie ze zwrotem / po dokonaniu zwrotu nieściągalnych należności przez państwo członkowskie UE na rzecz instytucji zarządzającej, państwo członkowskie UE ma prawo do zabezpieczenia spłaty dokonywanej przez partnera projektu lub jedyne go beneficjenta, którego siedziba znajduje się na terytorium danego państwa, w stosownych przypadkach nawet w drodze powództwa sądowego. W tym celu instytucja zarządzająca oraz partner wiodący przenoszą prawa przysługujące im na mocy umowy o dofinansowanie oraz umowy o partnerstwie na dane państwo członkowskie UE. Możliwość zabezpieczenia spłaty dokonywanej przez partnera projektu zlokalizowanego na terytorium takiego państwa oraz przeniesienia praw wynikających z umowy o dofinansowanie oraz umowy o partnerstwie mają także zastosowanie do Norwegii.

Instytucja zarządzająca odpowiada za zwrot stosownych kwot do budżetu ogólnego Unii zgodnie z podziałem odpowiedzialności między uczestniczące państwa członkowskie, określonym w programie współpracy i w art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT]. W odniesieniu do nieprawidłowości finansowych będących przedmiotem decyzji Komisji na podstawie art. 144-147 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, konsekwencje finansowe dla państw członkowskich UE zostały określone w poniższym podrozdziale „Zobowiązania i nieprawidłowości”. Kopie wszelkiej powiązanej korespondencji, wymienianej pomiędzy Komisją Europejską i państwem członkowskim UE zostaną przekazane instytucji zarządzającej/wspólnemu sekretariatowi. W odpowiednich przypadkach instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat poinformuje instytucję certyfikującą oraz grupę audytorów.

Zobowiązania i nieprawidłowości

Państwo partnerskie będzie ponosiło odpowiedzialność w związku z wykorzystaniem środków EFRR dla programu, finansowania norweskiego i szwajcarskiego:

- W przypadku wydatków związanych z projektami, przyznanych partnerom projektu mającym siedzibę na jego terytorium, odpowiedzialność ponosi indywidualnie każde państwo partnerskie.
- W przypadku nieprawidłowości systemowej lub korekty finansowej (o drugiej decyduje Komisja Europejska), państwa członkowskie UE ponoszą skutki finansowe proporcjonalnie do nieprawidłowości wykrytej na terytorium danego państwa członkowskiego UE; jeżeli nieprawidłowości systemowej lub korekty finansowej nie można powiązać z terytorium konkretnego państwa członkowskiego UE, państwo członkowskie UE ponosi odpowiedzialność proporcjonalnie do wkładu EFRR wypłaconego odpowiednim, zaangażowanym krajowym partnerom projektu.
- W zakresie wydatków związanych z pomocą techniczną:
 - Państwo członkowskie będzie współodpowiedzialne za decyzje Komitetu Monitorującego, w proporcji do swojego udziału w budżecie pomocy technicznej.
 - Jeśli pomoc techniczna jest wykorzystywana przez państwo członkowskie, państwo to ponosi pełną odpowiedzialność za wydatki.
 - Instytucja zarządzająca odpowiada za prawidłowe wdrażanie pomocy technicznej, w związku z czym ponosi pełną odpowiedzialność za skutki każdej decyzji podjętej w jej imieniu.

Jeżeli instytucja zarządzająca/wspólny sekretariat, instytucja certyfikująca, jakiekolwiek państwo członkowskie UE lub Norwegia będzie świadome nieprawidłowości, bezzwłocznie informuje o tym fakcie odpowiedzialne państwo członkowskie UE lub Norwegię, bądź instytucję zarządzającą/wspólny sekretariat. Wspólny sekretariat zapewnia dostarczenie informacji instytucji certyfikującej, instytucji audytowej oraz, w stosownych przypadkach, grupie audytorów.

Zgodnie z art. 122 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP], każde państwo członkowskie UE odpowiada za powiadamianie Komisji Europejskiej, a jednocześnie instytucji zarządzającej o nieprawidłowościach popełnionych przez beneficjentów mających siedzibę na jego terytorium. Każde państwo członkowskie UE informuje na bieżąco Komisję Europejską oraz instytucję zarządzającą o wszelkich postępach poczynionych w powiązanych postępowaniach administracyjnych i prawnych. Instytucja zarządzająca zapewni przekazanie informacji instytucji certyfikującej.

Jeżeli państwo partnerskie nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z wspomnianych przepisów, instytucja zarządzająca ma prawo zawiesić dokonywanie płatności na rzecz wszystkich partnerów projektu, których siedziba znajduje się na terytorium danego państwa partnerskiego.

5. 5 Stosowanie euro

Zgodnie z art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 [EWT] oraz w drodze odstępstwa od art. 133 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 [RWP], wydatki poniesione w walucie innej niż euro są przeliczane przez beneficjentów na euro w miesiącu, w którym poniesiono wydatki. Przeliczenie jest weryfikowane przez instytucję zarządzającą lub przez kontrolera w państwie członkowskim lub państwie trzecim, w którym beneficjent ma swoją siedzibę.

5.6 Zaangażowanie partnerów

Przedsięwzięcia podejmowane w celu zaangażowania partnerów, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w przygotowanie programu EWT i rola tych partnerów w przygotowaniu i wdrażaniu programu, w tym ich zaangażowanie w prace komitetu monitorującego

Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, program współpracy powinien angażować właściwych partnerów w przygotowanie oraz wdrażanie programu. Konkretnie, program powinien działać w oparciu o partnerstwo składające się z kompetentnych władz regionalnych i lokalnych, a także kompetentnych władz miejskich i innych władz publicznych, partnerów społecznych i ekonomicznych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, włącznie z partnerami działającymi w obszarze środowiska, organizacjami pozarządowymi, instytucjami odpowiedzialnymi za promowanie włączenia społecznego, równouprawnienia płci i niedyskryminację.

5.6.1 Działania podjęte na rzecz angażowania partnerów oraz ich rola w przygotowaniu programu współpracy

Komitet Programujący

Proces przygotowywania programu INTERREG EUROPA rozpoczął się w czerwcu 2012 roku wraz ustanowieniem Komitetu Programującego (KP), z przydzielonym mu zadaniem przygotowania programu współpracy międzyregionalnej na lata 2014-2020. Komitet składał się z maksymalnie trzech przedstawicieli państwa partnerskiego (UE, Norwegia, Szwajcaria). Reprezentanci danego państwa powinni, w stosownych przypadkach, pochodzić ze szczebla władz krajowych i regionalnych, tak aby zapewnić efektywność i szeroką reprezentację, spójną z systemem administracyjnym i organizacją instytucjonalną danego państwa.

Oprócz reprezentantów państw partnerskich, w Komitecie zasiadali także przedstawiciele Komitetu Regionów oraz Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Obie paneuropejskie instytucje zostały zaproszone do udziału w Komitecie dla zapewnienia, że interesy władz regionalnych i lokalnych, partnerów społeczno-ekonomicznych i społeczeństwa obywatelskiego z całej Europy były reprezentowane w trakcie procesu programowania. W trakcie procesu przygotowywania Komitet spotykał się często, aby omawiać oraz podejmować decyzje związane z kolejnymi etapami procesu programowania. W razie potrzeby członkowie Komitetu spotykali się dodatkowo w ramach Zespołu Zadaniowego (bez prawa decyzji), celem omówienia postępów i przygotowania się do procesu decyzyjnego w ramach Komitetu. Po zakończeniu w grudniu 2013 roku prac nad projektem Programu Współpracy, Komitet Programujący podjął działania na rzecz skonsultowania ze zróżnicowanym gronem partnerów w Europie opinii i propozycji odnoszących się do programu.

Konsultacje publiczne

Przed wszystkim projekt Programu Współpracy przedłożono do konsultacji publicznych, przedłużonych do 10 tygodni, w okresie od stycznia do marca 2014 roku. W konsultacjach, otwartych dla wszystkich zainteresowanych w Europie, można było uczestniczyć za pomocą kwestionariusza on-line. Kwestionariusz został udostępniony na stronie internetowej programu INTERREG IVC. Przedstawiciele państw partnerskich czynnie informowali właściwe podmioty z danego państwa o możliwości udziału w konsultacjach.

Kwestionariusz konsultacji publicznych w formie on-line wypełniło 350 osób i organizacji z 31 państw (włącznie z Albanią i Gruzją). Zawierało się w nich ponad 500 pojedynczych komentarzy i sugestii dotyczących modyfikacji lub wyjaśnień w programie. Władze publiczne reprezentowały ponad 50% respondentów, uniwersytety i instytucje badawcze 13%, organizacje wspierające biznes 11%. Lista respondentów jest dostępna w sekcji 9.3 niniejszego dokumentu.

Warsztat dla interesariuszy

Równolegle z procesem konsultacji w trybie on-line, zorganizowano specjalny warsztat dla interesariuszy celem konsultacji z sieciami i paneuropejskimi instytucjami, instytucjami i organizacjami UE oraz wybranymi biurami regionalnymi ulokowanymi w Brukseli. W warsztacie, który odbył się w lutym 2014 roku w Brukseli, uczestniczyło ponad 50 przedstawicieli. Lista uczestników jest dostępna w sekcji 9.3 niniejszego dokumentu.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Przygotowanie programu INTERREG EUROPA było przedmiotem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Procedura służy identyfikacji potencjalnych niekorzystnych efektów programów na środowisko w trakcie przygotowywania i, gdzie jest to konieczne, wprowadza odpowiednie poprawki. Raport środowiskowy był poddany konsultacjom publicznym równocześnie z konsultacjami projektu programu. Zgodnie z art. 9 dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, państwa partnerskie muszą zapewnić, że przepisy krajowe w zakresie procesu konsultacji były przestrzegane, w szczególności, że poinformowano odpowiednie władze krajowe odpowiadające za kwestie środowiska.

Uzupełnienie programu współpracy o wkład partnerów

Jednym z głównych doświadczeń z konsultacji społecznych, a w szczególności kwestionariuszy on-line, jest ogólna pozytywna reakcja na strategię i główne cechy programu. Większość respondentów zgodziła się z różnymi aspektami INTERREG EUROPA. Częściowo można to wytłumaczyć faktem, że znaczna liczba respondentów była zaznajomiona ze współpracą regionalną, przez co świadoma oferowanych przez nią korzyści. Jednak połowa respondentów nie była zaangażowana w projekty INTERREG IVC. Pozytywna reakcja odnosi się także do najbardziej innowacyjnej z cech INTERREG EUROPA, mianowicie wprowadzenia drugiego etapu w projektach oraz Platform na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityki.

W rezultacie wyniki konsultacji społecznych nie doprowadziły do żadnych poważnych zmian w proponowanej strategii. Niemniej, niektóre z propozycji spowodowały bezpośrednie modyfikacje Programu Współpracy, uwydatniając kompletność lub wyjaśnienia pewnych aspektów strategii INTERREG EUROPA. Przykładowo, znaczenie kontekstu globalnego i międzynarodowych zależności zostało przypomniane w strategii programu. Wyjaśniono wagę znaczenia zmian klimatycznych dla terytoriów UE. Wprowadzono dodatkowe informacje dotyczące kilku tematów, jak na przykład transportu w osi priorytetowej 3. Uwypuklono rolę technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) jako koncepcji przekrojowej w programie. Możliwa synergia między INTERREG EUROPA i innymi programami UE została dodatkowo opisana w sekcji 6.2 programu współpracy.

Ogólna pozytywna reakcja nie oznacza, że przed programem INTERREG EUROPA nie ma wyzwań, którym musiałby sprostać. W szczególności wyraźna koncentracja na poprawie funduszy strukturalnych została zauważona przez kilku respondentów jako interesująca, lecz trudna z uwagi na pewne ograniczenia. Z punktu widzenia respondentów konsultacje publiczne przyczyniły się do udoskonalenia strategicznego podejścia do realizacji programu, w szczególności strategii komunikacji.

5.6.2 Rola partnerów we wdrażaniu programu współpracy, włącznie z udziałem w Komitecie monitorującym

Jak wskazano powyżej, w sekcji 5.3, Komitet Monitorujący INTERREG EUROPA składa się z przedstawicieli państw partnerskich reprezentujących właściwy poziom rządzenia. Ponadto udział Komitetu Regionów oraz Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego będzie kontynuowany. Obie paneuropejskie instytucje mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komitetu Monitorującego

z głosem doradczym. Powyższe zapewni, że perspektywa władz regionalnych i lokalnych, partnerów społeczno-ekonomicznych i społeczeństwa obywatelskiego z całej Europy będzie reprezentowana w trakcie wdrażania programu.

SEKCJA 6. KOORDYNACJA

Niniejsza sekcja dotyczy koordynacji INTERREG EUROPA z innymi programami finansowanymi przez UE. Zapewnienie lepszej koordynacji z innymi politykami i programami jest konieczne, aby umożliwić wspieranie synergii i komplementarności między nimi. Koordynacja ma kluczowe znaczenie dla przyczyniania się do realizacji odpowiednich celów wspomnianych programów, pozwalając jednocześnie uniknąć podwójnego finansowania tych samych działań przez UE.

6.1. Koordynacja z pozostałymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi

6.1.1. Koordynacja z programami realizowanymi w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia

Program INTERREG EUROPA będzie koncentrował się na poprawie wdrażania polityk rozwoju regionalnego, w szczególności, lecz nie wyłącznie, związanych z wdrażaniem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESI). Jego celem jest zwiększenie wartości dodanej programów związanych z ESI, w szczególności tych opracowanych w ramach celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

Koordynacja między oboma rodzajami programów zostanie zapewniona dzięki zwiększeniu zaangażowania regionalnych instytucji zarządzających, odpowiedzialnych za wdrażanie wspomnianych programów realizowanych w ramach celu 1., w szczególności poprzez zwrócenie ich uwagi na dobre praktyki wypracowane w ramach INTERREG EUROPA oraz oferowanie im usług i przekazywanie informacji. Zapewniona zostanie również regularna współpraca między platformami na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk a instytucjami zarządzającymi, odpowiedzialnymi za wdrażanie programów realizowanych w ramach celu 1. Platformy umożliwią wymianę informacji i przyczynią się do usprawnienia procesu wdrażania programów regionalnych.

Aby zwiększyć świadomość istnienia platform na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk w całej Europie i zapewnić ich ściślejsze powiązanie z decydentami na szczeblu regionalnym, organizowane będą wydarzenia z udziałem przedstawicieli instytucji (z regionów NUTS 2) wdrażających programy celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia, służące realizacji 4 celów tematycznych wspieranych przez INTERREG EUROPA. Tego rodzaju wydarzenia należy organizować w ścisłej współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, co najmniej dwukrotnie w okresie programowania, najlepiej na początku i w połowie tego okresu. Na zaproszenie DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej zorganizowane zostanie posiedzenie inauguracyjne dla każdej z czterech platform na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk, z udziałem przedstawicieli wszystkich regionów w Europie. Spotkanie w połowie okresu programowania zostanie zorganizowane na tych samych zasadach.

Program współpracy międzyregionalnej będzie również wspierał i finansował projekty współpracy międzyregionalnej, mające na celu upowszechnianie dobrych praktyk w uczestniczących regionach, w szczególności poprzez ich wdrażanie w ramach odpowiednich programów celu Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

Obszary, w których można osiągnąć synergię między programem współpracy międzyregionalnej a innymi funduszami ESI, będą obejmowały w szczególności:

- polityki wspierania innowacji;
- konkurencyjność MŚP;
- polityki w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, obejmujące kwestie związane z efektywnością energetyczną i energią odnawialną;
- ochronę i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Wnioskodawcy zostaną zobowiązani do przekazania informacji na temat pomocy UE, z której korzystali w przeszłości, korzystają obecnie lub zamierzają korzystać oraz do wskazania sposobu koordynacji działań podejmowanych w innych programach. Chodzi przede wszystkim o uniknięcie powielania między projektami INTERREG EUROPA i podobnymi projektami realizowanymi w ramach innych programach głównego nurtu.

6.1.2. Komplementarność z programami transgranicznymi i transnarodowymi

Program INTERREG EUROPA będzie wspierał współpracę pomiędzy regionami objętymi programami transgranicznymi i transnarodowymi, w celu umożliwienia wymiany doświadczeń i przekazywania najlepszych praktyk związanych z określonymi tematami.

Synergie z ww. innymi programami Europejskiej Współpracy Terytorialnej mogą być dwukierunkowe. Z jednej strony, projekty współpracy transgranicznej i transnarodowej mogą zostać podstawą do szerszej wymiany doświadczeń na poziomie UE, finansowanej przez INTERREG EUROPA (komplementarność typu „upstream”). Z drugiej strony, wymiana i poszerzanie wiedzy z zakresu polityk w ramach projektów programu INTERREG EUROPA prowadzi w następstwie do bardziej skonkretyzowanych wspólnych projektów, o wymiarze transnarodowym lub transgranicznym (komplementarność typu „downstream”)

Na potrzeby analizy synergii INTERREG EUROPA będzie ściśle współpracował z programem INTERACT III (patrz: pkt 6.1.3).

Ponadto opracowane zostaną również zalecenia operacyjne Komitetu Monitorującego, aby uniknąć potencjalnych przypadków pokrywania się postanowień przyszłych programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna na rzecz współpracy transgranicznej i transnarodowej. Wspomniane zalecenia operacyjne przyczynią się do zapewnienia wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania działań.

6.1.3. Koordynacja z pozostałymi programami współpracy międzyregionalnej

Od 2000 roku cztery programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT) – ESPON, INTERACT, INTERREG IVC i URBACT – zajmowały się różnymi elementami służącymi poprawie jakości i efektywności polityki regionalnej UE. Wspólny paneuropejski zakres geograficzny i wzrastający stopień zaawansowania projektów stawał się rozpoznawalny. Coraz więcej przykładów komplementarności prezentowano w trakcie wielu wydarzeń, na przykład w trakcie „Dni Otwartych”. Ponadto personel programów spotykał się wielokrotnie wspólnie, w szczególności przy tworzeniu ram na rzecz wspólnej kapitalizacji i upowszechnianiu rezultatów.

We wszystkich wspomnianych programach operacyjnych realizowanych w latach 2007–2013 uwzględniono postanowienie o następującej treści: „Należy wspierać synergię między trzema programami sieciowymi INTERACT, ESPON i URBACT, a także programem współpracy międzyregionalnej (INTERREG IVC) poprzez silną koordynację działań w zakresie opracowywania rocznych planów działania i poprzez regularne przedkładanie Komitetowi Monitorującemu informacji na temat działań i rezultatów osiągniętych w ramach innych programów. Ponadto planowana jest bliska współpraca w zakresie wdrożenia programów pod względem technicznym”. Obecne programy współpracy rozwijają to podejście, zacieśniając współpracę i zwiększając wysiłki na rzecz zapewnienia komplementarności.

Ustalenia w zakresie koordynacji programów współpracy międzyregionalnej obejmują w szczególności realizację działań z udziałem personelu:

- organizację wydarzeń poświęconych współpracy dwustronnej;
- działania w zakresie wspólnej kapitalizacji i upowszechniania informacji (opracowywanie i promowanie europejskich wskaźników, narzędzi, danych i metod, a także sprawdzonych dobrych praktyk);
- organizowania wspólnych wystaw, warsztatów i kampanii informacyjnych/kampanii służących zwiększaniu poziomu świadomości w zakresie rozwoju terytorialnego.

Powiązania z programem INTERACT III, w odniesieniu do jego misji związanej z poprawą wdrażania programów EWT, zostaną utrzymane. W miejscu, gdzie INTERACT skupia się głównie na wspieraniu instytucji programów, projekty i platformy INTERREG EUROPA stwarzają szansę tworzenia w oparciu o projekty oraz wnoszenia wkładu do projektów w ramach programów EWT. INTERACT III w możliwym stopniu zamierza wspierać programy EWT także w celach tematycznych, których nie obejmuje INTERREG EUROPA. Oba programy określiły sposoby pracy dające obopólne korzyści i pozwalające na uniknięcie powielania prac.

6.1.4. Koordynacja z EFS, EFFROW i EFMR

Uwzględniając podejście tematyczne przyjęte dla INTERREG EUROPA, ryzyko pokrywania się działań podejmowanych za pośrednictwem różnych projektów współfinansowanych w ramach programu z działaniami podejmowanymi w ramach EFS, EFFROW i EFMR jest bardzo niskie.

Wnioskodawcy zostaną jednak poproszeni o przekazanie informacji na temat pomocy UE, z której korzystali w przeszłości, korzystają obecnie lub zamierzają korzystać oraz do wskazania sposobu koordynacji działań podejmowanych w innych programach w celu uniknięcia przypadków pokrywania się działań.

6.2. Koordynacja z innymi instrumentami unijnymi

Koordynacja z innymi instrumentami unijnymi, odnoszącymi się do kwestii ściśle powiązanych z INTERREG EUROPA, będzie odbywała się głównie poprzez dokładne sprawdzenie spójności pomiędzy nimi.

Dotyczy to przede wszystkim programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”, w tym części IV Upowszechnianie doskonałości i rozszerzanie uczestnictwa (Teaming, ERA Chairs&Twinning) oraz części Wiodąca rola w przemyśle (Innovation in SMEs – INNOSUP-2015-1 “Cluster facilitated projects for new industrial value chains”). Ponadto Programu inteligentna energia – Program dla Europy III (IEE III), Programu ramowego na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020 – COSME (szczególnie działania COSME dotyczące klastrów, Cluster Excellence and Cluster Internationalisation Programmes for SMEs oraz projekty poprzedniej edycji programu [CIP] dotyczące klastrów), programu środowiskowego LIFE na lata 2014–2020, który wspiera w szczególności przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu.

W odniesieniu do transportu i zrównoważonej mobilności, państwa członkowskie oraz ich partnerzy wykorzystują dotychczasowe działania oraz powiązania z następującymi inicjatywami Komisji Europejskiej:

- The Civitas Initiative (wspierająca innowacyjne działania dla bardziej zrównoważonej mobilności miejskiej i transportu) – www.civitas.eu
- Eltis (służący gromadzeniu informacji i narzędzi w obszarze zrównoważonej mobilności miejskiej)
- Konkretnie instrumenty finansowe programów takich jak CEF (węzły miejskie stanowiące nowy priorytet nowej polityki TEN-T, począwszy od naboru w 2014 roku), programy IAB's ELENA i JASPERS oraz Europejski Fundusz na rzecz Efektywności Energetycznej
- Prace władz krajowych w zakresie tworzenia ram krajowych na rzecz odpowiedniej infrastruktury uzupełniania paliw alternatywnych (należy je złożyć do Komisji Europejskiej do października 2016 roku)
- Porozumienie Burmistrzów (wspierające tworzenie Planów działania na rzecz zrównoważonego zużycia energii) - www.covenantofmayors.eu
- Europejska Platforma na rzecz Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (ang. The European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans) – ułatwiająca współpracę decydentów w zakresie nowych podejść i planowania w obszarze transportu miejskiego oraz mobilności) – www.mobilityplans.eu
[powiązana z pakietem Komisji Europejskiej: Urban Mobility Package of 2013 - http://ec.europa.eu/transport/themes/urban/ump_en.htm]
- The Smart Cities and Communities European Innovation Partnership - <http://ec.europa.eu/eip/smartcities/>
- URBACT - <http://urbact.eu/>

Koordynacja zostanie zapewniona dzięki prowadzeniu wymiany informacji na temat wniosków, projektów oraz, w stosownych przypadkach, rezultatów między instytucją zarządzającą, wspomaganą przez wspólny sekretariat i instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie tych programów. Wspomniana wymiana informacji będzie również obejmowała, w stosownych przypadkach, potencjalne skierowanie wnioskodawców projektu do bardziej odpowiedniego programu.

Aplikanci będą proszeni o podanie informacji o możliwych przeszłych i/lub bieżących inicjatywach finansowanych przez UE i wskazanie wartości dodanej swoich propozycji w porównaniu z tymi inicjatywami.

Nie uniemożliwia to projektom współpracy międzyregionalnej bazowania na doświadczeniach i praktykach finansowanych przez inne unijne instrumenty. W stosownych przypadkach, produkty z innych inicjatyw UE mogą być integrowane z działaniami służącymi pogłębianiu wiedzy oraz produktami platform na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk programu INTERREG EUROPA. Instrumenty unijne dla okresu 2014-2020 mogą być także wykorzystywane do realizacji (części) planów działania, które będą opracowywane przez partnerów projektów współpracy międzyregionalnej.

6.3. Spójność/koordynacja z innymi politykami i narzędziami UE

6.3.1. Koordynacja z platformą inteligentnej specjalizacji (ang. Smart Specialisation Platform - S3)

Na podstawie treści zobowiązania podjętego w ramach Unii innowacji, Instytut Perspektywicznych Studiów Technologicznych (IPST) w Sewilli (Hiszpania) opracował w 2010 roku platformę S3, służącą wspieraniu regionów i państw członkowskich w opracowywaniu, wdrażaniu i przeprowadzaniu przeglądu regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji (ang. RIS3), w celu zapewnienia ich zgodności z uwarunkowaniami *ex ante*, nakładanymi na mocy rozporządzenia.

W odniesieniu do platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk dla CT1, przewidzianej w aktualnej wersji programu INTERREG EUROPA, zostanie zapewniona ścisła współpraca z platformą S3. Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk będzie uzupełniała działania podejmowane przez IPST, koncentrując się na kwestiach związanych z treścią, tj. na projektach finansowanych w regionach w ramach strategii inteligentnej specjalizacji, podczas gdy platforma S3 będzie w dalszym ciągu rozwijała elementy związane ze strategią/koncepcją (np. sześć etapów w wytycznych RIS3). Platforma na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk programu współpracy międzyregionalnej będzie pewnego rodzaju „odnogą” platformy S3, w odniesieniu do zawartości merytorycznej i osiągnięć.

6.3.2. Spójność z zasadami pomocy państwa

Państwa członkowskie potwierdzają, iż jakakolwiek pomoc państwa, która może zostać udzielona w ramach tego programu, jest zgodna pod względem proceduralnym i rzeczowym z zasadami pomocy państwa obowiązującymi w momencie udzielania pomocy.

SEKCJA 7. ZMNIEJSZANIE OBCIĄŻEŃ ADMINISTRACYJNYCH DLA BENEFICJENTÓW

7.1 Ocena obciążeń administracyjnych beneficjentów

Ocena śródkresowa programu INTERREG IVC (2010)⁴⁶ zidentyfikowała niektóre ze źródeł komplikacji w zasadach i procedurach programu, pozostawiających miejsce do wprowadzenia uproszczeń, szczególnie w następujących obszarach:

- ogólne ustalenia i ramy wdrożenia programu (np. struktury zarządzania programem, rodzaje działań, poziomy współfinansowania itp.);
- aplikacja na poziomie programu, ocena, wybór i proces zatwierdzania projektów;
- ogólne ustalenia i wdrażanie projektów (np. zakres partnerstwa i rodzaj partnerów, rodzaje działań);
- zarządzanie administracyjne i finansowe oraz raportowanie na poziomie projektów.

7.2 Planowane najważniejsze działania, zmniejszające obciążenia administracyjne w ramach INTERREG EUROPA

Już w okresie 2007–2013 program INTERREG IVC podjął szereg kroków służących ograniczeniu lub zlikwidowaniu niektórych komplikacji związanych z zarządzaniem finansowym, administracyjnymi oraz raportowaniem przez projekty. INTERREG EUROPA wykorzysta te doświadczenia i podejmie dalsze kroki na rzecz zmniejszania obciążeń administracyjnych, nakładanych na beneficjentów.

Jednym z istotnych działań na rzecz uproszczenia odpowiednich procedur, które zostało już podjęte w ramach INTERREG IVC, było wprowadzenie stawki zryczałtowanej w odniesieniu do kosztów administracyjnych (kosztów ogólnych). Począwszy od 4. naboru wniosków (2011), procedura obliczania i zgłaszania kosztów administracyjnych uległa znacznemu uproszczeniu dzięki wprowadzeniu stawki zryczałtowanej w wysokości 12% kosztów administracyjnych personelu partnerskiego. Stawkę zryczałtowaną stosuje się automatycznie w odniesieniu do kosztów personelu, dzięki czemu partnerzy nie muszą przedstawiać dalszych potwierdzających dowodów ani dokumentów. Wprowadzenie tej zmiany przyczyniło się do istotnego zmniejszenia obciążeń administracyjnych i sprawozdawczych nakładanych na (wiodących) partnerów projektu. Jednocześnie podjęcie tych działań umożliwiło uproszczenie zadań kontrolerów i audytorów pierwszego stopnia, którzy wcześniej byli zmuszeni do skupiania nieproporcjonalnie dużej części swoich wysiłków w zakresie kontroli na stosunkowo niewielkiej części budżetów projektów.

Program INTERREG EUROPA w okresie programowym 2014-2020 będzie w dalszym ciągu stosował stawkę zryczałtowaną w kosztach administracyjnych. Wysokość stawki zryczałtowanej zostanie określona zgodnie z art. 67 i art. 68 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 481/2014.

Innym istotnym krokiem w kierunku uproszczenia procedur, który został już wykonany w ramach INTERREG IVC, było wprowadzenie w 2011 roku internetowego systemu składania raportów i wniosków w sprawie wprowadzenia zmian w projektach. Wcześniej stosowane standardowe wzory w pliku Excel zostały zastąpione internetowym systemem umożliwiającym uzyskanie bezpośredniego dostępu do bazy danych programu. Główne zalety tego rozwiązania obejmują:

- wyeliminowanie problemów z kompatybilnością różnych wersji oprogramowania;
- możliwość wypełniania formularza przez wielu użytkowników (np. koordynatora, kierownika ds. finansowych i partnerów), co przyspiesza proces sprawozdań składania raportów;
- automatyczne sprawdzanie kompletności informacji zawartych w formularzu, co zmniejsza liczbę błędów i opóźnień w realizacji procedury.

Internetowy system będzie również w dalszym ciągu wykorzystywany w ramach programu INTERREG EUROPA. Ponadto w nowym programie wprowadzony zostanie także internetowy system zgłaszania wniosków projektowych, co powinno przyczynić się do zmniejszenia odsetku niekwalifikowalnych wniosków. Korzystanie z tych systemów zapewni zgodność INTERREG EUROPA z zasadami e-spójności (zob. poniżej).

⁴⁶ Ocena śródkresowa programu współpracy międzyregionalnej INTERREG IVC, 2010 r.

Kolejnym działaniem przyczyniającym się do uproszczenia procedur jest harmonizacja prac prowadzonych wspólnie w ramach różnych programów EWT, w celu przygotowania się do okresu programowania 2014–2020. Celem tej inicjatywy jest ujednolicenie procesu wdrażania programu i procedur stosowanych w jego ramach dzięki wprowadzeniu szeregu wspólnych wzorów i modelowych formularzy, biuletynów, podręczników i wytycznych. Wspomniane prace na rzecz harmonizacji były koordynowane przez INTERACT i aktywnie wspierane w ramach INTERREG IVC. INTERREG EUROPA wykorzysta rezultaty tych prac przy tworzeniu narzędzi wdrażania na lata 2014–2020.

Podjęte zostaną również dalsze działania na rzecz uproszczenia procedur. Jeżeli chodzi o kwestie finansowe, przedstawiona zostanie również możliwość korzystania z wariantów kosztów uproszczonych w ramach innych linii budżetowych, w celu zmniejszenia wysiłków administracyjnych na wszystkich poziomach dzięki zastosowaniu rozwiązań przewidzianych w art. 67 i art. 68 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 481/2014. Odnośnie do monitorowania działań i rezultatów, liczba wskaźników, które będą raportować projekty zostanie znacznie zmniejszona (w ramach INTERREG IVC odpowiednie raporty z realizacji projektu, zawierające informacje na temat ponad 15 wskaźników należało składać co pół roku).

7.3 E-spójność

Artykuł 112 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów stanowi, że najpóźniej do końca 2015 roku instytucje zarządzające programami powinny zapewnić możliwość prowadzenia wymiany informacji pomiędzy beneficjentami i instytucjami programowymi drogą elektroniczną. Ściślej rzecz biorąc, w inicjatywie na rzecz zapewnienia e-spójności w obszarze funduszy strukturalnych ustanowiono następujące wymagania w zakresie wymiany danych drogą elektroniczną obowiązujące w okresie od 2014 do 2020 roku:

- beneficjenci nie muszą wprowadzać tych samych danych do systemu więcej niż raz;
- interoperacyjność jest gwarantowana, co oznacza, że dane wprowadzone przez beneficjentów są wymieniane między różnymi podmiotami w ramach tego samego programu współpracy;
- elektroniczna ścieżka audytu jest zgodna z odpowiednimi artykułami rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (art. 112 i 132), a także z wszystkimi wymaganiami krajowymi w zakresie dostępności dokumentów;
- system wymiany danych drogą elektroniczną zapewnia integralność danych i ich poufny charakter, uwierzytelnianie nadawcy oraz przechowywanie odpowiednich informacji zgodnie z przepisami w zakresie przechowywania (art. 132 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

System wymiany danych drogą elektroniczną, funkcjonujący w ramach INTERREG IVC, był już w przeważającej mierze zgodny z tymi normami. Począwszy od daty rozpoczęcia okresu programowania, program INTERREG EUROPA będzie w dalszym ciągu funkcjonował w oparciu o te zasady.

SEKCJA 8. ZASADY HORYZONTALNE

8.1 Zrównoważony rozwój

Zrównoważony rozwój jest jednym z głównych filarów INTERREG EUROPA. Program zapewnia wsparcie na rzecz szeregu osi priorytetowych, których cele szczegółowe koncentrują się na kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem, w szczególności: przechodzeniem na gospodarkę niskoemisyjną (priorytet 3/cel szczegółowy 3.1) oraz środowiskiem i efektywnym gospodarowaniem zasobami (priorytet 4/cel szczegółowy 4.1 i 4.2).

W ramach celów szczegółowych program zapewni wsparcie na rzecz realizacji projektów współpracy międzyregionalnej, których głównym celem jest poprawa wdrażania polityk i programów regionalnych dotyczących kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. We wniosku projektowym należy wyraźnie wykazać, że planowane działania przyczynią się do poprawy wdrażania tych polityk regionalnych i ostatecznie wniosą wkład w zrównoważony rozwój odpowiednich regionów. Wnioski, w których nie uda się wykazać wyraźnego wkładu planowanego projektu w poprawę regionalnych polityk w zakresie zrównoważonego rozwoju, nie zostaną wybrane.

INTERREG EUROPA odniesie się także do kwestii zmiany klimatu poprzez cel tematyczny 4, ale też potencjalnie przez wszystkie pozostałe CT (np. badania i innowacje w zakresie odnawialnych źródeł energii (CT 1), wspieranie sektora energii odnawialnej (CT 3) lub adaptacja ekosystemów do warunków klimatycznych (CT 6).

Również platformy na rzecz pogłębiania wiedzy w zakresie polityk dla priorytetu 3 i 4 będą w oczywisty sposób koncentrowały się na pogłębianiu wiedzy na temat polityk w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Pozostałe dwie osie priorytetowe programu dotyczą B+R i innowacji (priorytet 1) oraz konkurencyjności MŚP (priorytet 2) i dlatego nie koncentrują się bezpośrednio na kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można jednak uznać, że projekty wspierane w ramach tych priorytetów będą również odnosiły się do niektórych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. Może to dotyczyć np. projektów związanych z B+R i innowacjami, które koncentrują się na zdolnościach i umiejętnościach w obszarze ekoinnowacji, lub projektów na rzecz internacjonalizacji MŚP prowadzących działalność w sektorach zielonych technologii.

Wnioskodawcy projektów spoza tych osi priorytetowych zostaną poproszeni o wyjaśnienie w swoim wniosku, w jaki sposób zamierzają zapewnić zgodność swojego projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju lub w jaki sposób ich projekt może przyczynić się do wzmocnienia zrównoważonego rozwoju. Wraz z zakończeniem projektu partnerzy będą proszeni o raport, w jaki sposób działania i produkty projektu faktycznie przyczyniły się do realizacji tej zasady horyzontalnej. Na podstawie zagregowanych danych z raportów projektów INTERREG EUROPA będzie mógł monitorować i zademonstrować, jak konkretnie program przyczynił się do zrównoważonego rozwoju. Nie przewidziano jednak żadnych konkretnych kryteriów wyboru, które faworyzowałyby projekty koncentrujące się na tej tematyce.

Działania i zakres tematyczny platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk dla priorytetu 1 i 2 mogą odnosić się do istotnych doświadczeń i praktyk w obszarze polityk regionalnych związanych z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Działania INTERREG EUROPA przyczynią się prawdopodobnie do zwiększenia liczby podróży, co prowadzi do emisji związanej z CO₂. Chociaż podróże są kluczowym aspektem działań współpracy międzyregionalnej, w przypadkach, gdzie będzie to możliwe, beneficjenci programu będą zachęceni do wykorzystywania innych sposobów umożliwiających współpracę, nie wymagających podróżowania.

Program zbada możliwości wspierania środków kompensacji z tytułu emisji CO₂ w ramach istniejących kwalifikowanych limitów.

8.2 Równość szans i niedyskryminacja

INTERREG EUROPA adaptuje kwestię włączenia społecznego, istotną także dla równości szans i niedyskryminacji, jako temat przekrojowy, w odpowiednich przypadkach włączaną w zakres działań programu.

Program, w trakcie cyklu życia i szczególnie w odniesieniu do dostępu do finansowania, dąży do promowania równych szans i ochrony przed jakąkolwiek dyskryminacją wynikającą przykładowo z płci, pochodzenia etnicznego lub rasowego, religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej. Program uwzględni potrzeby zróżnicowanych grup docelowych zagrożonych dyskryminacją, w szczególności wymogi zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Temat przekrojowy najprawdopodobniej pojawi się w projektach celu szczegółowego 2.1, dedykowanego wspieraniu rozwoju MŚP i przedsiębiorczości. Pomimo, tego że cel szczegółowy nie koncentruje się na zasadach równości szans i niedyskryminacji, przewiduje się, że w niektórych projektach współpracy międzyregionalnej może pojawić się takie ukierunkowanie lub co najmniej włączenie zasady równości szans. Wspieranie zróżnicowania pod względem płci, etnicznym, religijnym i wieku etc., dla dostarczenia projektom szerszych ram, może przynieść pożytek dla klimatu innowacyjności. Zróżnicowanie pod tym względem może także zwiększyć możliwości zdobywania nowych rynków, poprawy pozycji rynkowej, poszerzyć bazę rekrutacji oraz zwiększyć kreatywność.

Projekty realizowane w ramach celu szczegółowego mogłyby np. koncentrować się na kwestii wspierania przedsiębiorczości wśród określonych grup docelowych zagrożonych dyskryminacją (np. młodych bezrobotnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych, kobiet, długotrwale bezrobotnych i migrantów). Opracowanie takich projektów, wśród potencjalnych aplikacji zgłaszanych w ramach pasującej osi priorytetowej, instytucje programu przyjęłyby z zadowoleniem, jak wskazano w opisie celu szczegółowego 2.1, w Sekcji 2 dokumentu programu współpracy.

Wnioskodawcy zostaną poproszeni o wyjaśnienie we wnioskach, w jaki sposób zamierzają zapewnić zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Wraz z zakończeniem projektu, partnerzy będą proszeni o raport, w jaki sposób działania i produkty projektu faktycznie przyczyniły się do realizacji tej zasady horyzontalnej. Na podstawie zagregowanych danych z raportów projektów INTERREG EUROPA będzie mógł monitorować i zademonstrować, jak konkretnie program przyczynił się do równości szans i niedyskryminacji. Nie przewidziano jednak żadnych konkretnych kryteriów wyboru, które faworyzowałyby projekty koncentrujące się na tej tematyce.

Również działania i zakres tematyczny platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk dla priorytetu 2 Konkurencyjność MŚP mogą odnosić się do istotnych doświadczeń i praktyk w obszarze polityk regionalnych związanych z zasadą równości szans.

8.3 Równouprawnienie płci

INTERREG EUROPA adaptuje horyzontalną zasadę równouprawnienia płci jako temat przekrojowy, który będzie miał zastosowanie we właściwych przypadkach w ramach działań programu.

Program będzie dążył do promowania równouprawnienia mężczyzn i kobiet na wszystkich etapach wdrażania, włącznie z przygotowaniem, realizacją, monitorowaniem i oceną projektów.

Temat przekrojowy może pojawić się, przykładowo, w projektach w ramach celu szczegółowego 2.1, dedykowanego wspieraniu rozwoju sektora MŚP i przedsiębiorczości. Istnieją dowody wskazujące na pozytywną zależność pomiędzy równością płci a czynnikami przyczyniającymi się do wzrostu gospodarczego. Plany wspierania klastrów innowacyjności i MŚP mogą także wpływać na równość płci, ponieważ mężczyźni i kobiety wykazują tendencję do angażowania się w różne sektory przemysłu. Projekty realizowane w ramach tego celu szczegółowego mogą np. odnosić się do kwestii wspierania przedsiębiorczości wśród kobiet. Opracowanie takich projektów jako części szerszego zakresu tematycznego celu szczegółowego 2.1 instytucje programu przyjęłyby z zadowoleniem, jak wskazano w opisie celu szczegółowego 2.1, w Sekcji 2 dokumentu programu współpracy.

Wnioskodawcy zostaną poproszeni o wyjaśnienie we wnioskach, w jaki sposób zamierzają zapewnić zgodność projektu z zasadą równości płci lub, potencjalnie, przyczynić się do wzmocnienia tej zasady. Wraz z zakończeniem projektu partnerzy będą proszeni o raport, w jaki sposób działania i produkty

projektu faktycznie przyczyniły się do realizacji tej zasady horyzontalnej. Na podstawie zagregowanych danych z raportów projektów INTERREG EUROPA będzie mógł monitorować i zademonstrować, jak konkretnie program przyczynił się do równouprawnienia płci. Nie przewidziano jednak żadnych konkretnych kryteriów wyboru, które faworyzowałyby projekty koncentrujące się na tej tematyce.

Również działania i zakres tematyczny platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk dla priorytetu 2 Konkurencyjność MŚP mogą odnosić się do istotnych doświadczeń i praktyk w obszarze polityk regionalnych związanych z zasadą równouprawnienia płci.

SEKCJA 9. ODRĘBNE ELEMENTY

9.1 Duże projekty, które mają być wdrażane w okresie programowania

Nie ma zastosowania.

9.2 Ramy wykonania dla programu współpracy

Tabela 24: Ramy wykonania (tabela podsumowująca)

Oś priorytetowa	Wskaźnik lub kluczowy etap wdrażania	Jednostka pomiaru	Cel pośredni na 2018 r.	Cel końcowy (2023)
1	Liczba opracowanych planów działań	Liczba	70	230
	Kwota wydatkowanych zasobów finansowych dla Osi priorytetowej 1	EUR	11 000 000	84 441 686
2	Liczba opracowanych planów działań	Liczba	70	230
	Kwota wydatkowanych zasobów finansowych dla Osi priorytetowej 2	EUR	11 000 000	84 441 685
3	Liczba opracowanych planów działań	Liczba	70	230
	Kwota wydatkowanych zasobów finansowych dla Osi priorytetowej 3	EUR	11 000 000	84 441 685
4	Liczba opracowanych planów działań	Liczba	70	230
	Kwota wydatkowanych zasobów finansowych dla Osi priorytetowej 4	EUR	11 000 000	84 441 685

9.3 Właściwi partnerzy zaangażowani w przygotowanie programu współpracy

Respondenci kwestionariusza on-line

Albania

CRDLS Albania

Austria

Ecoplus

Upper Austrian Tourist Board

Austria Wirtschaftsservice

Unknown

AustriaTech

AREC Raumberg-Gumpenstein

European Garden Association - Natur im Garten International

City of Graz

Austrian Federal Forests

AKL - Abt 4

Belgia

International PRESS Agency

ECOLISE

UNU-CRIS

Provincie Vlaams-Brabant

VVIA - Flemish Association for Industrial Archaeology

Unknown

Cluster Eco-construction

PURPLE - Peri-Urban Regions Platform Europe

FLEMISH ENVIRONMENT AGENCY (VMM)

Technopolis Group

ERRIN for ECOREGIONS Interreg IV C Project

Future of Rural Energy in Europe (FREE) initiative

ERRIN Network

Bulgaria

Sofia Development Association
Associaton "Euroregion Pleven-Olt"
Dobrich Municipality
National association of municipalities in the Republic of Bulgaria
Euro Perspectives Foundation
South-West University "Neofit Rilski"
regional authoriti Kyustendil
Sevlievo Municipality
Ministry of Environment and Water
European labour institute
Executive Forest Agency/ Ministry of Agriculture and Food
Regional administration - Vidin
Agency for Regional and Economic
Development-Vratsa
Municipality of Varna
Yambol Region

Chorwacja

Zagreb County Regional Development Agency
Vukovar Srijem County
Zagorje Development Agency
Primorje-Gorski Kotar County
Brod-Posavina County
VIDRA - Virovitica-Podravina County's Development Regional Agency

Cypr

Cyprus energy agency
Department of Antiquities, Cyprus
Agricultural Research Institute
ELECTRICITY AUTHORITY OF CYPRUS
CYPRUS CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
The Cyprus Institute of Neurology and Genetics
Cyprus Forestry Department
Politeia: Renewal - Participation - Democracy
Federation of Environmental Organizations of Cyprus (NGOs)
MINISTRY OF HEALTH
Department of Environment

Republika Czeska

UPOL
HZS MSK - Fire brigade of Moravian-Silesian region
Institute of Sociology of the Czech Academy of Science

Dania

University of Copenhagen

Finlandia

Ruralia Institute, Univerity of Helsinki
Regional Council of North Karelia
Savonia University of Applied Sciences
Kainuun Etu Oy
MTT agrifood research Finland
Uusimaa Regional Council
Regional Council of Central Finland
Lahti Region Development LADEC Ltd
Regional Council of Häme
MTT Agrifood Research Finland
Regional Council of Päijät-Häme

Francja

POLE EMPLOI PACA
AViTeM
Conseil régional d'Auvergne

ADRAMAR
 COLLECTIF VILLE CAMPAGNE
 Région Midi-Pyrénées
 Collectivité Territoriale de Corse
 pOLITICAL SCIENCE iNSTITUTE
 gRENOBLE
 Conseil général du Pas-de-Calais
 Chambre de Commerce & d'Industrie
 Marseille Provence
 Chambre d'Agriculture Savoie Mont Blanc
 Agropolis International
 PROMES/CNRS
 CARINNA
 Pole emploi Paca
 INRA
 Lille Métropole
 EGCT Aquitaine-Euskadi
 Energy Cities
 Ville de Reims
 Conseil régional de Lorraine
 Technopôle Brest-Iroise
 Brest métropole océane
 Mission Opérationnelle Transfrontalière
 CRITT agroalimentaire PACA
 REGION CENTRE
 Euromontana
 Acom France
 Eurisy
Gruzja
 Association for Farmers Rights Defense, AFRD
Niemcy
 Kompass Innovation & Incubation Center
 REM • Consult
 IdE Institut dezentrale Energietechnologien gGmbH
 Ministerium für Ländlichen Raum und Verbraucherschutz Baden-Württemberg
 Universität Trier
 GIZ GmbH
 City of Munich Department of Labor and REconomic Development
 Technische Universität Dresden
 Energieagentur Rheinland-Pfalz GmbH
 Regional Authority Frankfurt/RheinMain
 Internationaler Bund
 VHS Hannover
 Kompass Innovation & Incubation Center
 VBB Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg GmbH
 Gartenakademie Sachsen-Anhalt e.V.
 HWK für Ostthüringen
 Technologiepark Heidelberg GmbH
 Region Hannover
 Ministry of Economics, Energy, Transport and Regional Development, State of Hessen
 VDI Zentrum Ressourceneffizienz
 IOER
 City of Munich / Dept. of Labor and Economic Development
 City of Duisburg
 IHK Schleswig-Holstein
 ministry for economic and european affairs state of Brandenburg
 Steinbeis-Europa-Zentrum
 IUWA Heidelberg

Grecja

SMR Consultants
SUSTCHEM
Region East Macedonian & Thrace
The Athens Chamber of Small-Medium Industries
REGIOEUROPA
FM-EPIXEIREIN
Proopsis Consulting S.A
GEOGNOSIS LTD
MAICH
TEI of Crete
DIADYMA SA
Municipality of Neapoli-Sykies
Municipality of Neapoli-Sykies
Managing Authority of Rural Development Plan

Węgry

Grants Europe
Chamber of Commerce and Industry of Zala County
Chamber of Commerce and Industry for Győr-Moson-Sopron County
Chamber of Commerce and Industry of Hajdú-Bihar County
Zala County foundation for Enterprise Promotion
Hungarian Chamber of Commerce and Industry
Ipoly Erdő Zrt.
National Institute of Environmental Health (NIEH)
Észak-Alföld Regional Development Agency

Irlandia

MRA
Southern & Eastern Regional Assembly

Włochy

Regione Emilia-Romagna
Università di Torino
DIAEE - Sapienza Università di Roma
ASEV - Agenzia per lo Sviluppo Empolese Valdelsa SpA
City of Terni
Comune di Pordenone
AGENZIA SVILUPPO LAMORO
Gect -ezts go
Istituto per le Piante da Legno e l'Ambiente S.p.A.
University of Torino
University of Torino - Department of Chemistry
Arpa Piemonte
ARSIAL
arpa er
Politecnico di Torino
Calabria Region
Consorzio RINAVE
albergo ristorante edelweiss
councillor parity
Comune Pordenone
ARPA PIEMONTE
Province of Bologna
Provincia di Venezia
SOPRA TUTTO IMPRESA
Province of Bologna
UNIONCAMERE VENETO - Eurosportello del Veneto
Regione Lazio -Direzione Territorio Urbanistica mobilità e rifiuti
Regione del Veneto
UNIONCAMERE PIEMONTE

University of Padova - Italy
 Comune di Genova - Municipality of Genoa - Italy
 COMUNE DI MALNATE
 Provincia di Messina
 University of L'Aquila
 Acarbio Costiera Amalfitana Onlus
 Department of Chemistry
 Legambiente Onlus
 GAL ALTO BELLUNESE
 Provincia di Genova
 REGIONE MOLISE
 Regione Emilia-Romagna
 Local Action Group Patavino
 Unioncamere-Union of the Italian chambers of Commerce
Łotwa
 Płaviņas County Council
 Latvian Association of Local and Regional Governments
 Vidzeme Planning Region
Litwa
 Association of Local Authorities in Lithuania
 Alytus district municipality administration
 Ministry of Transport and Communications of the Republic of Lithuania
Luxemburg
 Tudor
 CRP Tudor
 FMR sàrl
Malta
 2M Management Consultancy Ltd
 Malta Resources Authority
 University
Holandia
 Provincie Flevoland
 Educare
 Gemeente Heerlen
 Bureau PAU
 overijssel
 RVO.nl
 Gemeente
 Movares
 municipality of Westland
 Subvention BV
 Landschapsbeheer Nederland
 Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard
 Municipality Heerhugowaard (NL)
 ProRail
 Delft University of Technology
Norwegia
 Directorate for Cultural Heritage
Polska
 Marshal's Office of Podkarpackie Voivodeship
 Unknown
 UMWD
 TEB AKADEMIA
 Westpomeranian Marshal's Office in Szczecin, Poland
 City of Warsaw
 Marshal Office of the Wielkopolska Region
 Ministry of Labour and Social Policy
 Central Statistical Office

The General Directorate for Environmental Protection
 Ministry for Infrastructure and Development
 Polish State Railways Joint Stock Company
 Ministry of Infrastructure and Development
Portugalia
 COMPETE
 online consulting
 LISBOA E-NOVA
 IrRADIARE
 micre - associacao microcredito portugal
 ADRAT
 Municipality of Loures
 Lisbon Municipality
 Sociedade de Gestão Ambiental e Conservação da Natureza - AZORINA, S.A.
 European Affairs Department of Autonomous Region of Madeira
Rumunia
 UEFISCDI
 Vulcan Town Hall
 GIURGIU COUNTY COUNCIL
 University
 "Dunarea de Jos" University
 Danube Delta National Institute
 Maramures County Council
 South-East Regional Development Agency
 Iasi Municipality
 Prahova County Council
 Oradea Metropolitan Area
 Consiliul Judetean Vrancea
 RDA North-East Romania
 CITY HALL OF PIATRA NEAMT
 West Regional Development Agency Romania
 BOTOȘANI City Hall
 Primaria Pecica
 Harghita County Council
 Primaria Municipiului Resita
 UTCB
 Prahova County
 Ministry of Regional Development & Public Administration
 ASSOCIATION OF LIFELONG EDUCATION
 BN Chamber of Commerce
 North-West Regional Development Agency
 Alba Iulia Municipality
 INMA
Republika Slowacka
 REC Slovakia
 European Union Knowledge Economy Pass n.o.
 City of Presov, Municipality
 Trencin Region
 Presov Self-Governing Region
 Mesto Veľký Meder
 Bratislava Self-governing Region
 Trnava Self-governing Region
 The Ministry of Environment
 Government Office of the Slovak republic
 City of Prešov
 Žilina Regional Authority
 Government Office of the Slovak Republic, Central Coordination Authority Section
 Ministry of Environment of the Slovak Republic, Climate Department

Ministry of Finance of the Slovak Republic, Slovak Audit Authority

Slovenia

Eudace

Slovenski gradbeni grozd - GIZ

jozef stefan institute

Prlekija Development Agency (Prleška razvojna agencija,giz)

RC Preko d.o.o.

Ministry of agriculture and the environment

Mariborska razvojna agencija

Hiszpania

AVILA COUNTY COUNCIL

AGENCY OF TOURISM OF BALEARIC ISLANDS (SPAIN)

Granada County council

Council of the Basque Country

Acció

Entidad de Infraestructuras de la Generalitat Valenciana

Girona City Council

PYME

JUNTA DE CASTILLA Y LEÓN

ulpgc

ECONET, SL

Agencia de Medio Ambiente y Agua de Andalucía (Spain)

Parc de Recerca UAB

Consejería de Medio Ambiente y Ordenación del Territorio de Andalucía

BCD Barcelona Design Centre

EREN

Szwecja

Örebro Regional Development Council

Mid Sweden University

East Sweden Regional Council

Winnet Sweden - Europe

Region Blekinge

Teknikdalen Foundation

Norrbottnens läns landsting

Region Västra Götaland

Szwajcaria

REGIO BASILIENSIS

Wielka Brytania

university of east london

Opportunity Peterborough

Hampshire County Council

Westcountry Rivers Trust

North of England EU Health Partnership

Kent County Council

European Division, Dept of Fiannce and Personnel , NI Civil Service

University of Greenwich

Cambridgeshire County Council

University of East London

Eleanor Dearle

Hull City Council

Marches Local Enterprise Partnership

New Economy Manchester

Leeds City Region Local Enterprise Partnership

University of Ulster Centre for Sustainable Technologies

Aberdeen City Council

New Economy Manchester

Natural Resources Wales

Brighton & Hove City Council

Scottish Government
Zasięg europejski
INTERACT
Triple E consulting
AEIDL
RENREN Network
BIO-EN-AREA Network
RENREN Network
WWF Germany (acting for WWF in Europe)

Uczestnicy warsztatu konsultacyjnego dla interesariuszy
5 lutego 2014 roku, Bruksela

AEBR
Bureau Aquitaine Europe
Castilla y León Permanent Delegation to the EU
CKO - Center for Cultural and Experience Economy
Climate Action Network
Committee of the Regions
Council of European Municipalities and Regions
EARTO - Research and Technology Organisations
East and North Finland EU Office
ELARD
Emilia-Romagna Region
Energy Cities
ENRD Contact Point
EPA
ERNACT EEIG
ERRIN
Eszak-Alfold Region Hungary
EUROCITIES
Euromontana
European Commission - DG REGIO
European Commission - DG RTD
European Commission, DG Environment
FEDARENE
Fundacion Galicia Europa
Government of Flanders

Greater Birmingham and West Midlands Brussels Office
Hamburg / Schleswig-Holstein
Hanse-Office
INTERACT POINT VALENCIA
Leibniz Association
Lower Silesia Regional Office in Brussels
Lower-Normandy Brussels Office
Méditerranée Technologies/PACA
Merseyside Brussels Office
Mission Opérationnelle Transfrontalière
Neth-ER
North of England
Office of the State Government of Lower Austria NÖVBB
Peacefulfish
Région PACA
Representation of the Olomouc Region
Saxon State Ministry for Economic Affairs, Labour and Transport
Saxony Liaison Office Brussels
Scotland Europa
State Secretariat for Economic Affairs
Steiermark
Tuscany Region
Vysočina Region Regional Authority, Czech Republic
West Norway Brussels Office
Wielkopolska Region

9.4 Stosowne warunki wdrażania programu określające zarządzanie finansowe, a także programowanie, monitorowanie, ewaluację i kontrolę udziału państw trzecich w programach transnarodowych i międzyregionalnych poprzez wkład środków z IPA II lub EIS

Nie dotyczy.

Załączniki

Załącznik nr 1 - Raport z ewaluacji *ex ante* wraz ze streszczeniem

Załącznik nr 2 – Pisemne potwierdzenie zgody na treść programu współpracy

Załącznik nr 3 – Mapa obszaru programu

Załącznik nr 4 Streszczenie programu współpracy dla obywateli

INTERREG EUROPA STRESZCZENIE

Jaki jest kontekst i cel programu?

Unia Europejska poprzez politykę spójności działa na rzecz zmniejszania nierówności w poziomie rozwoju, wzrostu i jakości życia w regionach europejskich. Promuje działania, które czynią terytorium Europy bardziej innowacyjnym, zrównoważonym i sprzyjającym włączeniu społecznemu. Ta strategia polityczna UE określana jest jako Europa 2020.

Podczas gdy znakomita większość funduszy przeznaczonych na zmniejszanie nierówności jest zarządzana na poziomie krajowym, rozwój regionalny można, w opinii instytucji i państw członkowskich UE, ulepszyć współpracując ponad granicami.

Program INTERREG EUROPA, finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), zaplanowano w celu **poprawy skuteczności polityk i programów rozwoju regionalnego**. Pozwala on władzom publicznym z Europy na wymianę doświadczeń i koncepcji związanych z funkcjonowaniem polityk publicznych i znajdowanie w ten sposób rozwiązań służących poprawie ich strategii działania.

Jak będzie działał program?

Program INTERREG EUROPA na lata 2014-2020 dysponuje budżetem w wysokości 359 milionów euro z EFRR.

INTERREG EUROPA będzie zajmował się następującymi czterema tematami związanymi z rozwojem regionalnym:

1. Badania naukowe, rozwój technologiczny i innowacje.
2. Konkurencyjność sektora MŚP.
3. Gospodarka niskoemisyjna.
4. Środowisko i efektywne korzystanie z zasobów.

INTERREG EUROPA będzie finansował działania dwojakiego rodzaju:

- a) Projekty współpracy: konsorcjum partnerskie składające się z różnych krajów Europy, będzie ze sobą współpracowało przez trzy do pięciu lat, wymieniając własne doświadczenia dotyczące wybranego zagadnienia polityki. Każdy z regionów zaangażowanych w projekt współpracy opracuje „Plan działań”. Dla zapewnienia, że wnioski wyciągnięte ze współpracy będą miały przełożenie na konkretne działania, plan określi, co zostanie wykonane w regionie. Projekty są także proszone o śledzenie losów planu działania, żeby zobaczyć, na ile dobrze sprawdziła się współpraca.

Nabory wniosków będą uruchamiane w trakcie całego okresu trwania programu.

- b) Platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk (ang. Policy Learning Platforms): przestrzeń zapewniająca możliwość ciągłego uczenia się, gdzie każda z organizacji działających w obszarze rozwoju regionalnego w Europie znajdzie rozwiązania dla poprawy sposobu realizacji polityk publicznych, w ww. czterech tematach.

Kto może sięgnąć po środki?

Organizacje z siedzibą w państwie członkowskim UE (28), Norwegii lub Szwajcarii, jeśli są:

- władzą publiczną, regionalną lub lokalną,

- inną instytucją podlegającą prawu publicznemu (np. uczelnie, agencje rozwoju regionalnego, instytucje wspierające biznes etc.),
- podmioty prywatne o charakterze non profit.

Każde państwo określa, które instytucje kwalifikują się, zgodnie z regulacjami krajowymi.

Kto skorzysta na programie?

Bezpośrednie korzyści odniosą personel i instytucje zaangażowane w kreowanie oraz realizację polityk w ww. czterech tematach, ze wszystkich regionów UE, Norwegii i Szwajcarii. Ostatecznie zyskają także obywatele i grupy, na które te polityki oddziałują.

Co konkretnie się zmieni?

Instytucje oraz ich poszczególni pracownicy będą lepiej przygotowani do proponowania nowych polityk lub wdrażania ulepszonych technik.

Instytucje na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim wykażą się większą efektywnością w realizacji polityk i programów regionalnych.

Na czym polega różnica pomiędzy nowym programem a tym, co już było?

Ten rodzaj współpracy istnieje już od ok. 20 lat. Dla pewności, że wykorzystanie środków unijnych jest bardziej efektywne, wprowadzono obecnie nowe elementy:

1. Wybór bardziej skoncentrowanych tematów: im bardziej skoncentrowany zakres tematyczny, tym większe szanse na efektywne rezultaty.
2. Od monitorowania średnio- do długookresowego – w przeszłości projekty współpracy UE spotkały się z krytyką z powodu niemożności uchwycenia wpływu rezultatów projektów na zmianę polityki po zakończeniu finansowania działań. Obecnie partnerzy będą proszeni o poświęcenie czasu na monitorowanie wpływu projektów na ich regiony. Powyższa „faza monitorowania” ma kluczowe znaczenie dla uczestniczących regionów – pozwoli pokazać wartość współpracy i upewnić się, że jej rezultaty (i zainwestowane pieniądze UE) są określane bardziej systematycznie.
3. Platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk: chociaż istnieje wiele europejskich sieci współpracy dotyczących niezliczonych tematów rozwoju regionalnego, dla żadnej z nich głównym celem nie jest wspieranie władz lokalnych i regionalnych, tak aby były one bardziej skuteczne w planowaniu i realizacji polityk z korzyścią dla obywateli. Platformy na rzecz pogłębiania wiedzy z zakresu polityk podejmują próbę rozwiązania tego problemu: będą narzędziem umożliwiającym szybsze i sprawniejsze dzielenie się wiedzą, aby pomóc władzom w lepszym wykonywaniu ich obowiązków.
4. Położenie większego nacisku na poprawę polityk i programów stanowiących część polityki spójności Unii Europejskiej.
5. Po raz pierwszy instytucje prywatne o charakterze non profit mogą korzystać z finansowania w ramach INTERREG EUROPA, oprócz instytucji publicznych i podmiotów prawa publicznego.